

Vol. II

No. 2

16th February, 1979

(Friday)

27, Magh, 1960 S.E.

THE ANDHRA PRADESH Legislative Assembly Debates OFFICIAL REPORT

CONTENTS

Oral Answers to Questions.

Short Notice Questions and Answers

Matters under Rule 125

(1) Death of Metari Krishna, a Scavenger, in Police lock-up at Central Crime Station, Warangal

(2) Harassment of a Married Woman by an individual in the name of a Government Officer

Calling Attention to Statements of Members

(1) Statement of the Minister for Industries

(2) Statement of the Minister for Agriculture

Business and Miscellaneous

General Business

THE
ANDHRA PRADESH LEGISLATIVE ASSEMBLY DEBATES
OFFICIAL REPORT

Seventh day of the Third Session of the
Andhra Pradesh Legislative Assembly.

ANDHRA PRADESH LEGISLATIVE ASSEMBLY

Friday, the 16th February, 1979.

The House met at Half-Past Eight of the Clock
(Mr. Speaker in the Chair)

ORAL ANSWERS TO QUESTIONS

Prevention of air and water pollution

73—

*220 Q—Sri B. Niranjana Rao:—Will the Chief Minister be pleased to state:

(a) whether the Government had taken a decision not to give any further licences to establish industries in the area of Municipal limits particularly in areas where dwelling houses are there, to avoid air and water pollution which must be prevented for the sake of health of the general public;

(b) if so whether order will be issued to all the concerned authorities not issue any further licences to locate industries in the above said areas; and

(c) if not, the reasons therefore ?

ముఖ్యమంత్రి (డాక్టర్ ఎం. చెన్నారెడ్డి) :—

(ఎ) (బి) (సి) నివాస ప్రాంతాలుగా మాష్టరు ప్లానులో ప్రత్యేకించబడినపుడు, లేదా మునిసిపాలిటీలు ఆ విధంగా ప్రకటించినపుడు, అట్టి ప్రాంతాలలో ఏవిధమైన లైసెన్సులు జారీ చేయరాదని రాష్ట్ర ప్రభుత్వం జారీచేసిన నియమాలు ఇప్పటికే అమలులో వున్నాయి.

*An asterisk before the name indicates confirmation by the Member.

1971 జనాభా లెక్కల ప్రకారం వదిలక్షలకు మించి జనాభా ఉన్న పెద్ద నగరాల ప్రామాణిక పట్టణ ప్రాంత సరిహద్దులలోపల, ఐదు లక్షలకు మించిన జనాభాగల నగర, పట్టణ ప్రాంతంలోపల క్రొత్త యూనిట్లు వెలకొల్పరాదని భారత ప్రభుత్వం కూడా ఆదేశాలు జారీచేసింది ఈ ఆదేశాలు లభ్యపరిశ్రమకు కూడా వర్తిస్తాయి. మన రాష్ట్రంలో, హైదరాబాదుకు మాత్రమే ఈ ఆదేశాలు వర్తిస్తాయి.

1-30

శ్రీ ఎం. ఓంకార్ :—అధ్యక్షా, ఇది ఒక జనరల్ సమస్య అయి కూర్చున్నది ఈనాడు దాదాపు అన్ని మునిసిపాలిటీస్ లోనూ—పట్టణ మధ్యలో పెద్ద పెద్ద సరిశ్రమలు పెరిగిపోతున్నవి. ఒక ప్లాన్ లేకుండా పోతున్నది. కాగితంపైన ప్లాన్ వుంటున్నదేతప్ప అమలు కావడంలేదు. ఇప్పటికయినా పట్టణ మధ్యలో వున్న పరిశ్రమల మూలంగా వ్యాపిస్తున్న కాలుష్య నివారణకు సంబంధించి తీసుకుంటున్న చర్యలేమిటి? ఆచరణలో ఏమి జరుగుతున్నది? ఆచరణలో ఏమి చర్యలు అమలుజరుగుతున్నవో చెప్పవలసిందిగా కోరుతున్నాను.

డాక్టర్ ఎం. చెన్నారెడ్డి :—పట్టణాలు బాగా పెరిగిపోతూ వుండడంవలన మొదట పట్టణానికి వెలుపల వున్నవికూడా తరువాత పట్టణం మధ్యలోకి వచ్చి నట్లు కనబడుతున్నది, యాంటి పొల్యూషన్ బోర్డును ఏర్పాటుచేసి, వారి సలకల ప్రకారం కానుష్య నివారణకు చర్యలు తీసుకుంటున్నాం, తగ్గనిచి అయితే ఆ యా పరిశ్రమలను పట్టణం వెలుపలికి పిచ్చు చేయించే ఏర్పాట్లకు కూడా ప్రభుత్వం పూనుకుంటుందని మనవిచేస్తున్నాను.

శ్రీ కె. గోవిందరావు :—ఇది చాలా తీవ్రమైన సమస్య కాబట్టి, యాంటి పొల్యూషన్ బోర్డును చురుగ్గా పనిచేయించడానికి ప్రభుత్వం ప్రయత్నిస్తుందా?

డాక్టర్ ఎం. చెన్నారెడ్డి :—చేయిస్తున్నాం, విశాఖపట్నం పోయినప్పట్లా నాద్యపికి వస్తే వెంటనే చర్యలు తీసుకోవలసిందిగా చెప్పాను, యాంటి పొల్యూషన్ బోర్డువారి సర్టిఫికేట్ లేనిచే లైసెన్సులు యివ్వకూడదని కూడా చెప్తాము.

శ్రీ పోతన చిన్న :—విజయవాడ ఆంధ్ర సీమెంటు ఫ్యాక్టరీ గొట్టం చిన్నదిగా వుండడంవలన దానిదుమ్ము ధూళి అంతా వచ్చి ఇళ్ళల్లో పడతున్నది, ఆ గొట్టాన్ని పెద్దదిగా చేయించడానికి చర్యలు తీసుకుంటారా?

డాక్టర్ ఎం. చెన్నారెడ్డి :—దానిని పరిశీలించేసి, తగు చర్యలు తీసుకోవలసిందిగా యాంటి పొల్యూషన్ బోర్డు వారికి ఆదేశాలు యిస్తాను.

Blast Furnace at Visakhapatnam

74—

"1447-WQ—SRI K. Govinda Rao :— Will the Chief Minister be pleased to state:

(a) when does the blast furnace for producing pig iron expected to start at Visakhapatnam; and

(b) whether all the other preliminaries have been completed ?

డాక్టర్ ఎం. చెన్నారెడ్డి :—(ఎ), (బి) విశాఖపట్నం ఉక్కు కర్మాగారాన్ని దశల వారీగా నిర్మించాలని కేంద్ర ప్రభుత్వం సంబంధించి ఉద్దేశించింది. 1977 అక్టోబరులో స్టీలు అథారిటీ ఆఫ్ ఇండియా సలహాదారుల సమన్వయించిన సవివరమైన ప్రాజెక్టు నివేదిక కేంద్రం పరిశీలనలో ఉన్నది. ఆ నివేదికను పరిశీలించవలసివుండగా, భూ సేకరణ, నేల పరిశీలన, ముడి పదార్థాల పరిశోధన వంటి ప్రాథమిక పనులు చేపట్టి బడ్జెట్ 1979 ఏప్రిల్, మే నాటికి మొదటి దశ కర్మాగారం పని ప్రారంభించడానికి వీలుగా కొన్ని ముఖ్యమైన సదుపాయాలు కల్పించే పనిని రాష్ట్ర ప్రభుత్వం సత్వరంగా పూర్తిచేస్తున్నది.

శ్రీ కె. గోవిందరావు :—ముఖ్యంగా వాటర్ సప్లయ విషయంలో ప్రభుత్వం ఏమి చర్యలు తీసుకుంటున్నదో తెలియజేస్తారా ?

డాక్టర్ ఎం. చెన్నారెడ్డి :—ఈ కనస్ట్రక్షన్ వాళ్లు ప్రారంభించేవరకు ఏలేరు రిజర్వాయరుతో నీరు సప్లయ చేసే ఏర్పాటు జరిగింది. అది ఇప్పుడు సెంట్రల్ వాటర్ అండ్ పవర్ కమిషన్ ఎదుట వుంది. త్వరలోనే అది పరిష్కారం అవుతుంది. వచ్చే సంవత్సరం బడ్జెట్ లో కూడా దానికి డబ్బు కేటాయించబడుతుంది.

శ్రీ భాట్ల శ్రీరామమూర్తి :—తాత్కాలికంగా యిది నిర్మాణవశలో వున్నప్పుడు—ముఖ్యమంత్రిగారు చెప్పే సదుపాయాలు పరిహారమేమిగాని, నిజానికి స్టీల్ ప్లాంటుకు మాత్రం గోదావరి నుంచి నీరు వచ్చేవన్న ప్రయోజనం వుండదు. ఆ విషయం వారికి కూడా తెలుసు, అందుచేత, యిదివరకునుంచి లూ సందర్భంగా వున్న స్కీమును త్వరలో టేకప్ చేయడానికి యిప్పుడు ఏమైనా కృషి చేస్తున్నారా ?

డాక్టర్ ఎం. చెన్నారెడ్డి :—దీనికి 5 మిలియన్ టన్నుల వరకు పోయేంత వరకు నీటి వసతి ఏర్పాటు పోలవరం ప్రాజెక్టులో నిమిత్తం లేకుండానే, మిగతా ఏర్పాట్లన్నీ చేశాము. కేంద్ర ప్రభుత్వం ఎక్స్ పర్టు, కేంద్ర ప్రభుత్వ మంత్రిగారు, మేమంతా కూర్చున్నాము, ఆ వివరాలన్నీ చూసి తృప్తికరంగా వున్నవని వారు ఒప్పుకున్నారు. అయినా, పోలవరం ప్రాజెక్టుచే కూడా ప్రభుత్వం సత్వరం చర్య తీసుకోవడానికి పూనుకుంటుందని మనవిజేస్తున్నాను.

శ్రీ భాట్ల శ్రీరామమూర్తి :—పోలవరం ప్రాజెక్టులో సంబంధం లేకుండా, యితరత్రా నీరు ఎక్కడనుంచి తీసుకువస్తారు ? దయచేసి అది ఏమైనా మనవిజేస్తారా ?

డాక్టర్ ఎం. చెన్నారెడ్డి :—ఇప్పుడు ఏలేరు రిజర్వాయరు ఒకటి ముఖ్యంగా వుంటుంది చుట్టూ వుండే కొన్ని ప్రాజెక్టులను ఒక గ్రీడ్ గా ఏర్పాటు చేసుకున్నాము.

వాటినుంచి యిప్పుడే రైతులకు యిరిగేవన్ కొరకు యిచ్చే పని మొదలుపెట్టకుండా యిది పూర్తి అయిన తరువాత వారికి యివ్వాలనే ఏర్పాటుకూడా చేయబడుతున్నది.

శ్రీ ఎమ్. ఓంకార్ :—ధిల్లీనుంచి గత రెండుమూడు రోజులలో ఒక పెద్ద వార్త వచ్చింది. విశాఖ ఉక్కు ఫ్యాక్టరీ నిర్మాణం అనుకున్న దానికంటే యింకొక సంవత్సరం వాయిదా పడబోతున్నదని. దాని విషయంలో ఏమైనా చెబుతారా?

1-30

డాక్టర్ ఎం. చెన్నారెడ్డి :—వాకు అటువంటి వార్త యేమీ రాలేదు, అసలు ఈనెల 12 వ తేదీన ఉక్కుమంత్రిగారు స్వయంగా యిక్కడకు రావలసి ఉంది. వారు వస్తామని వాగ్దారు. తరువాత పోస్ట్ పోస్ట్ చేసుకున్నారు. అతి కాకుండా—విశాఖపట్నం స్టీల్ ప్లాంట్ కు సంబంధించి—8 మంది ఇంజనీర్స్ తో కూడిన ఒక రష్యన్ టీమ్ ఈనెల 8 వ తేదీనుండి 12 వ తేదీవరకు యిక్కడే వుండి, అన్నీ చూసుకుని పోయినారు. అంతకు పూర్వం నవంబరు 28, 27 లలో ఒక రష్యన్ అఫిషియల్ టీమ్ కూడా వచ్చి పోతుంది. ఇది చాలా సీరియస్ గా—రష్యన్ వారు వచ్చి-ఏర్పాటు అంతా జరిగింది. రష్యాలో మన దేశపు ఎంబాసిడర్ గుజ్రాల్ గారు ప్రెడరాబాద్ వచ్చినప్పుడు, నన్ను కలిసినప్పుడు వారు చెప్పారు—రష్యా ప్రభుత్వంలో దీనికి సంబంధించి పకడ్బందీగా యేర్పాట్లున్నీ జరిగినవి, యిక మీరు దానిగురించి యేమాత్రం అనుమానపడవలసిన అగత్యం లేదనిపూడ వార నాకు ఎమ్యూరెన్స్ ఇచ్చారు.

శ్రీ కె. టి. సిద్దయ్య :—ప్రథమ దశ ఏప్రిల్ లో ప్రారంభ మవుతుందే అన్నారు. దానికి కేంద్ర ప్రభుత్వం ఎంత మొత్తం కేటాయిస్తున్నది?

డాక్టర్ ఎం. చెన్నారెడ్డి :—ఇప్పుడిది పబ్లిక్ ఇండస్ట్రీయల్ డెవలప్ మెంట్ వారి ముందు వున్నది, ఇక్కడ క్లియరెన్సు తరువాత, ఫైనల్ గా కాబిసెట్ లో క్లియరెన్స్ అయిన తరువాతగాని ఆ పిక్చర్ మనకు స్పష్టంగా తెలియదు.

శ్రీ ఎన్. ఎన్. రెడ్డి :—విశాఖపట్నానికి సంబంధించి—ప్రస్తుతము గోస్త ని నది, మండసలివాగు ఎండిపోవడంవల్ల 15 లక్షల గ్యాల్లన్ల నీరు లెకుండా పోయింది. దానివల్ల, తాత్కాలికంగా కాటిపూడి రిజర్వాయర్ నుంచి నీరు సరఫరా చేయడం జరిగింది. విశాఖపట్నం ప్రజలకు యీనాడు నీరు లేని పరిస్థితి యేర్పడింది. ముఖ్యమంత్రిగారు యిప్పుడు ఒక స్క్రీము తెలియజేతాయ్ ఆ స్క్రీమును ఎప్పుడు ప్రారంభిస్తారు? దాని ఎస్టేమేషన్ యెంతో తెలియజేయవలసిందిగా కోరుతున్నాను. అనేక ఇండస్ట్రీస్ వుండడంవల్ల ప్రజలకు నీరు లేని పరిస్థితి ఏర్పడింది కాబట్టి, ఉక్కు ఫ్యాక్టరీని ప్రారంభించడం జరిగితే, అది పూర్తి కాకపోతే, ప్రజలకు త్రాగడానికి కూడా నీళ్ళులేని పరిస్థితి వస్తుంది. అందుకు వారు ప్రారంభించబోయే స్క్రీముకి ఎంత ధనం వ్యయమవుతుందో అది ఎప్పుడో పూర్తవుతుందో చెప్పవలసిందిగా ముఖ్య మంత్రిగారికి కోరుతున్నాను.

డాక్టరు యం. చెన్నారెడ్డి :—నేను యిప్పుడి వరకు మనవి తేసినట్లుగా ముఖ్యమైనది ఏలేరు రిజర్వాయరు అది హుల్స్ వర్క్ కమిషన్ ముందు వున్నది వచ్చే సంవత్సరం.. అప్పుడే మేము యీ బడ్జెట్ లో కొంత డబ్బు కేటా

కేటాయించాము కూడా. గౌరవ సభ్యులు చెప్పిన విషయాలన్ని యీ అంచనాలు చెప్పేటప్పుడు దృష్టిలో పెట్టుకోబడతాయి.

శ్రీ పి. సుబ్బయ్య :—కేటాయింపులు లేకుండా వని ఎట్లా జరుగుతుంది. 8-40 p.m.
ఈ సంవత్సరానికి కేటాయింపులు ఏమిటంటే చెప్పలేక పోయారు. ఎలాంటి మెంట్స్ లేకుండా వని ఎట్లా ప్రారంభమవుతుంది? నీరు ఎట్లా డైవర్ట్ చేస్తారు? ప్రాజెక్టు ఎట్లా నిర్మాణం చేస్తారు?

డాక్టరు యం. చెన్నారెడ్డి :—నా వద్ద కేటాయింపు ఎంత అగేది ఉంది. బడ్జెటుకు సంబంధించినది కనుక చెప్పడానికి ఆతేవణ ఉంటుంది కనుక చెప్పలేదు.

మిస్టరు స్పీకరు :—బడ్జెటు కేటాయింపులు లీకేజీ చేయకూడదు.

శ్రీ భాట్టం శ్రీరామమూర్తి :—బడ్జెటు ముందు రావలసి ఉంది. బడ్జెటు ప్రపోజల్స్, టాక్సేషన్స్ ప్రపోజల్స్ లీకేజీ చేయడం లేదు. దీనిపై రూలింగ్స్ ఉన్నాయి. కానన సభలో అడిగితే చెప్పడానికి బడ్జెటు అంటే ఏట్లా?

మిస్టర్ స్పీకర్ :—కేటాయించినట్లు చెప్పవచ్చు, ఫిగర్ ఎట్లా చెబుతారు?

శ్రీ భాట్టం శ్రీరామమూర్తి :—ఎమౌంట్స్ చెప్పకూడదని తమ రూలింగ్స్ ఇతే—

డా. ఎమ్. చెన్నారెడ్డి :—చెప్పమంటే చెప్పడానికి అభ్యంతరం లేదు. ఐదు కోట్లు ఏలేరు రిజర్వాయరుకు ఏర్పాటు చేసాం.

శ్రీ కె. బి. సిద్దయ్య :—మన రాష్ట్ర ప్రభుత్వం ఐదు కోట్లు పెట్టాం అన్నారు. ఇందులో కేంద్ర ప్రభుత్వం ఎక్కువగా పెట్టుబడి పెట్టవలసి ఉంది. ఈ సంవత్సరం బడ్జెటులో కేటాయింపు ఉంటుందని రాష్ట్ర ప్రభుత్వానికి వారేమైనా హామీ ఇచ్చారా?

డా.యం.చెన్నారెడ్డి :—నీటి వననికి సంబంధించి గౌరవ సభ్యులు మొదట అడిగింది. సిద్దయ్యగారు అడిగేది మొత్తం విశాఖ వట్టణం స్టీలు ప్రాజెక్టు గురించి దీనిని మొదలే మనవి చేసాను. The approval of Public Investment Board of Government of India and the final decision of the Government of India are expected shortly. తొందరగా అప్రోవల్ ఇవ్వాలని ఎంతో ఇండికేట్ చేయాలని అడిగాము. ఇప్పటి వరకు ఇండికేట్ చేయలేదు.

Houses To The Industrial Employees by The time of their Retirement

75—

*1447-Y—Q—Sri Bhattam Sreerama Murthy:—Will the Chief Minister be pleased to state:

(a) whether any proposal is under consideration of Industries Department to provide houses on instalment basis to the industrial employees by the time of their retirement from per vice; and

(b) if so, the particulars thereof ?

డా. ఎమ్.చెన్నారెడ్డి :—(ఎ) లేదండీ. అయితే. వివిధ పారిశ్రామిక షేడ్యూల్లోను, పారిశ్రామికాభివృద్ధి ప్రాంతాలలోను పనిచేసే పారిశ్రామిక ఉద్యోగులకు గృహవసతి కల్పించే నిమిత్తం గృహనిర్మాణ పట్టణాభివృద్ధి సంస్థవారి ఆర్థిక సహాయంతో అంధ్రప్రదేశ్ ఇండస్ట్రియల్ ఇన్ ఫ్రాస్ట్రక్చర్ కార్పొరేషను ఇళ్లను నిర్మిస్తున్నది. ఉద్యోగుల నుండి పనివాళ్ల నుండి దరఖాస్తులు అందిన తరువాత అద్దె కొనుగోలు పద్ధతిపై వారికి ఇళ్ళను కేటాయిస్తున్నారు.

1-30

(బి) వివరణ సభా సమక్షంలో ఉంచబడింది.

The particulars of housing schemes taken up by Andhra Pradesh Industrial Infrastructure Corporation Ltd , with HUDCO assistance are indicated below:

SL No.	Name of the Scheme	Number of houses	Estimated cost	Loan sanctioned by HUDCO
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)
			(Rs. in lakhs)	
1.	Chandulal Baradari (EWS:48, LIG:32, MIG:20)	100	18 940	17.500
2.	Jeedimetla Demonstration (EWS:155)	155	6.932	6 700
3.	Visakhapatnam Phase-I (EWS:48, LIG:32, MIG:20)	100	15.250	11.294
4.	Visakhapatnam Phase-II (EWS:48, LIG 32, MIG 20)	100	15.250	11 294
5.	Kakinada (EWS:138, LIG:86, MIG:44)	268	43.419	32.180
6.	Vijayawada Phase-I (EWS 48, LIG:32, MIG.16)	96	14 915	11.181
7.	Vijayawada Phase-II (EWS:184, LIG.16, MIG:48)	308	44.123	33.013
8.	Tirupathi (EWS:24, LIG:16, MIG:8)	48	7.065	5.291
9.	Gajulamandam (EWS.48, LIG 32, MIG:20)	100	14 689	10.958
10.	Suryapet (EWS.24, LIG:16, MIG:8)	48	7.044	5.212
11.	Paloncha (EWS-87, LIG:42, MIG.24)	153	23 070	17.130
12.	Cuddapah (EWSL:128, LIG:83, MIG:32)	213	30.448	22.870

(1)	(2)	(3)	(4)	(5)
13	Jeedimetla Composite (EWS:128, LIG:48, MIG:32)	208	29 968	22.390
14	Kushaiguda Phase-I (EWS:80, LIG:32, MIG:18)	130	16.638	12.666
15	Kushaiguda Phase-II (EWS:160, LIG:64, MIG:36)	260	33 350	15.170
16	Patancheru Phase-I (EWS 192, LIG:112, MIG 55)	359	53.615	39 966
17.	Patancheru Phase-II	322	45 060	34 010
18.	BHEL,Ramachandra- puram, LIG 1000)	1000	179 715	134 320
19	Moulali (EWS.72, MIG:44, LIG.72)	188	35 824	25 890
		4156	635 315	479.035

1	Total number of Schemes	..	19
2.	Total number of houses to be constructed.	..	4156
3.	Cost of Schemes		Rs. 635.315 lakhs
4.	Loan sanctioned by HUDCO		Rs. 479 035 lakhs
5	Amount availed up to 31-3-1978	..	Rs. 125.717 lakhs

(EWS—Economically Weaker Sections, LIG—Low Income Group, MIG Middle Income Group),

శ్రీ ఎన్. ఎస్. ఎస్. రెడ్డి — పరిశ్రమలలో పని చేసే కార్మికులకు మేనేజిమెంటు వారు ఇండ్లు కట్టించడానికి వత్తిడి చేస్తున్నారా? హడ్కో ద్వారా కట్టించే ఏర్పాటు చేస్తారా అన్నారు. కోరమాండల్ ఫాక్టరీ వారు 11 కోట్లు లాభం తీస్తున్నారు. వారు కూడా కట్టించడానికి ముందుకు రావడం లేదు. మేనేజిమెంటు వారే ఇండ్లు కట్టించే ఏర్పాటు చేస్తారా?

డా. ఎమ్. చెన్నారెడ్డి:— వారికి సలహా చెప్పడం తప్పకుండా జరుగుతుంది వత్తిడి అనే పదం సరైనది కాదేమో. ఇండస్ట్రీయల్ లేబరు హౌసింగ్ స్కీము అని మేనేజిమెంటు వారు కొంతడబ్బు, కేంద్ర ప్రభుత్వం కొంత డబ్బు, రాష్ట్ర ప్రభుత్వం కొంత డబ్బు పెడితే జరిగేది. ఇప్పుడు హడ్కో వారు పెద్ద ఎత్తున అప్పులు ఇవ్వడానికి ఉన్నారు. మన రాష్ట్రంలో ఇండస్ట్రీయల్ ఇన్ ఫ్రాస్ట్రక్చర్ కార్పొరేషను వారిని ఏజన్సీగా పెట్టి ఆరు కోట్ల వరకు అప్పు తీసుకోవడం జరిగింది. 19 పథకాలు అమలు జరుగుతున్నాయి. అన్ని చోట్ల పీల్ నంతవరకు కవర్ చేయడానికి ప్రయత్నం జరుగుతుంది.

శ్రీ భాట్లం శ్రీరామమూర్తి:— విశాఖపట్టణానికి మొదటి దశలో 15 లక్షలు రెండవదశలో 15 లక్షలు మొత్తం 30 లక్షలు, కాకినాడలో 40 లక్షలు

విజయవాడలో రెండు దశలు కలిపితే 58-60 లక్షలు ఇందులో చూపించారు. విజయవాడకు 90 లక్షలైతే విశాఖపట్టణానికి 30 లక్షలు చూపించారంటే ఆ పట్టణం తాలూకు అవసరాలు కాని ఇండస్ట్రియల్ రిక్వైర్మెంట్స్ కాని దృష్టిలో పెట్టుకొని స్కిమ్ము ఇవ్వాలి చేస్తే బాగుంటుంది. ఇట్లా హాఫ్ జారడస్ గా చేస్తే బాగుండదు. దీనిని మార్చడానికి ఆలోచిస్తారా?

డా. ఎమ్. చెన్నారెడ్డి:— ఆలోచిస్తాము.

శ్రీ సి.పాచ్. రాజేశ్వరరావు:— మొత్తం 19 పథకాల ద్వారా రాష్ట్ర వ్యాపితంగా 4156 ఇండ్లు మాత్రమే తలపెట్టినట్లు అర్థమవుతుంది. రాష్ట్ర వ్యాపితంగా ఉన్న పారిశ్రామిక కార్మికుల సంఖ్యను బట్టి చూస్తే ఇది స్వల్పం కనుక ఏదో పంచ వర్ష ప్రణాళికలో దీనిని వీలైనంతవరకు రెట్టంపు చేయడానికి ప్రయత్నం చేస్తారా? అందుకు అవసరమైన వనరులకు ప్రయత్నం చేస్తారా?

డా. ఎమ్. చెన్నారెడ్డి:— రెట్టంపు కంటే ఎక్కువ చేయడానికి రాష్ట్ర ప్రభుత్వం ప్రయత్నం చేస్తున్నది. మన అవసరాలు చాలా ఉన్నాయి. ఇది ప్రథమ దశగా ఎక్స్ పెరిమెంటల్ గా ప్రారంభించాము.

శ్రీ బాటం శ్రీరామమూర్తి:— మొదటి దశ అనేది ఎప్పుడు ప్రారంభించి ఎప్పటిలోగా పూర్తి చేస్తారు? రెండవ దశ విషయమై ప్రయత్నం చేస్తున్నారా ఇంతకంటే ఎక్కువ మొత్తం ఖర్చు చేయడానికి ఊహిస్తున్నారా?

డా. ఎమ్. చెన్నారెడ్డి:— 1975లో మొదలు పెట్టారు. అప్పులు తీసుకుని చేస్తున్నారు. రెండవ దశ వివరాలు ఇప్పుడు చెప్పలేను.

Printing Press At Vijayawada

76—

*2756 Q.—Sri Nallapareddi Srinivasul Reddy:—Will the Minister for EXcise be pleased to state:

(a) whether the Government will appoint a Special Officer for quick execution of works for the printing press proposed to be set up at Vijayawada;

(b) whether there is any proposal to start printing press in a rented building before the completion of its own building by the Printing Department;

(c) if so, the time by which it will be started, and

(d) if not, the reasons therefor?

జవాబు శాఖ మంత్రి (శ్రీ పి. గంగాధర్):— (ఎ) ఇది అవసరమైతే బావింపడం లేదని.

(బి) లేదని.

(సి) ఈ ప్రిస్సుకు కావల్సినది.

(డి) విజయవాడలో పార్లమెంటు ముద్రాణాలయ నిర్మాణపు పని ఎరుగుచున్నది

శ్రీ నల్లపురెడ్డి శ్రీనివాసుల్ రెడ్డి:—వెనుక మంచి నష్టింటరీలు వేయడానికి కష్టంగా ఉంటోంది. మైకులు సరిగా పనిచేయడం లేదు. ముందు వరుసలో మంచి మైకులు పెట్టారు. మాకు కూడా మంచి మైకులు పెట్టించడని ప్రార్థన. రాయలసీమ రీజియనుకు కర్నూలులో ఒక గవర్నమెంటు ప్రెస్ పెట్టారు. ఇక్కడ పెద్ద గవర్నమెంటు ప్రెస్ ఉండనే ఉంది విజయవాడలో ప్రెస్ కోసం ఫౌండేషను స్టోను వేసి మూడు నాలుగు సంవత్సరాలైనది. ఇంతవరకు పూర్తి కాలేదు. ఎప్పటికీ పూర్తి అవుతుంది?

శ్రీ పి. గంగారెడ్డి:—1976 లో శాంక్షను చేసినారు. ముత్యాలంపాడు వద్ద సైట్ ఏర్పాటు చేశారు సైట్ బాగా లేక ఫౌండేషనుకు ఎక్కువ అవుతుందనే ఆలోచనతో ఆలస్యమైనది. వర్షాకాలం కనుక పని ప్రోగ్రెసులో లేదు. తొందరగా పూర్తి చేసే ప్రయత్నం చేస్తాం.

శ్రీ నల్లపురెడ్డి శ్రీనివాసుల్ రెడ్డి:—ఇది వర్షాకాలం కాదు, వచ్చేది ఎండా కాలం. వెంటనే ప్రారంభిస్తే బాగుంటుంది. మనం పిల్లల పాఠ్య పుస్తకాలు కూడా బైట్ ప్రింట్ చేసుకుంటున్నాము. అర్జంటుగా ప్రారంభిస్తే బాగుంటుంది. ఎప్పుడు మొదలు పెడతారు?

శ్రీ పి. రంగారెడ్డి:—కంట్రాక్టు ఇచ్చాం. పనులు సాగుతున్నాయి. వర్షాకాలం షుగియగానే ప్రారంభం చేస్తాం.

శ్రీ ఎమ్. వెంకయ్య నాయుడు:—క్రితం బడ్జెటు సమావేశంలో విద్యా శాఖా మంత్రిగారు పాఠ్య పుస్తకాలు తొందరగా ప్రింట్ చేయడానికి పిలుగా విజయవాడలో ప్రెస్ పెట్టడానికి ఆలోచిస్తాం అన్నారు. తొందరగా చేస్తాం అంటున్నారు. వర్షాకాలం ఐపోయింది కనుక ఎప్పటిలోగా ప్రారంభిస్తారో చెప్పగలరా? అదై ఇంట్లోనైనా ప్రారంభిస్తారా?

శ్రీ పి. గంగారెడ్డి:—తొందరగా పూర్తి చేయాలని ఆదేశాలు ఇచ్చాం. మేము పోయి ఇన్ స్పెక్షను చేసి తొందరగా చేయాలని చెప్పాం. ఆలస్యం కాకుండా చేస్తాం.

శ్రీ వి. రంగారావు:—ప్రశ్న చేసారు కనుక మంత్రి గారు సమాధానం చెబుతున్నట్లు ఉంది. వర్షాకాలం పోయి ఎంతో కాలమైనది తెుంగల్లు పిలిచారా? ఫౌండేషను వేసి ఎంతకాలమైనది? ఆసలు డబ్బు ఉందా లేదా? కట్టే ఉద్దేశం ఉందా లేదా? ఎంత కాలం ఇట్లా చెప్పికుంటూ పోతారు? ఏదైనా కార్యక్రమం తీసుకున్నప్పుడు దానిని పూర్తి చేయాలి. చిత్తకుద్దితో చేయాలి. మాకు కావలసింది కార్యక్రమం జరగడం కాని సమాధానాలు కావు.

శ్రీ పి. గంగారెడ్డి:—ఆ సైట్ కు ఒక ప్రక్క చెరువు, ఒక ప్రక్క కెనాల్. ఫౌండేషను ఇబ్బందులు వస్తాయని డిజైను మార్చడం కూడా జరిగిందే.

నాలుగున్నర లక్షలు ఖర్చుచేసి మొరం చేస్తున్నారు: తొందరగా చేయడానికి ఆదేశాలు-ఇచ్చాం.

8-50 a.m.

శ్రీ యం. వెంకయ్యనాయుడు :—సైట్ మార్చారా ?

శ్రీ పి గంగారెడ్డి మార్చలేదు.

శ్రీ పి. చిన్న —చూసిన ఆ సైట్ ఏ పేటలో వుంది ?

శ్రీ పి గంగారెడ్డి :—ముత్యాలంపాడులో ఈ సైట్ కి 4 అడుగులలో తెవెల్ లో వుంది

1-30

శ్రీ పి. చిన్న —మొదట ఫౌండేషన్ పేసి ఎస్టిమేట్స్ పేసి తెండర్స్ ని పిలిచేటప్పుడు లో తెవెల్ లో వున్నట్లు తెలియదా ?

శ్రీ పి. గంగారెడ్డి —దానిని పోయిన ప్రభుత్వం నిర్ణయం చేసినది.

శ్రీ పి. చిన్న :—అది ఎప్పటికి పూర్తి అవుతుంది ?

శ్రీ పి. గంగారెడ్డి :—ఆ సైట్ రోడ్ కి 4 అడుగులలో తెవెల్ లో వుంది. ఒక అడుగు త్రవ్వగానే నీరు వస్తుంది. డిజైన్స్ మార్చి పని ప్రారంభించారు. బ్రోగ్రాఫ్ లో వుంది. అనుకోకుండా వర్షాలు పడ్డంతల్ల పని కుంటున్నది. తొందరగా చేయాలని ఆదేశాలు ఇచ్చాం

Ban On Horse Races In Hyderabad

77—

2271-Q.—Sarasri Ch Kasaiah and Kasu Venkata Krishna Reddy:—Will the Minister for Home be pleased to State

(a) whether the Government will consider to ban the Horse races in Hyderabad;

(b) the annual income of the A.P. Horse races club since 1974

(c) how this amount is being utilised by the Managing Committee:

(d) whether this organisation has taken up any welfare activities in the state: and

(e) what kind of control the State Government have on this organisation?

The Minister for Home (Sri M M. Hashim):—(a) No, Sir.

(b) 1974-75	..	Rs. 30,231,8423/-
1975-76	..	Rs. 11.89.760/-
1976-77	..	Rs. 22,70,009/-
1977-78	..	Rs. 32,39,200/-

(c) the income of the club is utilised to promote the objects of the club. The club also made substantial contributions to charitable organisation

(d) Yes, Sir.

(e) The Chief Secretary, Home Secretary, Inspector General of Police are stewards on the Hyderabad race club to ensure that the racing is conducted (1) appropriately (2) All Taxes are paid to Government including repayment of loans

శ్రీ సిపాచ్. కాశ్యప్.—ఈ రేస్ క్లబ్ ఏ విధంగా ప్రజల వెల్ ఫేర్ కి పనికివస్తుందని ప్రభుత్వం భావిస్తున్నది? చిన్నవారు చేస్తే గాంబ్లింగ్ అంటారు. సమాజములోని ఉన్నతస్థాయిలోనివారు, అస్తిపరులు, పదవులలో వున్నవారు చేస్తే క్రిడ, హాబీ క్రింద, మెంటల్ ఎక్స్ ప్లైట్ క్రింద చెప్పుకునే కొత్త నాగరికమైన సమాజములో మనం వున్నాం దీనివిషయంతో ప్రజలలో కీచిమైన అభిప్రాయం వుంది. అందువల్ల ప్రైవేటు సెక్టరులోనివారికి ఆలోచించవలసిన అవసరం వుంది. దీనిని బ్యాన్ చేయడానికి ఆలోచిస్తారా? దీని ఆబ్జెక్టివ్స్ చారటబుల్ ట్రస్ట్ అన్నారు. ఈ ట్రస్ట్ క్రింద ఏమేమి యాక్టివిటీస్ చేస్తున్నారు?

Sri M.M Hashim.—It is meant for recreation and the sport is developing and we are not thinking of banning it. As the Member has suggested we will examine all aspects If he thinks it is harmful for the people we will consider that also.

Sri Poola Subbaiah.—How this amount is being utilised by the Managing Committee and what are its objectives? How does the Minister feel about it?

Sri M.M Hashim;—A donation of Rs 13 lakhs was given by the club to various organisations and towards cyclone they have given Rs. 3 lakhs last year and they are running one dispensary at a very concessional rate and that dispensary has become very popular in that area

Sri S. Jaipal Reddy:—The Home Minister said that this race club is meant for providing recreation. How does it provide recreation to the people when they are drawn to it and losing money in high class gamble?

Sri M.M. Hashim:—There are many who go for the sake of stakes and for the fun of race. It is for the recreation they go.

శ్రీ కె. వెంకటేశ్వరరావు:—ఎన్ని ఏచుని సంసారాలు ఈ రేపేస్ వల్ల పాడై పోతున్నాయో ప్రభుత్వం దగ్గర స్టాటిస్టిక్స్ డేటా ఏమైనా వున్నదా?

Sri M.M. Hashim:—No information.

శ్రీ యం. వెంకయ్యనాయుడు.—మనము సోషలిస్ట్ వ్యవస్థలో వున్నామని ప్రోక్లెమేట్ గవర్నమెంట్ చెప్పినపుడు దీనిని నిషేధించడానికి ముందుకు వస్తున్నారా? కొన్నిచోట్లా నిషేధించారు. ముఖ్యమైన విషయం కాబట్టి నిషేధిస్తారా లేదా అనేది ముఖ్యమంత్రిగారు చెప్పాలి.

డా. యం. చెన్నారెడ్డి:—ప్రస్తుతానికి అటువంటి అలోచన ప్రభుత్వానికి లేదు.

శ్రీ సిపాచ్. రాజేశ్వరరావు:—ఇదివరకు ఈ రేసెన్ లో పెద్ద పెద్ద భూస్వాములు, మహారాజులు పాల్గొనేవారు. మధ్య తరగతి కుటుంబీకులు, యువకులు చాలమంది తమ ఆస్తిపాస్తులను అమ్ముకొనివచ్చి ప్రైవేటాకారంలో హాటల్స్ లో వుంటూ డబ్బు పాడు చేస్తున్నారు. ఈ రేసెన్ వల్ల ఎదో అదాయం వస్తున్నదనే ఉద్దేశ్యముతో కాకుండా దేశము యొక్క సాంఘిక, నైతిక విలువలనుకాపాడడానికి వెంటనే వీటిని నిషేధించడానికి పూనుకొంటారా? ఇప్పుడే కాకపోయినా వెంటనే ప్రభుత్వం హస్తగతము చేసుకొని ఆ వచ్చే ఆదాయముతో బడుగువర్గాల సంక్షేమానికి ఖర్చు చేస్తారా? క్రమానుగతముగా అంతముందించడానికి ప్రయత్నము చేస్తారా?

1-30

Sri M. M. Hashim.—The Chief Minister has clarified and we have no plans to take it over

سری ی۔ جبار دھن ریڈی۔ سری راجیسور رائ صاحب نے جو سوال کیا اسکا جواب دیجئے کہ ویلڈیر ایکٹیویٹیز پر کتنا روپیہ خرچ کیا گیا۔ ریس کلب والے کروڑوں روپے کما رہے ہیں۔ کیا اسٹیٹ کے عریب لوگوں کے لئے بھی کچھ خرچ کیا جا رہا ہے یا نہیں۔ اگر کیا گیا ہے تو اس سے پہلے کتنے ایکٹیویٹس کو دیا گیا انکے نام بتائیے۔ سائیکلوں و کئیس کو کتنا روپیہ دیا گیا۔ ج

سری۔ ایم۔ ایم۔ ہاشم۔ تقریباً (۵۰) ایکٹیویٹس ایسے ہیں جن پر ریس کلب نے پیسہ خرچ کیا ہے۔

They are: 1) National Defence Fund 2) Society for Prevention of Cruelty to Animals, 3) Hyderabad City Police Welfare etc.

There are nearly 50 and apart from that the club was indebted to Government. Now they have paid back what they have taken to construct a building. They have started one dispensary, They may start another dispensary,

శ్రీ ఎన్. చంద్రశాఖ:—మద్రాసుకు దగ్గరలో వుండి, అక్కడకు చాలామంది వస్తారు కనుక తిరుపతిలో కూడా రేసెన్ నడుపుతారా?

శ్రీ ఎం. ఎం. హాషిం:—లేదండీ.

శ్రీ ఎన్. పి. వెంకటేశ్వరచౌదరి:—చాలా ముఖ్యమైన వ్యక్తులు అధికారులు కూడా హార్స్ రేసెన్ కు వెడుతూ వుంటారు కనుక గవర్నమెంటు హార్షిడేస్ వున్నప్పుడే జరిపిస్తారా?

Sri M.M.Hasim:—They go on a holidays. If at all any officers are going, there is no ban for anybody to go. They are running on holidays, not on the working days.

శ్రీ వి. రంగారావు:—దేశంలో నైతిక విలువ పెరగాలి. పాపముసొమ్ము పనికిరాదు, అది ఎందుకూ ఉపయోగపడదు, దేశపు కావాలంటే అతే మాత్రాలు వున్నాయి. చెడు మార్గాలద్వారా సంపాదించాలన్నా చాలా చెడు.

మూలాలు కూడా వున్నాయి, దోపిడి చేసి కూడా సంపాదించవచ్చు. ఇప్పటికైనా పీటినీ బ్యాన్ చేయటానికి ఆలోచిస్తారో, ముఖ్యమంత్రిగారు సమాధానం చెప్పాలి.

డాక్టర్ ఎం. చెన్నారెడ్డి :—ఆలోచిస్తామని ఇదివరకే మనవిచేశాను.

CYCLONE VICTIMS DRIVEN INTO BROTHELS

78—

*2828-Q. Sri Poola Subbaiah :—Will the Minister for Home be pleased to state :

(a) whether the attention of the Government has been drawn to the news item published in page 5 of Indian Express Daily, Vijaya-wada edition dated 16-6-78 under the caption 'Cyclone Victims driven into brothels ,

(b) whether it is a fact that there is a country-wide Police alter on the unprecedented increase in the number of girls from Andhra Pradesh in the brothels in many cities ; and

(c) if so, the steps taken by the Government to rehabilitate such girls ?

Sri M. M. Hashim :—(a) Yes, Sir.

(b) No, Sir.

(c) Does not arise.

(శ్రీ) పి. సుబ్బయ్య :—చేపర్లొ చాలా దారుణమైన వార్తలు వస్తున్నాయి. విక్టిమ్స్ కు సహాయం అందక బలితకలేని పరిస్థితి ఏర్పడింది కనుక ప్రభుత్వం వారికి రక్షణ కల్గించేస్తుందా ? వారు బలితకలేక.. 'Cyclone victims driven to brothels.'

Sri M. M. Hashim .—We don't have such information Inspector General of Police has reported that enquiry has revealed that there are no such instances reported so far about the large number of girls from cyclone affected areas of this State being compelled to take to prostitution and being sold openly as reported in the newspaper The Inspector-General of Police further reported that enquiry made from other States of the country also revealed that no such girls from this State were found in brothel houses of their cities.

شری بی۔ جنار دھن ریڈی - آندھرا پردیش اسٹیٹ میں کتنے پراسٹیٹیوٹس ہیں کیا آپ بتا سکتے ہیں ۔

شری ایم۔ ایم۔ ہاشم - اب تک تو اس کا حساب کتاب نہیں رکھا گیا اگر آنریبل ممبر چاہتے ہیں تو یہ اعداد و شمار جمع کر کے دیئے جاسکتے ہیں ۔

Sri K. B. Siddaiah :—How many cases have been filed in court ?

Mr- Speaker :—Put a separate question.

Sri Ch. Kasaiah :—He said that he was considering to give licence to brothels like other States Bombay, etc I have seen in Press, Andhra Patrika that he is considering to give licence for the brothels

9-10 a m. శ్రీ గౌతు లచ్చన్న —గౌరవ సభ్యులు జనార్ధనరెడ్డిగారు ఏవైన యిటువంటి లెక్కలు వున్నవా అంటే గౌరవ సభ్యులు కావాఅంటే చెబుతాము అన్నారు. పోలీసువారిచేత లా అండ్ ఆర్డరు దృష్ట్యా యిటువంటి ఆచారక మైనటువంటి కార్యక్రమాలు చేస్తున్నటువంటి వారి గురించి పరిశీలన యింతవరకు జరగలేదని దీని అశమా ?

1-30

Sri M. M. Hashim :—The hon. Member asked me how many brothel houses are there in our State. I said that at preent I do not have that information and if the Member wants it, I will get that information.

Sri Gowth Latchanna ;—The Minister says that he will collect the data if the Member wants. I would like to know whether the Police have an eye on the brothel houses or not.

Sri M. M. Hashim :—They are definitely having an eye on the brothels in the State. There may be some brothels not coming into the grip of the police and so they will not come under the eyes of the police.

APPOINTMENT OF JUDICIAL OFFICERS UNDER A.P (ANDHRA AREA) TENANCY (AMENDMENT) ACT, 1974

79

*2291-(N)Q--Dr V. Sivarama Krishna Rao:—Will the Minister for Revenue be pleased to state.

(a) whether the A.P.(Andhra Area) Tenancy (Amendment) Act 1974 has been brought in to force by a notification issued under sub-section (1) of section (2) of the Act

(b) whether the Government have appointed judicial Officers under the definition contained in section 2(2) of the Andhra Pradesh (Andhra Area) Tenancy Act, 1956 as amended by (i) (iii) of the 1974 Act;

(c) the reasons, for not bringing the 1974 Act into force; and

(d) the reasons for not making appointments of special officers?

రెవెన్యూమంత్రి (శ్రీ యన్. జనార్ధన్ రెడ్డి)

(ఎ) లేదండీ. ఈ చట్టాని సాధ్యమైనంత త్వరలో అమలులోకి తీవటానికి ఇప్పుడు చర్య గైకొనబడుతున్నది.

(బి) లేదండీ. చట్టాన్ని అమలులోనికి తెచ్చినవెంటనే వారిని నియమించటం జరుగుతుంది.

(ఏ) భూమి గరిష్ట పరిమితి చట్టం నుండి తప్పించుకునే ఉద్దేశంతో బిసామి రావా దేవీలు జరగడానికి అవకాశం ఉంది అందుకు వీలు లేకుండా చేయడం కోసం భూమి గరిష్ట పరిమితి చట్టాన్ని అమలు చేసిన తరువాతే, సవరించిన కాలు దారి చట్టాన్ని అమలు లోకి తేవాలని సంకల్పించబడింది. కాబట్టి సవరించిన కాలుదారి చట్టాన్ని అమలులోకి తేవడానికి ప్రకటన జారీచేయలేదు.

(డి) 1974 లో 39వ సవరణ చట్టాన్ని ఆంధ్రప్రదేశ్ అంతటా అమలు పరిచిన వేంటనే, ఆంధ్రకాలువారి చట్టం క్రింద ప్రత్యేక అధికార్లను నియమించటానికి చర్యతీసుకోవాలని నిర్ణయించబడింది.

శ్రీ వి శివరామకృష్ణారావు :—అధ్యక్షా, ఈ కాలుదారి చట్టం 1974 లో సంబంధించబడింది. దాని ప్రకారము సెక్షన్ 16 says “the dispute between the landlord and the tenant should be decided by the Special Officer. The Special Officer is defined in Sub-section (2) of Section 2 which says, “Any Judicial Officer not below the rank of a District Munsiff appointed by the Government in consultation with the High Court “ ఈ అసెస్సి యాక్టు క్రింద వుండే డిస్ట్రీక్టు అన్నికూడ 1974 నుండి అంచే 5 సంవత్సరాలనుండి పెండింగులో వున్నవి. ఒక్క కేసుకూడ డిస్ట్రిక్టు మున్సిబు కోర్టులో తీసుకోడానికి లేదు. ఈ తకరారులు ఐదు సంవత్సరాలనుండి వుండిపోతే దానికి బాధ్యులు ఎవరు? కనీసం జుడిషియల్ ఆఫీసర్స్ ఎపాయింట్ చేయక పోయినా వుండే డిస్ట్రిక్టు మున్సిబులకు పవర్స్ ఇవ్వాలి. మంత్రిగారు భూగరిష్ట పరిమితి చట్ట తీసుకువచ్చాం, దానికి అన్యాయం జరుగుతుంది అందుకని వేయలేదు అంటున్నారు. ఇది మొన్న మొన్న వచ్చింది. అది 74 లో వచ్చింది ఎప్పుడో చేస్తామంటున్నారు. ఎప్పుడు చేస్తారు? వెంటనే స్పెషల్ ఆఫీసర్స్ ను ఎపాయింట్ చేసే ఆలోచన వుందా?

శ్రీ ఎన్. జనార్ధనరెడ్డి :—గౌరవ సభ్యులు సరిగా అర్థం చేసుకోలేదు. యాక్టు చేసిన తరువాత ఇంకా నోటిఫై చేయలేదు వారు అన్నట్లు జ్యుడిషియల్ బాడిస్ ఎపాయింట్ చేసే ప్రశ్న లేదు. ఇప్పుడు తొందరగా నోటిఫై చేయ బోతున్నాం. వారు వేరేదానిగురించి చెబుతున్నారు. దానికి దీనికి సంబంధం లేదు. అది యాక్టు చేశాము, యంతవరకు నోటిఫై చేయలేదు.

శ్రీ ఇ. అయ్యపురెడ్డి :—అధ్యక్షా, కాలుదారి చట్టం 1974 లో పాసు చేశాము. అయిదు సంవత్సరాలు అయినప్పటికి సెక్రెటరీయట్ లో ఫైలు భద్రంగా దాచిపెట్టారు. అంచే యంతమంది అసెంబ్లీ మెంబర్స్ చేసినటువంటిదానిని ఒక డిప్యూటీ సెక్రటరీ లేక సెక్రటరీ యొక్క విజిడరీరకు ఆపారు. అదేమంటే యీ యాక్టు అమలులోకి తీసుకువస్తే భూకమతాల చట్టం డిఫిట్ అవుతుంది. అందుకని దీనిని మూలబెట్టాలనే వుద్దేశంతో మూలబెట్టారు. దానికి దీనికి సంబంధం లేదని వదేవదే నేను చెబుతూ వచ్చాను. అసలు కాలుదారు భుక్తములో వున్న భూమిని మినహాయిస్తూ వైకోర్టులో తీర్పు వచ్చింది. అలాంటప్పుడు కాలుదారు చట్టం భూకమతాల చట్టాన్ని ఏవిధంగా డిఫిట్ చేస్తుంది? ఎందుకు డిఫిట్ చేస్తుంది? ఏ వద్దతిలో చేస్తుంది? మంత్రిగారు చెప్పగలరా?

శ్రీ ఎన్. జనార్ధనరెడ్డి:—నా జవాబులో చెప్పాను. బినామిట్యాన్ని గురించి. వారు హైకోర్టు తీర్పు ఉందని అన్నారు భూమి కౌలుదారులవద్ద వున్నట్లు వాయిచుకొని భూగర్భ చట్టంనుండి బయట పడడానికి వీలుంటుందేమో. మా ప్రభుత్వం రాగానే అయ్యపురెడ్డిగారు చెప్పిన ధోరణిలో దీనిగురించి ఆలోచించడం జరిగింది. 1974 లో చేసిన చట్టం యింకా ఎందుకు అమలు కాలేదు అని. అందుకని నిర్ణయం తీసుకున్నాం. వెంటనే అమలు జరుపబోతున్నాం. డేట్ తొందరగా నోటిఫై చేయబోతున్నాం.

1-30]

శ్రీ సిపాచ్. రాజేశ్వరరావు :—భూసంస్కరణలకు సంబంధం లేదు. ఇప్పుడున్న సంస్కరణల చట్టం ప్రకారం అటువంటి భూమి కౌలుదారులకు ఇస్తే వారిద్దరు లెక్కలోకి వస్తారని వుంది. హైకోర్టు జడ్జిమెంటు, మినహాయింపాలని వుంది. ఏది ఏమైనప్పటికీ యిది భూసంస్కరణలకు పీఠూతం కల్పించేది కాదు. ఏదో సాకు తీసుకోని ప్రభుత్వం కౌలుదారులకు రక్షణ కల్పించే దానిలో సాచి వేత చేస్తున్నది. ఇప్పుడు చట్టమును సవరించి తెలంగాణ ప్రాంతములో యిచ్చి నటువంటి కౌలుదారులకు ప్రత్యేక రక్షణ కల్పించే విషయం ప్రభుత్వం ఆలోచన చేస్తుందా?

శ్రీ ఎన్. జనార్ధనరెడ్డి:—ఈ విషయాలు అన్ని సమగ్రంగా యోచన చేస్తున్నాం ప్రభుత్వం ఒక నిర్ణయం తీసుకున్నది స్వీరలో నోటిఫై చేయబోతున్నాం.

శ్రీ ఎన్. జయపాల్ రెడ్డి :—సీలింగు యాక్టు క్రింద డిక్లరేషన్లు యిచ్చిన తరువాత యీ టెనెన్సీ యాక్టు అమలు చేస్తే ఎటువంటి ప్రమాదం వుండదు. డిక్లరేషన్లు 1974 లో అయిపోయినవి. కాబట్టి వెంటనే నోటిఫై చేసి యాక్టును అమలులోకి తీసుకురావాలి.

శ్రీ ఎన్. జనార్ధనరెడ్డి :—చెప్పానుగదా.

శ్రీ కె వెంకటేశ్వరరావు :—తెలంగాణ ప్రాంతములో రక్షిత కౌలుదారు చట్టం అమలులో వుంది. దానిని అనుసరించి ప్రొటెక్టెడ్ టెనెంటుకు పెట్టారైట్స్ కిన్ ఫర్మ్ చేయడం జరుగుతుంది. అదే చట్టాన్ని అదే స్వరూపములో ఆంధ్ర ప్రాంతానికి వర్తింపజేయడానికి అభ్యంతరం వుందా?

శ్రీ ఎన్. జనార్ధనరెడ్డి :—నెవరేట్ యాక్టు చేశాము. దానిని నోటిఫై చేయబోతున్నాం.

శ్రీ కె. వెంకటేశ్వరరావు :—అది చాలా అభ్యుదయకరమైనటువంటి వర్గంతో వుంది ప్రొటెక్టెడ్ రైట్స్ కిన్ ఫర్మ్ చేశారు. ఎందుకు ఆంధ్ర ప్రాంతానికి వర్తింపజేయరు.

శ్రీ ఎన్. జనార్ధనరెడ్డి :—నెవరేట్ గా చేశాము. బ్యాండు సీలింగు యాక్టు చేశాము. ఇప్పుడు నోటిఫై చేయబోతున్నాం.

శ్రీ సిపాచ్. రాజేశ్వరరావు :—దానికి సమాధానం, కాదు, అని చెబితే పర్వాలేదు. తెలంగాణలో కౌలుదారులు ఎక్కడు గాకుండా రక్షణ యివ్వడం

జరిగింది. తెనంటుకు వట్టావాక్కులు సంక్రమించే వాక్కు వుంది అటువంటివో త్వేక రక్షణ ఆంధ్ర ప్రాంతములో వుంటే కౌలుదారులకు వర్తించే విధంగా మీరు నోటిఫై చేయబోయే చట్టములో సవరణ చేసి నోటిఫై చేయబోతున్నారా?

(శ్రీ ఎన్. జనార్దన రెడ్డి :—ఇప్పుడున్న ప్రావిజన్సు నోటిఫై చేయబోతున్నాం. తరువాత వాటి గురించి చూచుకుందాము.

Appeals Pending with the Director of Settlement

80—

*2293-(P)-Q.—SARVASRI N.S.N. Reddy, S. Jaipal Reddi and P. Ammi reddy:—Will the Minister for Revenue be pleased to state.

(a) the number of appeals pending with the Director of Settlements under Andhra Pradesh Regulation 2 of 1970 (Andhra Pradesh Scheduled Areas Ryotwari Settlement Regulation);

(b) the period from which these appeals are pending ; and

(c) whether any representations have been made in regard to incorrect interpretation of the Regulation by the Settlement Officer?

రెవిన్యూమంత్రి (శ్రీ ఎన్ జనార్దన రెడ్డి):—

(ఎ) (బి) సెటిల్మెంట్లు కాఖ డైరెక్టరు వద్ద 1970లో 1వ రెగ్యులేషను క్రింద మొత్తం 928 అప్పీళ్లు పెండింగులో వున్నాయి వాటి వివరాలు ఈ క్రింది విధంగా వున్నాయి.

ఏ సంవత్సరం నుండి పెండింగులో వున్నాయి	పెండింగులో వున్న అప్పీళ్ళ సంఖ్య
1975	10
1976	182
1977	820
1978	418
మొత్తం	928

(సి) లేదండీ.

(శ్రీ ఎన్. ఎస్. ఎస్. రెడ్డి :—అభ్యక్తా, యాక్టు 20/48, జమీందారీ అకాలిషను యాక్టు ప్రకారము 1958 లో అమలు చేయడం జరిగింది. తరువాత యాక్టు అఫ్ 1/1970 రెగ్యులేషను యాక్టు అఫ్ 1/1959 ప్రకారం, గిరిజనేతరులు గిరిజన భూములను కొనడానికి అమ్మడానికి లేదని వుంది. జమీందారీ అకాలిషన్ యాక్టు రాకముందే వేలా మంది రైతులు జమీందార్ల దగ్గర కొనుక్కున్నారు. వారి దగ్గర పట్టాలు ఉన్నాయి. వారి దగ్గర దస్తా వేజాలు ఉన్నాయి. ఇప్పుడు రెవెన్యూ అధికారులు ఆ భూమిని లాక్కువ దానికి ప్రయత్నం చేస్తున్నారు. దానిమీద ఈ అప్పీళ్లు అన్నీ డైరెక్టరు దగ్గర

నేయడం జరిగింది. దానికి చూపు పమీ లేదు. అధికారులు మాత్రం వారిని పౌరాన్ చేస్తున్నారు. అది గవర్నమెంటు ఏమైనా నిర్ణయం తీసుకున్నదా, పౌరాన్ మెంటు లేకుండా ఏమైనా ప్రయత్నం చేస్తారా?

9-20 a. m.

శ్రీ ఎన్. జనార్దనరెడ్డి :—తైరక్కరు దగ్గర పెండింగులో ఉన్నాయని గౌరవ సభ్యులే చెబుతున్నారు. వాటి విషయంలో కేసీమీ కామెంటు చేయడాని అవకాశం లేదు.

1-30

శ్రీ ఎన్. ఎస్. ఎస్. రెడ్డి :—జమీందారీ ఎకాలిషన్ యాక్టు రాకముందే ఎవరైతే పూర్తిగా కొనుక్కొని పట్టాలు పొంది అవభవిస్తున్నారో వారి భూములను గవర్నమెంటు తీసుకొనడానికి గవర్నమెంటు వారికి ఏమైనా అధికారాన్ని ఇచ్చిందా? ప్రస్తుతం ఉన్నటువంటి యాక్టు 17 ప్రకారం కాని 1970 యాక్టు ప్రకారం కాని గవర్నమెంటుకు అధికారం లేదు కొంతగా అమ్మకానికి కాని, కొనడానికి కాని వీలులేదు. గవర్నమెంటు వారి భూములు తీసుకొంటున్నది. ఆ విధంగా తీసుకొనుటకు అధికారాలు లేకపోయినా ఆర్ డి టు పౌరాన్ మెంటు చేసి చిన్న రైతులు దగ్గర భూములు తీసుకొనడానికి గవర్నమెంటు ఏమైనా యాక్టు చేసిందా?

శ్రీ ఎన్. జనార్దనరెడ్డి :—ఆటువంటి అదేశాలు పమీ లేవు ఇటువంటివి అన్ లాఫుల్ గా ఏమైనా ఉండి మాద్యమికి తీసుకొని వస్తే మేము చర్యలు తీసుకుంటాము.

శ్రీ పి. సుబ్బయ్య :—అధ్యక్షా, ప్రశ్నలోని సీ భాగంలో అడిగిన ప్రశ్నకు లేవని జవాబు చెప్పారు కడప జిల్లా కోడూరు తాలూకాలో అక్కడున్నటువంటి రిమండి సోశియం దారులు అమ్ముకున్నారు. రైతుల పట్టాలు రాలేదు. ఆ రైతులు 11 విక్రంద పెట్టుకోవలసిన దిగభాస్సులు పెట్టుకోవడంలో ఆలస్యం అయి దని పట్టాలు ఇవ్వలేదు. ట్రైబియల్ అయిందని ఆ రైతా గానికి పట్టాలు రాలేదు. ఆ రైతులు వాధ పడుతున్నారు. ప్రభుత్వానికి వారు రిప్రజంతుషను ఇచ్చారు. అది రాలేదని అంటే పమీ అనుకోవాలి. కాబట్టి మంత్రిగారు ఆ విషయాన్ని సామూహికతో పరిష్కారం చేస్తారా?

శ్రీ ఎన్. జనార్దనరెడ్డి :—ప్రశ్నలోని సీ భాగమును చూడండి. గౌరవ సభ్యులు చెప్పేది సెటిల్ మెంటు ఆఫీసరు మాకు ఏమైనా రిప్రజంతుషను చేశాడనా?

శ్రీ పి. సుబ్బయ్య :—అది గవర్నమెంటుకు ప పించారు.

శ్రీ ఎన్. జనార్దనరెడ్డి :—సెటిల్ మెంటు ఆఫీసరు పంపించాడని అడుగుతున్నారా? సెటిల్ మెంటు ఆఫీసరు పంపించలేదు.

శ్రీ పి. సుబ్బయ్య :—సెటిల్ మెంటు ఆఫీసరుకు రిప్రజంతుషను పోయాయా అని సీ భాగంలో అడిగితే లేదని సమాధానం ఇచ్చారు. ఆ సోశియం దారులు, రైతులు సెటిల్ మెంటు ఆఫీసరు దగ్గరకు పోయారు, నేను తీ1 కొని పోయాను. రిప్రజంతు చేసారు. టైము లోపల వీరు పెట్టుకోలేదు, టైము వార్ అయి

పోయింది. ఆ సెటిల్ మెంటు ఆఫీసరు ఇన్ కరెక్టు ఇంటర్ ప్రెటేషను చేశారు. ట్రెంజార్ అయింది కాబట్టి మేము ఆ రైతులకు వట్లా ఇవ్వడం లేదని చెప్పారు By whom ? By the rycts. To whom to the Settlement Officer. It is the incorrect interpretation of the statute.

శ్రీ ఎన్. జనార్దనరెడ్డి :—నేను ఆ వాచం ఒప్పుకున్నాను వారు తీసుకొని పోయింది సెటిల్ మెంటు ఆఫీసరు దగ్గరకు. ఇక్కడ ప్రశ్న ఏమిటంటే గవర్నమెంటు కు పంపించారా అని. గవర్నమెంటుకు పంపించినట్లు ఆయన అంటున్నాడు పంపించినట్లు మా దాఖలు లేదని మనవి చేస్తున్నాను. ఆయన దగ్గర ఏమైనా ఎవిడెన్సు ఉండి ప్రూవ్ చేస్తే చర్య తీసుకుంటాము.

శ్రీ సి. సుబ్బయ్య :—సెటిల్ మెంటు ఆఫీసరు గవర్నమెంటు కాదా? ఆ డిపార్టుమెంటు పార్టు ఆఫ్ ది గవర్నమెంటు. కేసులు తెప్పించుకోవాలి. తెప్పించుకొనడంలో వీరు విఫలం అయినాని మ వి చేస్తున్నాను. ఇప్పటికైనా తెప్పించుకొని ఆ రైతాంగానికి న్యాయం కలుగజేస్తారా?

శ్రీ ఎన్. జనార్దనరెడ్డి :—సెటిల్ మెంటు ఆఫీసరు క్యాజీ గవర్నమెంటు.

Sri Poola Subbaiah :—This is another peculiar interpretation The Department can never be Quasi Government

శ్రీ ఎన్. జనార్దనరెడ్డి :—అధ్యక్షా, అసలు ప్రశ్న వేసింది కైపాల్ రెడ్డి గారు, ఎన్.ఎస్.ఎస్. రెడ్డిగారు. దానిలో క్లియర్ గా ఉంది. ఇటువంటి రిప్రజం టేషన్సు ఏమైనా ప్రభుత్వానికి అందాయా అని.

మిస్టరు స్పీకరు :—ప్రభుత్వానికి అని ఏమీ ఇండల్ లేదు. ప్రశ్నలోని ఏ భాగం చూడండి.

శ్రీ సి.పాల్.రాజేంద్రరావు :—డైరెక్టరేట్ ఆఫ్ సెటిల్ మెంటును క్యాజీ గవర్నమెంటు ఇన్ స్టిట్యూషను అని మంత్రిగారు అంటున్నారు అది కాన్ఫిరేషను కాదు, జాడిషియల్ డిపార్టుమెంటు కూడా కాదు జాడిషియల్ పవర్స్ వారికి ఉన్నాయి. It is a part and parcel of the Department. జాడిషియల్ పవర్స్ క్రిందినుంచి వైకి అందరికీ ఉన్నాయి. తహశీల్దారుకు ఉన్నాయి. అది కాదు సమస్య. ఇది గవర్నమెంటుయొక్క అంగం భాగం. దానిలో ఉన్న కేసు లకు మీరు బాధ్యత తీసుకొని సమాధానం చెప్పవచ్చు కదా.

శ్రీ ఎన్. జనార్దనరెడ్డి :—అలాగంటే సెటిల్ మెంటు ఆఫీసులో ఉన్నటు వంటి అన్ని రిప్రజం టేషన్సును తెప్పించుకోమంటే తెప్పిస్తాను.

శ్రీ పి. సుబ్బయ్య :—మంత్రిగారు కంగారు పడినట్లు ఉంది. ఇక్కడ ఇంటర్ ప్రెటేషను చేయడంలో రైతాంగానికి అన్యాయం జరిగింది. సోత్రియం దారులు ఒప్పుకుంటున్నారు.

మిస్టరు స్పీకరు :—కొన్ని విజ్ఞప్తులు సెటిల్ మెంటు ఆఫీసరు దగ్గరకు వెళ్ళాయి కదా. అవి కావలసి ఉంటే ఆయన తెప్పిస్తాను అంటున్నాడు.

శ్రీ పి. సుబ్బయ్య. — కోడూరు తాలూకాలో రి మండి సోత్తీయందారుల దగ్గర ఇది జరిగింది

శ్రీ సిహెచ్. పరశురామనాయుడు — డైరెక్టరేట్ ఆఫ్ సెటిల్ మెంట్ పార్టు ఆఫ్ ది గవర్నమెంట్ అని అనుకోవడం అంత పొరపాటు ఏమీ లేదు. బ్రిటన్ లో గా ఉండి తీర్పు చెప్పే వ్యవహారంలో గవర్నమెంట్ లో భాగం, గవర్నమెంట్ కు సహాధిపతిగా వ్యవహారం చేస్తున్నారు అనుకొనే కాన్ సెప్టు తప్పు. ఒక కోర్టు చెప్పినట్లంటే తీర్పు తప్పి, ఒప్పు అనేది మళ్ళీ సుపీరియర్ కోర్టు లేక అప్పీలేట్ కు పోవాలి కాని గవర్నమెంట్ ఎవరు? ఫీరికి రిప్రజంట్ చేయడమనేది అసమంజస విధానం. ఇది వేగంగా కావాలి. వేగం కావడానికి అవసరమైన చర్య ఏమి తీసుకుంటారు? దానికి డైరెక్టరు ఆఫ్ సెటిల్ మెంట్ సెంటరులో ఉంది. అక్కడకు ఇన్ స్పెక్టరు యుటకు పోవాలంటే ఆనన్ థం అవుతుంది. కాబట్టి వారి జాయింట్ డైరెక్టర్ కు ఈ డైరెక్టరు తాలూకు పవర్స్ ఇచ్చి వేగం అయ్యేట్లు చూడండి. అవసరం అయితే ఇంకా వేరే అపిలేట్ చేయండి. ఇంకా దానిమీద ప్రాజెక్టు ఉంది. కాబట్టి వేగం జరిగే ఏర్పాటు చేయడానికి ప్రభుత్వం వారు ఏమి చర్య తీసుకుంటారు?

1-30

9-30 a m.

శ్రీ ఎన్. జనార్దన రెడ్డి — అధ్యక్షా, గౌరవశుక్లు పరశురామనాయుడు గారు చెప్పింది ముఖ్యమైనది ఏమిటంటే ఈ సెటిల్ మెంట్ కేసులు తొందరగా డిస్ పోజిట్ చేయడానికి ఏమి చర్యలు తీసుకుంటారు అన్నారు డైరెక్టర్ ఆఫ్ సర్వే అండ్ సెటిల్ మెంట్ ఒకరే ఉండేవారు ఇది వరకు. రికార్డ్స్ రైట్స్ వర్క్ సెటిల్ మెంట్ వర్క్ సెపరేట్ అయితే తొందరగా వని అవుతుందని మేము డైరెక్టర్ ఆఫ్ సర్వేని వేరుగా, సెటిల్ మెంట్ వేరుగా చేశాము.

శ్రీ గౌతు లచ్చన్న. — డైరెక్టర్ ఆఫ్ సెటిల్ మెంట్ వారు ఇచ్చిన తీర్పు మీద గవర్నమెంట్ కి అప్పీలు ఉన్నదా? గవర్నమెంట్ కి అప్పీలు ఉన్నప్పుడు ఆ డైరెక్టర్ ఆఫ్ సెటిల్ మెంట్ ఇచ్చిన తీర్పు సహాధిపతి తీర్పు అవుతుందా, ఇండిపెండెంట్ జడ్జిపియల్ తీర్పు అవుతుందా?

శ్రీ ఎన్. జనార్దన రెడ్డి. — ఇప్పటివరకు గవర్నమెంట్ లో అప్పీలు లేదు

శ్రీ ఎన్.ఎన్.ఎన్. రెడ్డి. — మంత్రిగారు విజ్ఞాపన పత్రము తమకు అందలేదు అన్నారు. వారికి ఎడ్రస్ చేసిన పత్రము నకలు నా దగ్గర ఒకటి ఉన్నది. అది నేను వారికి, అధ్యక్షా, మీ ద్వారా అందజేస్తున్నాను.

(పత్రమును స్పీకరు గారికి అందజేసిరి)

Non-Printing of Dist. Gazetteers

81—

*2284-D Q. Sri M. Omkar :—Will the Minister for Revenue be pleased to state :

(a) whether it is a fact that all the District Gazetteers have not been printed as yet though the "Dist. Gazetteers Department" has been created 20 years ago.

(b) the reasons therefor,

(c) the amount of grant received from the Central Government so far for the said Department,

(d) the amount that has been spent so far from the State Government on that Department.

(e) the number of District Gazetteers that have not been given to the press though they were compiled in 1970 itself;

(f) when is the State Gazetteer going to be printed;

(g) whether it is a fact, that the Central Government decided to wind up the said scheme after 1980-81 financial year; and

(h) If so, what are the steps contemplated by the State Government to rehabilitate the staff working in the said scheme?

(శ్రీ ఎన్ జనార్దనరాజ్) :— (ఎ) అవునండీ. ఇంతవరకు 13 జిల్లా గెజిటీర్లు ముద్రించ బడ్డాయి. యింకానూ 7 జిల్లా గెజిటీర్లను ముద్రించ వలసి యున్నది.

(బి) జిల్లా గెజిటీర్ల కాని పూర్తి చేసిన ప్రతి యొక్క జిల్లా గెజిటీర్ల ముసాయిదా ముద్రణకు పంపి చేయుదు, పరిశీలన ఆమోదం కోసం కేంద్ర ప్రభుత్వానికి పంపడం జరుగుతున్నది, జిల్లా గెజిటీర్ల ముద్రణ చాల సమర్థులను ఎదుర్కొన్నది. ప్రభుత్వ ముద్రణాలయం, ఎప్పుడూ ప్రభుత్వానికి సంబంధించిన ఇతర పనులలో నిమగ్నమై ఉండడంవల్ల అవి జిల్లా గెజిటీర్లను ముద్రించే స్థితిలో లేదు. ప్రైవేటు ప్రెస్సులు కూడా ప్రభుత్వ పెడ్యూర్లు లేట్ల ప్రకారం జిల్లా గెజిటీర్లను ముద్రించటానికి ఒప్పకోవడంలేదు. దరిమిలా ఈ పనిని ప్రభుత్వ ముద్రణాలయం చేపట్టింది. ఈ కారణాలవల్ల జిల్లా గెజిటీర్ల ముద్రణలో ఆలశ్యం జరిగింది.

(సి) రూ. 8,90,695-76లు.

(డి) రూ. 45,69,118.00లు.

(ఇ) 1972 మేలో కేంద్రప్రభుత్వం ఆమోదించిన హైదరాబాదు జిల్లా గెజిటీర్ల ఇంకానూ ముద్రణక ఇవ్వవలసివుంది.

(ఎఫ్) స్టేటు గెజిటీరు 1980-81 నాటికి ముద్రణకాగలదని భావించ బడుతుంది.

(జి) లేదండీ.

(హెచ్) ఈ ప్రశ్న ఉత్పన్నం కాదు.

Hair Processing Unit at Tirupathi

82—

*229 G. Q.—Sarvasri A. Eswara Reddi and N. Chandra Babu Naidu:—Will the Minister for Commerce, Export Promotion, Sugar Industries and Small Industries be pleased to state:

(a) the present position of the hair processing unit at Tirupathi in Chittoor District run by the State Trading Corporation; and

(b) the foreign exchange that is available through this unit per year?

శ్రీ కె.బి. నర్సప్ప :—అధ్యక్షా, ఈ ప్రశ్న విషయంలో పూర్తి వివరాలు ఇంకా రాలేదు. ఇది సెంట్రల్ గవర్నమెంటు స్టేటు ప్రైవేటు కార్పొరేషన్లకు సంబంధించింది. కాబట్టి దీనికి వ్యవధి ఇస్తే మేలు. ఫుల్ ఇన్ ఫర్మేషను తెప్పించి ఇస్తాను.

శ్రీ ఎ. ఈశ్వరరెడ్డి :— అధ్యక్షా, ఈ ప్రశ్న పేసి సుమారు రి నెలలు అయింది. ఒక రి సంవత్సరాలుగా అట్లా దీని మీద చర్య లేకుండా పోతోంది. దీనిని సత్వరం చేయించకపోతే ఎట్లా?

1-30

శ్రీ కె.బి. నర్సప్ప :— ఇది ఆంధ్రప్రదేశ్ స్టేటు ప్రైవేటు కార్పొరేషన్లకు సంబంధించింది కాదు. సెంట్రల్ గవర్నమెంటు కార్పొరేషను స్టాగు చేసింది. ఇది 1980 లో మూసి పోయింది.

శ్రీ ఎ. ఈశ్వరరెడ్డి :— అది తెలుసుకోలేకపోయాం. ఇప్పటికీ అది సంవత్సరాలు అయింది, ఈ రోజుకీ కూడా దీనిమీద చర్య తీసుకోకపోతే ఎట్లా?

శ్రీ కె.బి. నర్సప్ప :— ఇది సెంట్రల్ గవర్నమెంటు సబ్జెక్టు. మాది కాదు అది స్టేటు ప్రైవేటు కార్పొరేషనులో ఏ ప్రాసెసింగు యూనిట్లు లేదు. ఒక చేక చిత్తూరు జిల్లా వాళ్లు ఎవరైనా ఒక ఇండస్ట్రీయల్ సొసైటీగా రిజిస్టరు చేస్తే దానికి సహాయము చేయడానికి సిద్ధముగా ఉన్నామని ముచి చేస్తున్నాను.

Special Scheme for Cottage Industries by Andhra Pradesh Financial Corporation

83—

*2624 Q.—Sri Kasu Venkata Krishna Reddy:—Will the Minister for Commerce Export Promotion, Sugar Industries be pleased to state:

(a) whether there is any special scheme in Andhra Pradesh Financial Corporation for cottage Industries:

(b) if so, the details of the scheme: and

(c) the number of cottage industries that were set uptill 21-3-78.

డా. ఎం చెన్నారెడ్డి :— ముఖ్యమంత్రి (ఎ) ప్రశ్నకుంచి కుటీర పరిశ్రమల కొరకు ప్రత్యేక పథకం ఏది లేదు.

బి) (సి) ఈ ప్రశ్నలు ఉత్తర్వుల కావు.

Recruitment of Skilled and Unskilled Workers in Singareni Collieries

84—

2293-E. Q.—Sri D. Narasaiah :—Will the Minister for Labour and Employment be pleased to state.

(a) the procedure of recruitment of unskilled and skilled workers in State owned Singareni Collieries Co., Ltd. ;

(b) the number of vacancies notified to the Employment Exchange

during the year 77-78 in Bellampally group of coalfields of Adilabad District,

(c) whether it is a fact that the management of S C C Ltd., is resorting to violation of compulsory notification;

(d) whether it is also a fact that the management is recruiting first and then informing the Employment Exchange about the recruitment and

(e) the steps that will be taken against the management if it is found that the management is violating the compulsory notification Act

కార్మిక శాఖ మంత్రి (శ్రీ జి. వెంకటస్వామి). — (ఎ) సింగరేణి కాలన్ కంపెనీ సాంకేతిక ప్రాజెక్టును లేని పనివారల ఖాళీలను తెలపవల్లినట్టి ఎంప్లాయిమెంట్ ఎక్స్ఛేంజీకి తెలియజేస్తున్నది. గుమాస్తాలు మొదలైన ఇతర ఖాళీలను అదిలాబాదు జిల్లా ఎంప్లాయిమెంట్ ఎక్స్ఛేంజీకి, బొగ్గు గనులు ఉన్న ఇతర ఖమ్మం, కరీంనగర్ వరంగల్లు జిల్లాల ఎంప్లాయిమెంట్ ఎక్స్ఛేంజీలకు తెలియజేస్తున్నది. సింగరేణి కాలన్ వారు ఇంటర్వ్యూకు, పరీక్షకు ఒక తేదీని నిర్ణయించి ఈ అభ్యర్థులను పిలుస్తారు. ఎంపిక ఫలితాన్ని ఎంప్లాయిమెంట్ ఎక్స్ఛేంజీకి తెలియజేస్తారు.

బి. 1977-78 సంవత్సరాల్లో రెండు వేల తొమ్మిది వందల పదకొండు ఖాళీలను పోకటించారు.

(సి) కాచండి,

(డి) కాదండి.

(ఇ) చట్ట నిబంధనలను ఉల్లంఘించినపుడు 1959, ఎంప్లాయిమెంట్ 9-40 A. in ఎక్స్ఛేంజీ (సిఎన్ఎ) చట్టంలోని నిబంధనల ప్రకారం చర్య తీసుకొనబడుతుంది

Short Notice Questions and Answers

Robberies In Hotels At Hyderabad

84—

S.N Q No. 3932-M:—Sri M. Venkiah Naidu:—Will the Minister for Home be pleased to state:

(a) Whether it is a fact that six incidents of robbery took place in hotels in Hyderabad City on the same day i.e., during the nights of January 29th and 30th 1979;

(b) the value of property stolen;

(c) whether the robbers have been caught, and

(d) if not, the reasons therefor?

Sri M.M. Hashim:—

(a) Yes, Sir. This was on 30/31-1-1979 but not on 29-1-1979.

(b) Rs. 6,132/.

(c) Two accused persons namely Moin, Saleem and Chand have been apprehended and remanded to judicial custody. The three remaining accused persons are absconding.

(d) The three remaining persons are absconding since the time of the commission of the above dacoities. Police search parties were sent to Bombay and Nanded to trace them out. The possible hide-outs in Hyderabad and Secunderabad Cities have been searched. Efforts to apprehend them are continuing.

1-30

శ్రీ ఎం. వెంకయ్యనాయుడు — ఈ అన్ని డికాయిట్స్ రాదావు ఒక రోజు రాత్రి జరిగాయి. దీంట్లో ఒక రాబరీ జరిగిన దగ్గర లకడీకాపూల్ నెంట్ల రులో కలెక్టరు అక్కిను ఒక ప్రక్కన, ఇంకో ప్రక్క పోలీసు స్టేషను ఉన్నాయి ఈ ప్రక్క సినిమా హాల్స్ ఉన్నాయి. ఏ మంది వ్యక్తులు నంబరు ఎ.ఎ.టి. 8109 ఆటోలో వచ్చి వాళ్లు కత్తి చూపించి బెదిరించి అన్ని షాపుల దగ్గర దొంగతనము చేసుకొని వెళ్లారు మరి ప్రైదరాబాదు నగరములో ఈ విధంగా భద్రత లేకుండా పోతే ఇది వాళ్లేమో ఇద్దరిని పట్టుకున్నాము అని చెప్పి అంటున్నారు. ఏ మంది దొంగతనము చేసినవారు. వారు ఆటో నంబరు కూడా ఇస్తే కనీసం ఆ ఆటో డ్రైవరుని అరెస్టు చేశారా? అతనిని ఇంటరాగేటుచేసి అతని దగ్గరనుంచి ఇన్ ఫర్మేషను తీసుకోడానికి ప్రయత్నం చేస్తున్నారా? మరి పట్టణంలో ఈ విధంగా బంది పోటు దొంగలు ఎక్కువ అవుతున్నారు కాబట్టి వాటి నివారణ కోసం భవిష్యత్తులో ఏమి చర్యలు తీసుకుంటున్నారు?

Sri M. M. Hashim :—Sir, the first robbery was committed at 9-45 p. m., but reported to Police Station at 11-30 p. m. By that time, certain offences were also committed. The police were reported immediately on receipt of the complaint but the culprits moved in their auto-rikshah and did not stay at one place for more than five minutes. As such they could not be apprehended from committing other offences. However, as the police were alert and also the beat constable at the scene of last offence near City College acted swiftly, the auto-rikshah driver could be nabbed by 2-30 a. m., the same night. Another accused Saleem alias John was apprehended by 10-00 p. m. on 2-2-1979 at Malakpet. An amount of Rs. 80/- from Moin, auto-rikshah driver and 110/- from Saleem alias John was recovered. Search parties were sent to various places to apprehend the other three accused and to recover the remaining stolen property. As soon as the other accused were apprehended the charge-sheet will be filed.

శ్రీ ఎమ్. వెంకయ్యనాయుడు :—ప్రైదరాబాదు సిటీలో ఇట్లా జరుగుతున్నాయి. కాబట్టి రాత్రిపూట ప్రజలంతా భయభ్రాంతులై ఉంటున్నారు. ఇలాంటివి జరుగకుండా ప్రభుత్వం ఏమన్నా చర్య తీసుకుంటుందా?

Sri M. M. Hashim :—Sir, subsequent to this, one Deputy Commissioner of Police is being stationed in the Police Control Room from 9 p. m., onwards to supervise the duties of (three) Assistant

Commissioner of Police, Circle Inspector of Police, Sub-Inspector of Police and constables who would perform beat duties One patrolling vehicle for each division is being given to go round different localities from 9-00 p m. till 6-00 a. m. and all the beats are being surveyed without any exception, inspite of other law and order duties. Close watch is being kept on the movements of anti-social elements especially after late hours in the night

Sri M. Omkar : - Sir, whether the hon Minister is aware of the fact that due to the collusion of the local police at lower level, (I am saying about the local police at lower level) these thefts are being committed by the thieves and the thieves are not being apprehended

Sri M. M. Hashim :—Sir, I will examine that Sir. but let me inform the hon Member that what he said is not correct. Because the crime was not taken place at one place The collusion could have been at one place. If the Member says, that it was in the various divisions, where the crime has been taken place, it is not correct. On the spun of the momeut, the people after taking drinks had decided to do something They did it and they moved on elsewhere and the moment they (the Police) got the information, they (the thieves) were apprehended.

شری جی۔ نرسمہا ریڈی : یہ واردات شہر میں ایک ہی رات میں گئی جگہ ہوئی۔ اس سے معلوم ہوتا ہے کہ پولیس کا معقول انتظام نہیں ہے۔ اس کے علاوہ جب اس سلسلہ میں پولیس کو ٹیلیفون کیا گیا تو گھنٹوں ٹیلیفون نہیں مل سکا۔ اس لئے میں چاہوں گا کہ پولیس اسٹیشن پر ایسی وارداتوں کی اطلاع کے لئے ٹیلیفون کا اچھا انتظام کیا جائے۔

شری ایم۔ ایم۔ ہاشم : اس تعلق سے ہو رہا ہے۔ جلد سے جلد اس پر عمل کرنے کی کوشش کی جائیگی۔

شری پی۔ جناردھن ریڈی : آٹو رکشا ڈرائیورس کی جانب سے اس سے پہلے بھی کئی جرائم ہوئے ہیں۔ اس لئے ان کو لائسنس دیتے وقت ان کی سابقہ ہسٹری معلوم کر کے لائسنس دیا جانا چاہئے۔ اس سے پہلے بھی ایک لڑکی کے ساتھ انہوں نے غلط حرکت کی تھی۔ جب ان کو گرفتار کیا گیا تو انہوں نے اسرافت کرنے کی بھی دھمکی دی تھی۔ جیسا کہ شری اوسکار نے کہا معلوم ہوتا ہے کہ پولیس وائے ان سے ملے رہتے ہیں۔ ایسے واقعات کی روک تھام کے لئے ان کو لائسنس دیتے وقت ان کی سابقہ ہسٹری معلوم کر لی جائے۔

شری ایم۔ ایم۔ ہاشم : یہ سنجیدگی سے اس سنجیدگی پر عمل کرنے کے لئے متعلقہ محکمہ کو پہچاؤنگا۔

MATTERS UNDER RULE 329

re : (1) Death of Methari Krishna, scavenger at Central Crime Station, Warangal.

1-30

౧ ఎమ్ ఓకార్ :- అధ్యక్షా, ఒక ధారుణమైన సంఘటన ఫిబ్రవరి 1వ తేదీన వరంగల్ పట్టణంలో జరిగింది. మేతరీ కృష్ణ అనే ఒక కుర్రవాణ్ణి సుమారుగా 1978 జనవరి 28; 29 తేదీలలో అరెస్టు చేశారు. ఆ వది రోజులపాటు పోలీసు స్టేషన్ లో ఉంచుకున్నారు. అతను ఒక పిక్ పాకెటర్ అని, దొంగతనం చేస్తున్నాడని పోలీసు ఆరోపణ, పోలీసులకు అతను ఇవ్వవలసిన వాటా ఇవ్వలేదని అతన్ని పట్టుకొన్నారు. ఆ వాటా దగ్గర వచ్చిన తగాదాలో చివరికి అతన్ని జైలులో కొడతే పోలీసు స్టేషన్ లోనే చచ్చిపోయాడు, 1వ తేదీ వగలు సుమారు 9 గంటల సమయంలో అతను చచ్చిపోవడం జరిగింది. వెంటనే అతన్ని గాంధీ ఆస్పత్రి తీసుకువెళ్ళారు. అక్కడ వారు అల్లిన కథ ఏమంటే మామూలు ఇతను కొట్టుకుంటే ఇతను చచ్చిపోయాడు అందువల్ల ఇది మాకు సంబంధం లేదు అని దానిమీద వేరే ఒక కేసు రిజిస్టరు చేశారు. ఈ నేరం నుంచి వారు తప్పించుకొనడానికి ఇది ఎక్కడో జరిగింది కాదు. వెంట్రోల్ క్యూమ్ స్టేషన్ వరంగల్ లో జరిగింది. ఈ సంఘటన కప్పిపుచ్చుకొనడానికి అల్లిన కథ పోలీసు నమ్మకపోవడంతో పెద్ద ఎత్తున పోలీసు బందోబస్తు దాదాపుగా బహు జవాబుకు, ఇంటి ఇంటికి, కాలేజీకి, హైస్కూలుకు, ఏర్పాటు చేశారు. బహుశా ఎన్ని లక్షలు ఖర్చు చేశారో తెలియదుకానీ అసలు చంపిన పోలీసు అధికారిని మాత్రం పూర్తిగా కప్పిపుచ్చారు. ఇలాంటి సంఘటనలు ప్రాంతీయంగా ఎక్కడో ఒకచోట పోలీసు స్టేషన్ లో జరుగుతూనే ఉన్నది. వెయ్యిలో ఒకటి మాత్రం మన దృష్టికి వస్తున్నాయి. ఇది నా దృష్టికి రావడానికి ఎంతో కష్టమయింది ఈ సందర్భంలో మీ ద్వారా సుత్తిగారికి మనవి చేసేది ఏమంటే పోలీసువారు ఇచ్చిన రిపోర్టు మీద ఆధారపడి అక్కడ పమీలేరు అనే విధంగా మాకు జవాబు ఇచ్చి, మమ్మల్ని బుజ్జగించడమో, మా నోరు మూయించడమో, లేక పత్రికలలో పోలీసులు నిర్దోషులని ప్రకటించుకునే విధంగా చేయకండి. అవసరమనుకుంటే మీరు టైము తీసుకోండి నిష్పక్షపాతమైన విచారణ జరిపించండి. జాడిషియల్ ఎంక్వయిరీ నేను సిద్ధంగా ఉన్నాను. రుజువు చేస్తానని మీకు వాగ్దానం చేస్తున్నాను. ఇదే తీవ్రమైన సంఘటన పోలీసులు ఈ రకంగా కొట్టి చంపడం మంచిదిగాదు. పోలీసులలో నిరుత్సాహం వస్తుంది, మొరేల్ పోతున్నది అంటున్నారు. ఎక్కడో మొరేల్ పోతున్నది అటువంటి వాళ్ళను పట్టుకొని కొట్టెవోట మొరేల్ పోతా? విజమైన నేరస్తులను పట్టుకొని శిక్షించమంటే అక్కడ మొరేల్ వుందా? ఇవన్నీ కైకి చెప్పే కథలు. ప్రభుత్వం చాలా కఠినంగా వ్యవహరించే వలసి అవసరం ఉంటుంది. శాంతిభద్రతలు కాపాడే సమస్య వేరు. దొంగలను పట్టుకొని శిక్షించే సమస్య వేరు. మేము దాని విషయంలో ప్రభుత్వ చర్యలకు కారణం లేదు. కానీ దొంగను పట్టుకోని, వాణ్ణి పట్టుకొన్నట్లు చేసి, ముందరివట్టి, ఎక్కువ నేరాలు ప్రోత్సహించే విధంగా, ఇటువంటి చర్యలు తీసుకొంటుంటే దానికి మేము తప్పు పడుతున్నాము. ఈ మేరకి కృష్ణ అనే వాడి కేసు కూడా అటువంటిదే. పిక్ పాకెట్ చేసినందుకు వారం రోజులు చూచి, చాటా డబ్బు రానందువల్ల పట్టుకొని తన్నడం మొదలుపెట్టారు. నేను వరంగల్

re: (1) Death of Methari Krishna,
Scavenger at Central Crime
Station, Warangal.

సెంట్రల్ కైలు లోను, ప్రాదరాజాదు సెంట్రల్ కైలు లోను కింగ్ డ్రాబాదు కైలు లోను ఉన్న రోజులలో నా దగ్గర అనేక మైన ఆధారాలు ఉన్నాయి. పోలీసులకు వాటాలు ఇచ్చే నిమిత్తం కావాలని దొంగతనం చేసిన సంఘటనలు ఉన్నాయి. తరువాత చిక్కుబడ్డ సంఘటనలు కూడా ఉన్నాయి. కొన్ని సందర్భాలలో పోలీసులు తమ వ్యక్తిగత కక్షల దృష్ట్యా తమ సుపీరియర్ ఆఫీసర్ల ఇళ్ళ మీద కూడా దొంగతనం చేయమని ప్రోత్సహించి పంపించిన సందర్భాలు కూడా ఉన్నాయి. అది పోలీసు ఆఫీసర్లకు కూడా తెలుసు. మీరు జాగ్రత్తగా పరిశీలిస్తే క్రయమ్ బ్రాంచి రికార్డులలో ఇవన్నీ కూడా ఉన్నాయి. ఇది ఒక తీవ్రమైన విషయం. విస్తృతంగా జరుగుతున్నది మంత్రిగారు పోలీసు రిపోర్టు మీద ఆధార పడకుండా వరైన సమాచారం లేకుండా చైము తీసుకొని విచారించండి. ఇది వాస్తవంగా జరిగిన విషయం.

డాక్టర్ ఎమ్. చెన్నారెడ్డి :—అధ్యక్షా, నా దగ్గర వచ్చిన సమాచారం ఆధారంగా ఈ స్టేట్ మెంట్ నేను మనవిచేస్తున్నాను.

On 3-2-1979 early morning at 3-10, the Sub-Inspector of Police, Crime Station and his party were on rounds to round up suspicious strangers. At 5-50 the party caught under suspicious circumstances, by name Metari Krishna, resident of Hanumakonda, Kasala Yadagiri oesident of Thimmapuram and Inguva Baburao, Bikshapathi, resident of Perakavada, Warangal at Narasingarao Choultry. As Metari Krishna is a known pocket picker and suspect, a case was registered No: 14/79 u/s. 376/IPC. in Hanumakonda Police Station. They were brought to the Central Crime Station for interrogation of the above case. While doing interrogation on 3rd February, at 3.40 hours, Metari Krishna complained chest and stomach pain. He was immediately rushed to the M.G.M. Hospital, where he was pronounced dead at 3.55 by the Casualty Medical Officer on 3rd February 1979. A case in criminal No: 21/79 u/s 174 C.P.C., was registered at Matavada police Station. Executive Magistrate, Warangal conducted the inquest and got the post mortem done to know the cause of death. The Sub Divisional Magistrate and Sub Collector, Warangal has been requested to hold the Magisterial enquiry on 5-2-1979. Preliminary enquiry revealed that the criminal was a chronic ganja smoker. No tension is prevailing in Warangal and Law and order situation in Warangal city is peaceful.

శ్రీ ఎమ్ టంకార్ :—ఇక్కడ మూడు ప్రధానమైన విషయాలు ఉన్నాయి 9-50 a.m. మొదటి సంగతి పోలీసులు కస్టడిలోకి తీసుకొన్న సంగతి. సరే కారీకు మాత్రం వ్వు చెప్పారు. 2వ తేది చెప్ప వైస్ వల్ల చచ్చిపోయాడు అన్నారు. వంటి 3వ దెబ్బలు ఉన్నాయి. డాక్టరు ఆ తరువాత రిపోర్టు తారుమారు చేస్తే మాత్రం బహుశా. పంచనామలో చూసిన ప్రజలంతా ఉన్నారు. వైన వాతలు,

దెబ్బలు, బూట్లతో తోక్కుక్కు, దెబ్బలు ఇవన్ని ఉన్నాయి. పోలీసు స్టేషన్ లో చచ్చిపోయిన తరువాత శవాన్ని మాత్రం అస్పృశి తీసుకువెళ్ళాడు. ఇప్పుడు మెజిస్ట్రేరియల్ ఎంక్వయిరీ అన్నాయి. మెజిస్ట్రేరియల్ ఎంక్వయిరీ ఎవరికి తెలియనిది కాదు, మాటిమాటికీ నా నోటితో చెప్పడం ఎందుకు? పోలీసు వారిని రక్షించడం కోసం అది కవరుగా ఉపయోగపడుతుంది అదీ దురదృష్టం. మెజిస్ట్రేరియల్ ఎంక్వయిరీ పోలీసులను రక్షించుకొనడానికి చేసుకొనే తాపత్రయము, చట్టరీత్యా కవర్ తప్ప మరొకటి కాదని, ఇది అందరికీ తెలిసిన నిషయమే. జుడిషియల్ ఎంక్వయిరీ రిపించడం గాని లేదా హవుస్ కమిటీని గాని వేస్తారా?

శ్రీమతి మల్ల స్వరాజ్యం — చాలా చోట్ల ఇటువంటివే పోలీసులు దొంగలతోటి భాగము పెట్టుకొన్న సంఘటనలు జరుగుతున్నవి ఈ మధ్య రెండు కేసులు సూర్యాపేటలో జరిగాయి. అక్కడ తిమ్మాపురమునకు చెందిన ఒక అమ్మాయిని, వేరే గ్రామం నుంచి ఒక అమ్మాయిని పోలీసులు స్టేషనుకు కాకుండా వేరే చోటికి తీసుకువెళ్ళి కొట్టడం జరిగింది. వారిని అడిగితే పోలీసులకు భాగము ఇవ్వలేదని తమను కొట్టారని అంటున్నారు. ఇప్పుడు ఈ సంఘటనలో ఒకతను చచ్చిపోయాడు. స్టేషనులో పెట్టికొట్టి చంపిన తరువాత హాస్పిటలుకు తీసుకు పోయి పోలీసులు కథనం అల్లి అధికారులకు, మంత్రి గారికి రిపోర్టు పంపితే దానిని ముఖ్యమంత్రిగారు నమ్మి మొత్తం హవుసును పిర్లక్ష్యము చేయడం అనేది సరయినది కాదు. న్యాయం చేయాలన్నా, ఇకముందు ఇటువంటి సంఘటనలు జరుగుకుండా ఉండాలన్నా పోలీసుల వ్యవహారాన్ని తప్పకుండా జుడిషియల్ ఎంక్వయిరీ జరిపించి రిపోర్టు తెప్పించాలి. ఇటువంటివే అనేక కథనాలు పరిశీలించాలని పోలీసుల మొరేల్ పెంచడానికి హత్యలు అంగీకరించే స్థితికి మనము దిగజారిపోకూడదని నేను మనవి చేస్తున్నాను.

డాక్టర్ యం. చెన్నారెడ్డి:—అధ్యక్షా, మెజిస్ట్రేరియల్ ఎంక్వయిరీలో సాక్షులు పబ్లిక్ గా చెప్పడానికి అవకాశాలు ఉన్నాయి. అటువంటి దానిని ఉపయోగించుకొని, వివరాలు ముందుకు తేవడం చాలా జాగుంటుందని జుడిషియల్ ఎంక్వయిరీకి ఇది సందర్భము అనేది కాదని మనవి చేస్తున్నాను.

శ్రీ యం. ఓంకార్ :—ఇది ఒక సీరియస్ ప్రోబ్లమ్. ఇవి నిత్యము జరుగుతూ ఉన్నాయి. ఏదో ఎక్కడో ఒకటో, అరో అనుకుంటే కాదు. దీనిలో ఏమి ఆలోచిస్తున్నారు. దివార్లు మెంటులో సీనియర్ అఫీసరును అక్కడికి పంపించి అసలు వాస్తవంగా జరిగింది ఏమిటో తెలుసుకొని తప్పు చేసిన వారిని శిక్షించి ఇకముందు ఇలాంటి సంఘటనలు పునరావృతం కాకుండా చేయడానికి ఏమి చర్యలు తీసుకుంటారో హామీ ఇవ్వాలని కోరుతున్నాను.

డాక్టర్ యం. చెన్నారెడ్డి :—మెజిస్ట్రేరియల్ ఎంక్వయిరీ కాగానే ఆ రిపోర్టు ఏ విధంగా ఉంది చూసి దానిని బట్టి ఒక సీనియర్ అఫీసరును ఆవసరమయితే పంపిస్తాను.

re : (2) Molestation of a married women by six persons at Kotha Road near Visakhapatnam port

శ్రీ సిపాచ్. విశల్ రెడ్డి :—అధ్యక్షా, ఇది దురదృష్టకరమైన వార్త. 4-2-1979 నాడు విశాఖపట్టణములో పోర్టు రగ్గర్ ఒక 20 సంవత్సరములు కలిగిన వివాహిత యువతిని కొంతమంది తీసుకుపోయి మానభంగము చేయడం జరిగింది. ఈ మానభంగాలు అన్నవి తరుచు జరుగుతున్నాయి. కాబట్టి ప్రభుత్వం వెంటనే ఈ విషయంలో కఠినమైన చర్య తీసుకొని తప్పులు చేసిన వారిమీద కఠినమైన చర్యలు తీసుకోవాలని ముఖ్యమంత్రిగారిని కోరుతున్నాను. ఏ చర్యలు తీసుకుంటారో ఆ వివరాలు చెప్పితే బాగుంటుందని మనవి చేస్తున్నాను.

శ్రీ పూరి సుబ్బయ్య :—ఈ రకపు కేసులు రాష్ట్రములో ఇదే కాకుండా సర్వేసర్వత్రా జరుగుతూ ఉన్నాయి. మొన్ననే నెల్లూరు ఉదంతము చూశాము. ఉదంతము తరువాత ఉదంతము సాగడం, ఎక్కడిక్కడ ప్రభుత్వం సాచివేతగా సమాధానం చెప్పకుంటూ పోవడమే జరుగుతోంది. ఇటువంటివి జరక్కుండా ఒక డిటరెంట్ ఏజన్స్ తీసుకొనే దానికి పోలీసులకు ఏమయినా ఉత్తరువులు ప్రభుత్వము నుంచి ఉన్నాయో, లేవా. ఇలాగే జరుగుతూ ఉంటే ప్రజలకు అసలు రాష్ట్రములో లా అండ్ ఆర్డరు ఉన్నదా లేదా అనే అనుమానం వస్తుంది. ముఖ్యమంత్రిగారు నేరేషన్ గా చదవడమే కాకుండా ఇలాంటి కేసులలో తీసుకోబోయే పకడ్బందీ చర్యల గురించి ఆలోచన చేసి చెప్పవలసినదిగా మేము కోరుతున్నాను.

శ్రీ యం. వెంకయ్యనాయుడు :—అధ్యక్షా, సుబ్బయ్యగారు చెప్పినట్లు ఈనాడు రాష్ట్రవ్యాప్తంగా ఇలాంటి దారుణాలు జరుగుతూ ఉన్నాయి. ఇది ఏదో ఊడికోడ్రేకంలో జరిగిన సంఘటన కాదు. కొంతమంది వ్యక్తులు తంగేడు లిక్వి అనే అమెను, అమె బావను సినిమా హాలు నుంచి ఫోలో అయి అమెను కొత్త పేట కొబ్బరి తోటలోకి తీసుకు వెళ్ళి బలవంతముగా అరుగురు వ్యక్తులు మానభంగము చేయడం జరిగింది. అడ్డము వెళ్ళిన అమె బావను కొట్టడం జరిగింది. అప్పుడు అక్కడికి కొందరు రిజావాకు వచ్చి వారిలో కొందరిని పట్టుకొని పోలీసు స్టేషనుకు తీసుకుపోయి అప్పచెవికే మీరు అక్కడ ఎందుకు ఉన్నారు, మీరక్కడకు అప్పుడు ఎందుకు వెళ్ళారు మొదలైన ప్రశ్నలు వేసి తీసుకువెళ్ళిన రిజావాళ్ళ మీదనే పోలీసులు అనుమానపడడం జరిగింది. వారిని అనేక ప్రశ్నలు వేసి నానా ఇబ్బందులు పెట్టారు. మొన్న శనివారం, ఆదివారం నేను అక్కడికి వెళ్ళి ఆ వ్యక్తులను కలుసుకొని మాట్లాడడం జరిగింది. మేము ఎందుకు తీసుకు వెళ్ళి అప్పగించామా అని వారు బాధపడ్డారు. పోలీసులు మమ్ములనే అనుమానించారని వారు నాకు చెప్పారు. ఎందుకంటే వారు రిజావాళ్ళని చెప్పి కూడా పోలీసువారు అనుమాన పడ్డారు. కేవలం ఆ రోజే కాకుండా విశాఖపట్టణములో 4, 5 తేదీలలో రాత్రికల్ల మైములో అరు సంఘటనలు జరిగాయి. మెడికల్ కాలాళాల లేడీ మూడెంట్సు ఏక్సీకోకు వెదికే కొందరు వీంటీ సోపల్ ఎలిమెంట్సు వారిని నానా దుర్భాషలాడి రేప్ చేస్తామని బెదిరించడం కూడా జరిగింది. ఆ తరువాత మెడికల్ క్లాఫ్డీ మూడెంట్సు ప్రియూరి

(2) Molestation of Married Woman
by six persons at Kotha Road
Near Visakhapatnam Port.

from them, rushed to Dimpulla Agraharam rickshaw stand. In the meanwhile, the accused snatched away gold ear-rings and gold sathamans weighing about 6 grams and raped her one after another forcibly without giving scope to raise alarm. On receipt of information, the rickshaw pullers numbering 20 and others rushed to the spot chased the accused, apprehended 4 accused out of 6. They assaulted the accused and produced them along with victim girl and her brother-in-law at Harbour Police Station, Visakhapatnam. The remaining two absconded with the property. The four accused were arrested and sent them for medical examination along with the victim girl and her brother-in-law. The material objects of the victim girl and the accused were sent to Chemical analysis for examination. The four accused were remanded in Central Jail. Special party was formed to apprehend the two absconding accused.

శ్రీ ఎమ్. వెంకయ్యనాయుడు :—ముఖ్యమంత్రిగారు మా కోరిక ఒప్పుకొన్నందుకు సంతోషిస్తున్నాను. వారికి ధన్యవాదాలు తెలియజేస్తున్నాను. మేము వచ్చే రోజు ఆ అమ్మాయి పరిస్థితి తీవ్రంగా ఉన్నదని వచ్చినది. ముఖ్యమంత్రి గారు దీనిని గురించి సమాచారం చెప్పితే కాగా ఉంటుంది.

డా ఎమ్. చెన్నారెడ్డి :—ఆ విషయం ఏమి లేదు. అది కూడ కనుక్కుంటాను,

శ్రీ పూల సుబ్బయ్య :—వరుసగా ఉన్నాయి. మేము నాలుగు ఇచ్చాము. కాబెరా డాన్స్, చీప్ లిటరేచర్, సెక్స్ విక్టర్స్ ఉన్నాయి. వీటిపైన బాన్ చేయకుండా సోషలాజిక్ చేంజ్ లేకుండా క్రైమ్స్ అరికట్టడం దుస్సాధ్యం. ఆ వైపున సుంక్రిమిండలి ఆలోచన చేస్తుందా? Crime is having two sides—preventive side and deterrent side. The Government must have a thinking about it.

శ్రీ గౌతు లచ్చన్న :—వ్యభిచారులు ఉండే కొబ్బరి తోటలోకి తీసుకు వెళ్ళారు అనే వార్త వున్నది. దానిమీద ప్రత్యేకమైన పరిశీలన జరిగిందా? లేకుంటే జరివిస్తారా?

డా. ఎమ్. చెన్నారెడ్డి :—నాకు వచ్చిన సమాచారంలో ఓపెన్ స్పేస్ అన్నారు. పేరు పాత ధోరణిబట్టి, యింకేదైనా కారణంబట్టి ఉంటే ఉండవచ్చు కొబ్బరితోట వ్యభిచారం కోసం రిజర్వ్ చేసినట్లుగా ఉంటే అర్థం కాకపోవచ్చు అటువంటిది ఏమైనా ఉంటే కనుక్కుంటాము.

శ్రీ పూల సుబ్బయ్య :—ఇది చాల సోపర్ ఈవిట్. సేవర్లలో చాలా వస్తున్నాయి. అసెంబ్లీలో ప్రెజిరోజు మేము చెప్పవలసిన అగత్యం ఏర్పడుతున్నది అనుబంధినికీ కారణాలు ఏమిటి అని ప్రభుత్వంతో చనచేసి దానిపైన యాక్టు చేయటంతో లా అండ్ ఆర్డర్ సిబ్బయిషన్ క్రింద మారుతుంది. ప్రభుత్వం ఏమి ఆలోచన చేస్తున్నది?

మిస్టర్ స్పీకర్ :—దీనితో సంబంధం లేదు. సినిమాస్ బాస్ చేయడం, అటోస్ లిటరేచర్ దీని గురించి వేరే తీసుకుంటే బాగా ఉంటుంది.

(శ్రీ పూల నుబ్బయ్య :—అది చేయకుండా యిది సాధ్యం కాదు.

(శ్రీ ఎన్.ఎన్.ఎన్. రెడ్డి :—విశాఖపట్టణం డి.ఐ. జి.సి. పంపిస్తాము అన్నారు లోకల్ ఎమ్.ఎల్.ఎ. లకు తెలియజేయండి.

CALLING ATTENTION TO MATTERS OF URGENT PUBLIC IMPORTANCE

re (1) Streamlining the Procedure in Employment Exchanges

కార్మిక, ఉపాధి కల్పన శాఖా మంత్రి (శ్రీ జి. వెంకటస్వామి) :—ఉపాధి కల్పన కేంద్రాలలో గందరగోళం ఏర్పడకుండా చూస్తూ పరిపాలనా పద్ధతులను మెరుగుపరచే దృష్టితో ఉపాధి కల్పన మరియు శిక్షణ శాఖ డైరెక్టరు కొన్ని ఉత్తరవులను జారీ చేశారు. ఆ ఉత్తరవుల ప్రకారం ఉపాధి కల్పన కేంద్రాలు వివిధ రకాల పదవులకు రాబోవు 4 నుండి 5 నెలల్లో పరిశీలనకు వచ్చునట్టి అభ్యర్థుల సీనియారిటీ జాబితాను తయారుచేసి అట్టి శాఖాత్మక జాబితాలను తమ నోటీసు బోర్డులపై ప్రదర్శించవలెను. అట్లు ప్రదర్శించిన తరువాత ఆ జాబితాలను తుదిగా నిర్ణయించవలెను. దీనివల్ల నోటీసు బోర్డులలో ప్రదర్శించబడిన సీనియారిటీ జాబితాలో తమ పేర్లు లేని సీనియరు అభ్యర్థులు విజృంభించే అవకాశం ఉంటుంది. అట్టి విజృంభాలు పరిశీలించిన మీదట ఆ జాబితాలు తుదిగా నిర్ణయించబడతాయి. దానివల్ల ఉపాధి కల్పన అధికారి ఈ జాబితాల నుండి మౌఖికమే అభ్యర్థుల పేర్లను సంపాదించు. ఈ పద్ధతివలన ఉద్యోగాలకు అభ్యర్థులను సంపుటపై సీనియరు అభ్యర్థుల పేర్లను పదిలిచేయడానికి ఏ విధమైన అస్కారం వుండదు.

ఈ మధ్య ఎంప్లాయిమెంట్ ఎక్స్చేంజెస్కు సడెన్ గా డైరెక్టర్, ప్రెస్ వారిని తీసుకొని వెళ్లి ఎవరికి తెలియకుండా వెళ్లి అవన్నీ చూడడం జరిగింది. ప్రతికలలో చూసి ఉండవచ్చు. అక్కడ జరుగుతున్న గందరగోళాల విషయంలో చాలామంది చెప్పడం జరిగింది. దానివల్ల ఈ కొత్త పద్ధతి తీసుకురావడం జరిగింది. ఇవ్వాలో రేపో మేము ప్రెస్కు పంపిస్తాము. ఇప్పుడు ఉండే సీనియారిటీ లిస్టు—అరు నెలలకు వచ్చే జాబ్స్కు—ఒక జాబ్ వచ్చినది అంటే 10 పేర్లు, 100 జాబ్స్ ఉంటే 1000 మంది పేర్లు సీనియారిటీ లిస్టు తయారు చేసి మొత్తం ఆరు నెలల వరకు ఎంతమంది ఉంటారో వారి పేర్లున్నీ పబ్లిష్ చేయడం జరుగుతుంది. పేవర్ అడ్వర్టైజ్మెంట్ కొరకు పంపించాము. అది రేపో ఎల్లుండో వస్తుంది. అందరికీ తెలియజేస్తున్నాము. మేము పెట్టిన సీనియారిటీ లిస్టులో అబ్జక్షన్స్ ఉంటే వారి పేర్లు తొలగిపోయినాయి అంటే వారిని వచ్చి కరెక్ట్ చేసుకోమని చెప్పడం జరిగింది అది పేవరులో వస్తుంది. ఈ నెలొళ్ళుకు వారంతా చెకప్ చేసుకోవాలి. ప్రతి ఎంప్లాయిమెంట్ ఓఫీస్లో చెకప్ చేసుకోవాలి. ఆ సీనియారిటీ లిస్టు కరెక్ట్ చేసిన తరువాత బైట ఒక లిస్టు పెట్టడం జరుగుతుంది. ఎంప్లాయిమెంట్ ఆఫీసర్ దగ్గర ఒక లిస్టు పెట్టడం జరుగుతుంటే.

1-30

ఈ రెండూ అయిన తరువాత మళ్ళీ కొత్తగా ఒక రిజిస్టర్ మెయిన్ తెయిన్ చేస్తున్నాము. అది రిజిస్టర్ ఎంప్లాయిమెంట్ ఆఫీస్ దగ్గర ఉంటుంది. ఎవరికీ అభ్యంతరం వుండకుండా, సీనియారిటీ లేని వారిని పంపించే అవకాశం లేకుండా చేయాలనే ఉద్దేశంతో యీ కొత్త పద్ధతి మేము ప్రారంభిస్తున్నాం. మొన్న ఇన్స్పెక్షన్ తరువాత, సీనియర్ జాయింట్ డైరెక్టరు, అసైంటు టై రెక్టర్లతో ఎంక్వయిరీ జరిపిస్తున్నాము. కొంతమంది సీనియర్లు చేర్చు గాక జూనియర్స్ చేర్చు పంపిస్తున్నారని కంప్లెయింట్ వచ్చింది. అది సీనియర్, వారి క్వాలిఫికేషన్ చేయిస్తున్నాం. త్వరలోనే వారిపై చర్య తీసుకుంటామని మనవి చేస్తున్నాను.

శ్రీ సి.పావ్. రాజేంద్ర రావు — అధ్యక్షా, మంత్రిగారు ఒక ప్రయత్నం ప్రారంభించారు, సంతోషం. దీనిలో సాగతన్న అసర్థులను అరికట్టడానికి ప్రయత్నం ప్రారంభించారు. ఎంతవరకు అది సాధ్యమవుతుంది, ఎంతవరకు దీనిని సక్రమంగా అమలు జరుపుతున్నారనే విషయంపై దీనిని ఫోలో అప్ చెయ్యడానికి అధికారి అతను, అనధికారులతోను వివిధ స్థాయిలలో చర్యలు జరిగి, సలహాలు తీసుకుని వాటిని అమలుజరపడానికి ప్రయత్నించడం ఉత్తమం, ఎందుకంటే— ఒకసారి ఎంప్లాయిమెంటు నుంచి కాద్ద వచ్చిన తరువాత, ఉద్యోగం వచ్చిన వాడు ఉద్యోగం వచ్చినట్లు తెలియజేయడం లేదు, వాడి పేరు అక్కడినే ఉంటున్నది, మళ్ళీ నుంచి ఉద్యోగం వచ్చినప్పుడు తిరిగి అక్కడికి రావడానికి గాను, మానిఫెస్టేషన్ జరుగుతున్నది. మంత్రిగారు చెప్పినట్లుగా—అక్కడ ఒకే కాజులు వుంటాయి, అక్కడ కాలైన్ పేకెన్సియంటాయి, టెక్నికల్, నాన్-టెక్నికల్ మొదలయినవి యిన్ని రకాలైన లిస్టులు మెయిన్ తెయిన్ చెయ్యడం చాలా కష్టమవుతుంది. టూప్లీకేట్ కాద్ద పట్టి మెయిన్ తెయిన్ చెయ్యడం కష్టం. అందువలన, వివిధ స్థాయిలలో అధికార అనధికారులతో చర్చించి, వారి అనుభవాలను కూడా పునర్మోగించుకుని మంత్రిగారు ఒక సిస్టమ్ను ఇంప్లైమెంట్ చేస్తే బాగుంటుందని నా అభిప్రాయం.

శ్రీ జి. వెంకటస్వామి :— అధ్యక్షా, ఇప్పుడు మేము చేస్తున్న పద్ధతి కేరళ వారు కూడా చేశారు. వారు అక్కడ సర్క్యెన్టుల్ అయ్యారు, వాకు దీనిలో పూర్తి విశ్వాసం వుంది. ఈ కొత్త పద్ధతి ద్వారా అక్కడ జరిగే అన్యాయం అరికట్టగలమని నాకు పూర్తి విశ్వాసం వుంది. ఇది యిప్పటికే నేను ప్రారంభించాను. వారు చెప్పినట్లుగా అందరి సలహాలు తీసుకుని, సడెన్ యిన స్పెక్షన్ చేసి దీనిని సరిదిద్దాలనే ఉద్దేశం నాకు వుంది. నాకు కొంత సమయం ఇస్తే నేను తప్పకుండా దీనిని చేస్తానని నిశ్చయం నాకు ఉన్నది.

శ్రీ జనార్దన రెడ్డి :— అధ్యక్షా, మంత్రిగారు చెప్పింది బాగానే వుందిగానీ, రిజిస్టరు చేయించుకుని ఇరవై రోజులు అయినప్పటికీ వారికి కాలి రావడం లేదు. వారికి ఏజ్ బార్ కావడంవలన తరువాత గవర్నమెంటు జాబ్ రావడం లేదు. మొన్న మంత్రిగారు సడెన్ గా ఇన్స్పెక్షన్ చేసి కొంతమంది అక్కినవర్గాలను ఎంక్వయిరీ చేయడానికి నియమించామని చెప్పారు. అందులో? స్థూమూర్తి అనే ఆయనకూడా?

(2) Strike by the workers of Panyam
Cement Industry, Kurnool.

వున్నట్లు నాకు తెలిసింది. ఆయన ఇంతకుముందు కూడా ఎంపలయ్ మెంట్ ఆఫీసర్ గా వున్నారు. వారిపై బోలెడు కంప్లెయింట్స్ ఇదివరకే వున్నాయి. వారిని పెడితే వారు ఏ విధంగా ఎంక్వయిరీ చేస్తారు? అనే అనుమానం నాకు వుంది. మంత్రిగారు ఇంతకుముందు కూడా అన్వాయాలు చేస్తున్న వారిపై చర్యలు తీసుకుంటామని చెప్పారు. ఆ ఆఫీసుకు వెడితే అక్కడ బోలెడు కుక్క వగా వుంటారు. వారు ఆఫీసర్ ను చాలా సురాయానంగా కలుసుకుంటారు మాలాంటి వారికి మర్రం చాలా కష్టమవుతుంది. ఆ విధంగా చేస్తున్న ఆఫీసర్లను ఎందుకని వెంటనే సస్పెండ్ చేయడం లేదు? క్విడియేట్ గా ఎందుకని యాక్షన్ తీసుకోరు?

(శ్రీ) పి. జనార్దనరెడ్డి :— టెంపరరీ ఉద్యోగాలకు ప.పుతూ వుంటారు. వారికి ఓక్ బార్ అయితే చారి గురించి ఏమీ చేస్తున్నారు? అలాగే, ఒక పోస్టుకు ఎంతమంది పేర్లు పెట్టతూ వుంటారు? దానికేమైనా రేపియో వుందా?

(శ్రీ) జి. వెంకటస్వామి :— ఓక్ బార్ విషయంలో వారికి ఆవృతవృడు చేము ఓక్ పెంచుతున్నాము. అవర మైనప్పడు ఆ విధంగా పెంచడం జరుగు తన్నది. దానివల్ల ఏమీ బాధ లేదు. జనార్దనరెడ్డిగారు ఆఫీసర్లుపై వెంటనే చర్య తీసుకోమని చెప్పారు. చర్య తీసుకోవాలంటే సివిల్ సర్వీసు రూల్స్ ప్రకారం లెక్కలు తయారు చేయవలసి వస్తుంది. రెడ్ హాండెడ్ గా దొరికితే సస్పెండ్ చేయవచ్చు, కాని, కేసు ఏమీ లేకుండా సస్పెండ్ చేయడానికి ఏమీ కాదు, కొంత సమయం ఇవ్వండి, తగు చర్యలు తీసుకుంటాము. ఇటువంటి ఆఫీసర్లను వదలమని నేను పిలిచి చేస్తున్నాను.

16 (2) The Strike by the workers of Panyam Cement Industry
at Cement Nagar in Kurnool District.

(శ్రీ) ఇ. జయపురెడ్డి :— అధ్యక్షా, పాణ్యం సిమెంట్స్ లో కార్మికుల తేజర్, సివిల్ లేబర్ - పర్మనెంట్ స్టాఫ్, అలాగే హాగరిలో వీరికి వున్న ట్రాంక్ కార్మియమ్ కార్పొరేషన్ లో వున్న కార్మికులు ఎంచుమించు రెండు వేల మంది గత ఏది రోజులుగా స్ట్రైక్ చేస్తున్నారు ఈ పాణ్యం సిమెంట్స్ అన్నది చాలా వెనుకబడిన ప్రాంతంలో ఏర్పాటు చేయబడిన ఇండ్లన్నీ. అక్కడ పనిచేసే వారంతా కూడా కొండ జాతికి చెందిన వారు, పెడబ్బాల్లు ట్రైబ్స్, బాక్సరు క్లాసెస్ కు చెందినవారు. కాని, వారికి ఎలాంటి లేబర్ యూనియన్ మూవ్ మెంట్ లేకపోవడంతో వారి హక్కులు గత యిరవై సంవత్సరాలుగా వర్స వాళనమవుతూ వచ్చాయి. ఈ పాణ్యం సిమెంట్స్ యిండస్ట్రీ ఇన్నూరు కెపా సిటీలో ప్రారంభించి 1500 టన్నులకు పెంచుకున్నారు. అదిగాక, కార్మియమ్ కార్పొరేషన్ అనే ప్యాక్టరీ హాగరిలో ఏర్పాటు చేసుకుని కొన్ని కొట్ల రూపాయలు లాభం సంపాదించారు. కాని, యీ రోజున అక్కడ వున్న కార్మికుల వర్గస్థితి మాత్రం దుర్భరంగా వుంది. అక్కడ వున్న సివిల్ లేబర్ కు ఏది అదాల నుంచి కూడా రూపాయలవరకు మాత్రం వేతనం ఇస్తున్నారు తప్ప ఎన్నడూ మిలిటమ్ షేజెన్ యాక్టు ప్రకారం వేతనం చెల్లించలేదు. గత మార్చిలో కొత్త యాక్టివిస్ట్

ఏర్పాటు చేసిన తరువాత వారు మినిమమ్ వేజెస్ కొరకు-రు. 5 లక్షలకు క్లెయిమ్ పెట్టారు. అది క్లెయిమ్స్ అఫీసర్ వద్ద పెండింగుగా వుంది. ఇంతవరకూ అది పరిష్కారం కాలేదు. కనీసం అయిదువందలు సివిల్ లేబరుకు యీ క్లెయిమ్ క్రింద రావలసి వుంది. అయినా, యి తవరకూ పరిష్కారం కాలేదు. అన్ని సిమెంటు ఫ్యాక్టరీస్ 20 వర్నెంట్, 22 వర్నెంట్ బోనస్ ప్రకటించి నప్పటికీ, యీ ప్యాంపు సిమెంటు ఫ్యాక్టరీ మాత్రం మినిమమ్ బోనస్ మాత్రం ప్రకటిస్తూ వచ్చింది. స్ట్రయిక్ చేసిన తరువాత పదమూడున్నర వర్నెంట్ కు మాత్రం పెంచారు. 44 డిపార్టుమెంట్ ఒక స్ట్రయిక్ నోటీసు యిచ్చిన తరువాత 28-9-78 వ తేదీన కార్మి మంత్రిగారి ఎదుట సెటిల్మెంట్ జరిగిన పదిహేను రోజులకి జనరల్-మేనేజర్ గారు డిక్లీ మెజేషన్ ప్రారంభించారు. అందువల్ల అక్కడ వున్న వర్కర్లు అంతా స్పానిలేనియన్స్ గా స్ట్రయికుపై పోయినారు. మరల 28-10-78వ తేదీన మంత్రిగారి ఎదుట సెటిల్మెంట్ జరిగింది. అ సెటిల్మెంట్ ప్రకారం జాయింట్ లేబర్ కమిషనర్ ఫస్టు టర్మ్స్ ఆఫ్ సెటిల్మెంట్, సెకెండ్ టర్మ్స్ ఆఫ్ సెటిల్మెంట్ ఒక వెలలోపల అమలుజరిగేట్లు చూడాలని ఆదేశం కూడా యిచ్చారు. జాయింట్ లేబర్ కమిషనర్ పెడితే అయినవద్ద హాజరు కాలేదు. ఎందుకని టర్మ్స్ ఆఫ్ సెటిల్మెంట్ అమలు జరగడం లేదని అడిగితే దానికి, సరియైన సమాధానం లేదు. లేబరు కమిషనరు గారు చెప్పినా వారు నిరాకరించడం జరిగింది.

10.10 a.m

ఇప్పుడు జరుగుతున్న సమ్మెకు లీగల్ గా నోటీసు ఇచ్చాము. తరువాత కన్సిలియేషనుకు అసిస్టెంటు కమిషనరు గారు పిలిచారు. వారి ఎదుటకు జనరల్ మేనేజరు కాని వారి తరపున మరెవ్వరూ కాని రాలేదు. వారికి ఎలాంటి సమాధానం ఇవ్వలేదు. కన్సిలియేషను స్రయత్నాలు ఫెయిలై నట్లు రిపోర్టు యిచ్చిన తరువాత కమిషనరు అక్కడకు వెళ్లారు. జనరల్ మేనేజరు వెళ్లి చూచు చెప్ప లేదు. తరువాత లేబరు కమిషనరు గారు పిలిచినా సమాధానం చెప్పలేదు. చివరకు కార్మికులు సమ్మె చేయవలసిన ఆగత్యం వచ్చింది. వారికి యిచ్చిన టరమ్స్ ఆఫ్ సెటిల్మెంటులో మినిమం వేజెస్, బోనసు చట్టం, ట్రాన్స్ పోర్టు ఆఫ్ వర్కర్స్ యాక్ట్ క్రింద ఎలాంటి లాభాలు రాలేదు. నాలుగవ వేజ్ బోర్డు ప్రకారం ఇవ్వవలసిన రూ. 8316 లు ప్రతి కార్మికునికి రావలసి ఉండగా ఇవ్వ లేదు. గత నెల నుంచి కార్మికులకు రావలసిన వేజెస్ ఇవ్వలేదు. తమ హక్కులను రక్షించుకోవడానికి కార్మికులు ఏదైనా సమ్మె చేస్తే ట్రీచ్ ఆఫ్ డిసిప్లీన్ పేరుతో లేబరు యూనియను నాయకలనే సస్పెన్షన్ లో పెట్టారు. మిగతా వారిని రోజుకు ఇద్దరు, ముగ్గురు చొప్పున డిస్ మిస్ చేస్తూ వచ్చారు. లేబర్ రిడర్లను సస్పెన్షన్ లో పెట్టి బెదిరించడం వంటి పనులు ఈ మేనేజిమెంటు చేస్తున్నది తప్ప మరొక మేనేజిమెంటు చేయడం నేనెక్కడా చూడలేదు. లెజిటిమేట్ పీస్ ఫుల్ ట్రైడ్ యూనియన్ యాక్టివిటీలో పాల్గొనడానికి లేకుండా భయ భ్రాంతులను చేస్తున్నారు. డిస్పూటిక్ గా ఇంత కాలం పరిపాలన చేస్తున్నారు. లేబర్ డిపార్టుమెంటును లెక్కలోకి తీసుకోవడం లేదు. అసలు ఉన్నతే

Calling attention to matters of urgent public importance: 16th February, 1979. 141

(2) Strike by the workers of Panyam Cement Industry, Kurnool.

భావించడం లేదు. ఇటువంటి పరిస్థితులలో కార్మికులు సమ్మె చేసారు. పది రోజులైంది. అక్కడ ఉన్న సివిల్ లేబరు మినిమం వేజ్స్ అడిగినప్పటినుంచి వర్క్ చూపించకుండా చేయడం మొదలు పెట్టారు. ఒక్క రోజు మాత్రమే పని చేసుకుని ఆరు రోజులు పన్ను ఉండనలసిన దుర్భరమైన పరిస్థితులు ఏర్పడ్డాయి. ప్రభుత్వం జోక్యం కలిగించుకోవాలి. మేనేజిమెంటుకు 36 షేర్లు కంటే తక్కువ ఉంటే వారికి 40 లక్షల చాటా ఉంది. ఎల్ ఐ సి డబ్బు కొట్టు అందులో ఉంది. అంతా ప్రజల డబ్బు. దానితో పరిశ్రమ నడుస్తున్నది. అక్కడ కార్మికుల పరిస్థితి అధ్వాన్నంగా ఉంది. దీనిని గురించి గౌరవనీయులైన మంత్రులు సమాధానం చెప్పవలసిందిగా కోరుతున్నాను

శ్రీ జి. వెంకటస్వామి — పాఠ్యం సి.మె.టు ఉద్యోగుల హింద్ మూవ్ యూనియన్ 1978, ఏప్రిల్ లో రిజిస్టరు అయింది దానికి బాసన సభ్యులు శ్రీ అయ్యప్పరెడ్డి అగ్రహులుగా ఎన్నుకోబడ్డారు. అయితే ఆ ఎన్నికను యాజమాన్యం గుర్తించలేదు ఈ యూనియన్ 44 కోర్కెలను యాజమాన్యం పరిశీలనార్థం సమర్పించింది. ఈ 44 కోర్కెల్లో మామూలుగా సి.మెంటు పరిశ్రమకు సంబంధించిన 18 కోర్కెలు ఇదనరకే అఖిలభారత స్థాయిలో మధ్య వర్తల పరిశీలనలో ఉన్నాయి. మిగిలిన 26 కోర్కెలపై యాజమాన్యం వారి ప్రతినిధులు, యూనియన్ వారి ప్రతినిధులు సుదీర్ఘమైన చర్చలు జరిపిన మీదట, నా సమక్షంలో 28-9-1978 తేదీన ఒక పరిష్కారం కుదుర్చుకొన్నారు. ఆ పరిష్కార పత్రంపై ఉభయ పార్టీలు సంతకాలు చేశారు. అయితే పరిష్కార పత్రంపై సంతకాలు చేసిన పిదప కూడా, అదే యాజమాన్యం క్రింద కర్నాటక రాష్ట్రంలోని హగరి ఫ్యాక్టరీలోని కొంతమంది పనివారలను తిరిగి పనిలోనికి తీసుకొనాలనీ, సమ్మెకాలానికి అడ్వాన్సు కూడా చెల్లించాలనీ 10-10-1978 తేదీన పనివారలు సమ్మె జరిపారు. ఈ సమ్మె 24-10-1978 తేదీవరకు కొనసాగింది. హగరి ఫ్యాక్టరీలోని ఉద్యోగి మన రాష్ట్రానికి సంబంధం లేదు. అయినప్పటికీ పారిశ్రామిక శాంతిని కాపాడడానికి గాను కాస్టికళాఖ, నేను స్వయంగా ఆ వివాదంలో జోక్యం కల్పించుకొని ఒక పరిష్కారం కుదుర్చుకోవలసిందిగా యాజమాన్యంపై వచ్చి తీసుకొనిరావడం కూడా జరిగింది. ఆ విధంగానే 23-10-1978 తేదీన రెండవ పరిష్కారంపై సంతకాలు చేశారు. 23-10-1978 తేదీ పరిష్కారంపై సంతకాలు చేసిన దరిమిలా 28-9-1978 మరియు 23-10-78 తేదీలలో కుదుర్చుకొన్న రెండు పరిష్కారాల్లోని షరతులను యాజమాన్యం ప్రకటనగా అమలుపరచడం లేదని యూనియన్ విజ్ఞప్తి చేసింది. కార్మిక శాఖ జాయింట్ కమిషనరు యూనియన్ ప్రతినిధులతోను, యాజమాన్యం వారి ప్రతినిధులతోను 27-1-1979 తేదీన సంయుక్త సమావేశం జరిపారు. 10.20 a.m. ఆ సమావేశంలో ఎట్టి నిర్ణయం కుదరకపోవడం వల్ల 5-2-1979 తేదీన కార్మిక శాఖ కమిషనరు సమక్షంలో ఉభయ పక్షాలు హాజరు కావలసిందిగా కోరడం జరిగింది. ఇంతలో, యూనియన్ 8-2-79 నుండి అకస్మాత్తుగా సమ్మె ప్రారంభించింది. ఈ అకస్మాత్తు సమ్మెపై పేర్కొనబడిన రెండు పరిష్కారాల తోని షరతులకు విరుద్ధమైనది. దైగా పారిశ్రామిక వివాదముల చట్టంతో

23 (సి) విభాగం క్రింద అట్టి చర్య అక్రమ సమ్మె అవుతుంది. అందుచేత కార్మికశాఖ కమీషనరు సమ్మెను విరమించుకొనవలసిందిగా యూనియను వారికి 8-2-1979 తేదీన సలహా ఇచ్చారు. యాజమాన్యం ప్రతినిధులతోను, యూనియను ప్రతినిధులతోను 8-2-1979 తేదీన నేకు కూడా చర్చలు జరిపాను. పరస్పర చర్చల ద్వారా ఒక ఒప్పందానికి రావలసిందిగా ఉభయ పక్షాలకు సలహా ఇచ్చాను. అయితే పక్షాల మధ్య చర్చలు విఫలమైనాయి. సమ్మె యింకా కొనసాగుతూ ఉన్నది.

ఇంకను సమ్మె కొనసాగడం వాంఛనీయం కానందున ప్రభుత్వం ఒక ప్రతిపాదనను పరిశీలిస్తున్నది. ఈ ప్రతిపాదనలో 12 నెల కాలంలో 240 రోజు సర్వీసు పూర్తిచేసిన పనివారల నుండి ఖాయ, చె ర్యూలినే యూనియను వారి కోర్కెలను మరియు పనిలో నుండి తొలగించబడిన నలుగురు పనివారలకు సంబంధించిన వివాదమును పారిశ్రామిక ట్రిబ్యూనలుకు సమర్పించానని, సమ్మె కొనసాగింపుకు వెంటనే నిషేధించాలని కూడా ప్రభుత్వం పరిశీలిస్తున్నది.

సహకార సంఘాల బకాయిల నుండి తగ్గి చుకోవడం ద్వారా కొంత మంది పనివారలకు రూ. 150/-, రూ. 100/- అడ్వాన్సుగా చెల్లించడం, నలుగురు ట్రాక్టరు డ్రైవర్లకు 1-9-78 నుండి భాయపరచడం, సిమెంటు లోడు చేసే 61 మందిని 1-9-78 నుండి భాయపరచడం విషయాలకు సంబంధించి పరిష్కారంలోని పరితులను స్థాయి ఉత్తరువుల ప్రకారం అమలుపరచబడుతున్నాయని యాజమాన్యం తెలియజేస్తున్నది. అయితే యాజమాన్యం నిర్ణయం సరికాదని, పరిశీలిత యాజమాన్యానికి విషాదకరంగా అని ప్రభుత్వం ఉద్దేశిస్తున్నది. ఆ విధంగా విశదీకరించడం వల్ల పైన పేర్కొనబడిన పరిష్కారంలోని పరితులను అంగీకరించిన ప్రకారం యాజమాన్యం అమలుపరుస్తుంది. మోటారు రవాణా పనివారల చట్టం మరియు దాని క్రింద రూపొందించబడిన నియమావళిలోని నిబంధనలను ఉల్లంఘించినందుకు గాను యాజమాన్యంపై జాడీషియలు ఫస్ట్ క్లాసు మేజిస్ట్రేటు కోర్టులో 1979 జనవరిలో ఒక అభియోగం కూడా దాఖలు చేయబడింది. ఫ్యాక్టరీల చట్టంలోని నిబంధనల ఉల్లంఘన విషయంలో సుజాయిషి నోటీసు జారీచేసిన విప్రుట యాజమాన్యం వాటిని అనుసరించడం జరిగింది. అందు వల్ల ఈ చట్టం క్రింద వారిపై అభియోగం దాఖలు చేయబడలేదు.

వాస్తవ వేతనాలకు, కనీస వేతనాలకు గల వ్యత్యాసాన్ని కోరుతూ రెండు ధరభాస్తులు కనీసవేతనాల చట్టంలోని 20 వ విభాగం క్రింద సమర్థ అధికారియైన కర్నూలులోని కార్మికశాఖ డిప్యూటీ కమీషనరుకు దాఖలు చేయబడ్డాయి. ఒక కేసులో రూ. 3,82,482.50 ల వ్యత్యాసము యాజమాన్యం నుండి రావలసి వున్నదని పాత్యం సిమెంటు ఉద్యోగుల హింద్ మజ్దూర్ యూనియను ప్రధాన కార్యదర్శి కోరియున్నారు. ఈ ధరభాస్తులు దాఖలు చేయడంలో గల జాప్యాన్ని మన్నించాలని కూడా అందులో కోరియున్నారు. జాప్యాన్ని మన్నింపడం జరిగింది. ప్రధాన ధరభాస్తును ఆ డిప్యూటీ కమీషనరు ఇంకా తీర్మానించలేదు.

ailing attention to matters of urgent Public Importance: 16th February, 1979. 143
(2) Strike by the workers of Panyam Cement Industry, Kurnool.

వున్నది. రెండవ దరఖాస్తులో రూ 1,22,988.10 మైనది మొత్తాన్ని ప్రధాన కార్యదర్శి కోరారు. వ్యత్యాసాన్ని కోరడంలో జరిగిన జాప్యాన్ని అధికారి మన్నించకపోవడం వల్ల ఆ దరఖాస్తు కొట్టివేయబడింది. క్లెయిము రుజువు అయిన షిమ్యుట యంత్రాసనపై అభియోగం మోపే విషయం యోగ్యతలకు ఊట్టి పరిశీలించబడుతుంది.

సమ్మెను విరమించి శాంతియుతంగా వివాదాలను పరిష్కరించుకొనేటట్లు యూనియను వారిని ఒప్పించవలసిందిగా గౌరవ సభ్యులకు నేను కోరుతున్నాను.

శ్రీ పి. సుందరయ్య — అధ్యక్షా, అకస్మాత్తుగా సమ్మె అంటే అర్థము ఏమిటో మంత్రిగారు కలవిస్తారా?

శ్రీ జి. వెంకటస్వామి — సడెన్ గా

శ్రీ ఇ. అయ్యపురెడ్డి — సడెన్ గా ఎట్లా అవుతుంది?

It is absolutely a misleading statement. We had given notice 10.30 a m but the management did not appear before the Conciliation Officer. Last but one day, we went on strike. Can you deny that? Is it not absolutely misleading? Let the Joint Commissioner's report be placed on the Table of the House. He has clearly stated that the Management has violated every term of the agreement. Instead of admitting that, you are misleading the House. Your reply shows as if the workers have gone on uncalled for strike. I am prepared to undertake a fast unto-death if the truth is not placed before the House.

శ్రీ జి. వెంకటస్వామి — వెంటదరుగారు చాలా కోపానికి వచ్చారు.

శ్రీ ఇ. అయ్యపురెడ్డి. కోపము కాదు. మేనేజిమెంటు గవన్న మెంటును ప పద్ధతులలో ఇన్ ఫ్లూయెన్స్ చేయ లోకో తెలుస్తున్నది.

శ్రీ జి. వెంకటస్వామి — అయ్యపురెడ్డిగారికి తెలుసు.

శ్రీ ఇ. అయ్యపురెడ్డి — నేను ఈ మంత్రిగారిని గురించి కాదు చెప్పడం. నన్ను మిస్ అండర్ స్టాండ్ చేసుకొనవద్దు. క్రిగి లెవెల్ నుంచి పై లెవెల్ వరకు మైరేవీ చేసుకొని ప విధంగా డిప్లయ్ చేయించుకొనగలరో అర్థమవుతున్నది. జాయింట్ కమిషనరును యిక్కడకు పిలవండి. ఇక్కడ నేను అడుగుతాను. జవాబు చెప్పమనండి.

శ్రీ జి. వెంకటస్వామి : — అయ్యపురెడ్డిగారికి సడెన్ గా అనే మాటకు కోపము వచ్చింది. వారి ఫేస్ లో నేను వున్నా నాకు కూడ కోపము వస్తుంది. వారు డ్రెసింగ్ ఆఫ్ ది యూనియన్. స్ట్రయిక్ లీగల్ గా జరుపుతున్నారు. అది లీగల్ స్ట్రయిక్ అనడముతో ఈ సమస్య ఇక్కడ సాల్వ్ అవుతుందా అని మనవి చేస్తున్నాను. సాల్వ్ చేపే విషయాలన్నింటిలో నేను మనవి చేశాను. ఎంత

ప్రయత్నం చేశామో అయ్యివు రెడ్డిగారికి బాగా తెలుసు, నిన్న రాత్రి వరకు కూడ మేనేజిమెంటును విలిచి ఎంత వలిడి చేయాలో అంతా చేశాను. మెంబరు గారికి కోపము వచ్చిన దానికి నేను ఫీల్ అవుకున్నాను. శ్రేడ్ మూనియన్ లీడర్ గా, ఒప్పందం మీద సంతకాలు పెట్టి మేనేజిమెంటు అమలు చేయడం లేదనేది కార్మికులు చెబుతున్న విషయము. దాని మీద రెండు అభిప్రాయాలు లేవు. మేనేజిమెంటుతో మాట్లాడాను. జాయింట్ కమిషనరును పంపించాను. ఎందుకు అమలుకాలేదో చూడాలని చెప్పాను. జాయింట్ కమిషనరుగారి రిపోర్టు మాకు వచ్చింది, దాని తరువాత కమిషనరుకు చెప్పాను. “మీరు ప్రయత్నం చేయండి” అని కమిషనరుకు చెప్పాను. వారు ఎంతో ప్రయత్నం చేశారు. కుదరలేదు. అగ్రిడ్ డిమాండ్స్ ఇంప్లిమెంట్ కానందు వల్ల స్ట్రైక్ కి పోయే అవసరం లేదని మనవి చేస్తున్నాను’ ఇవాల్వ యేషన్ ఇంప్లిమెంటేషన్ కమిటీ వుంది. దానిలో పెట్టి ఎదుకు అమలు చేయలేదనే విషయాన్ని చూడకొనే దానికి అవకాశం వుంది ఆఫీస్ బేరర్స్ ను సస్పెండ్ చేసి మేనేజిమెంట్ ప్రావోక్ చేసి నందువల్ల స్ట్రైక్ మీద పోయారు. అగ్రిడ్ డిమాండ్స్ ఎల్లా అమలు కావోస్తూన్నా అని సభ్యులకు విశ్వాసము యివ్వస్తున్నాను. అని సకమము గా అవుతాయి. స్ట్రైక్ ఎల్లా కాత్ ఆఫ్ యాలనే ఇప్పుడున్న విషయము. సస్పెండ్ చేసిన వారిని తీసుకున్నట్లయితే నేను యూనియన్ వారితో మాట్లాడాను సస్పెండ్ చేసిన వారిని తీసుకున్నట్లయితే అగ్రిడ్ డిమాండ్స్ అమలుకావడం విషయము కమిషనరుకు పరిశీలేస్తామని చెప్పారు. మేనేజిమెంట్ యాడమెంట్ గా వుంది. దానిని అమలుచేయడం లేదు.

శ్రీ పి. సుందరయ్య: ప్రభుత్వం యిక్కడ చెప్పడంకోసము కాదు. మంత్రి గారి సమక్షములో వచ్చిన అగ్రిమెంటును ఉల్లంఘించినది మేనేజిమెంటు, ఆ ఒప్పందాన్ని అమలుచేయించవలసినభాధ్యత మంత్రిగారిది వీరి ముందు వచ్చిన అగ్రిమెంటును శ్రీసివేసి నిర్లక్ష్యము చేసి, కార్మికుల ప్రతినిధులను సస్పెండ్ చేసినపుడు వెంటనే గవర్నమెంట్ చేయవలసినది ఏమంటే మేనేజిమెంటు అరెస్టు చేసి జైలులో పెట్టాలి. ఆ పని చేయకుండా, ఆఫీసరు ఎవరైనా కాని, అగ్రిమెంట్ ను వయొలేట్ చేసినపుడు చార్జి షెట్ చేయాలి. జైల్లో ఉండోలోడో అవసరములేదు యాక్టు లేకపోయినా గవర్నమెంటుకు అధికారం వుంది. 1987 లో మిల్లు యజమాని లాకౌట్ ప్రకటించినపుడు తెరుస్తానా లేక పోతే అరెస్టు చేస్తామని రాజగోపాలాచారి నోటీసు వచ్చారు. మేనేజిమెంటు అగ్రిమెంటును ధిక్కరించి చట్టానికి వ్యతిరేకంగా వెదుతున్నాడు కాబట్టి అరెస్టు చేయవచ్చు. అలా అరెస్టు చేయకుండా లేదని కమిషనర్ కాంతి సంభాషణలు చేయటం నిర్లక్ష్యం, దాని వల్ల కార్మి వర్గానికి వేలు జరగదు. సమ్మె ఆకస్మికంగా ఒరిగిందని చెప్పటం సిగ్గుచేటు. సమ్మె, లీగల్ నోటీసు ఇచ్చిన తరువాత యజమానులు వరతులకు లొంగకపోతే సమ్మె చేయకపోతే ఏంచేస్తారు? మంత్రిగారే లీగల్ గా సమ్మె నోటీసు యిచ్చారని అంటున్నప్పుడు ఆకస్మికంగా అన్న ప్రశ్న లేదు. 14 రోజులు

నోటీసు ఇచ్చిన తరువాత లేబరు కమిషనరు ఏమిచేస్తున్నారు. మంత్రిగారు ఏమి చేస్తున్నారు? అకస్మాత్తుగా చేకారని మంత్రిగారు చెప్పటంలో అర్థం ఏమిటి? ఎగ్రిమెంటు ప్రకారం అందరినీ తీసుకొంటారా చెప్పటంలో వున్న పరమలను అమలు పరుస్తారా లేదా అన్న విషయం ముందుగా అడగాలి. ఒకటే యూనియన్ వున్నప్పుడు ఎందుకు రికగ్నైజ్ చేయటం లేదు? మళ్ళీ పరమలు అంగీకరించకపోతే శిక్షిస్తాము అని మేనేజిమెంటుకు మంత్రిగారు చెప్పాలి. యజమానులపై మే మంత్రిగారు వెళ్ళ కూడదు. యజమానులను రక్షించడానికి పోలీసులను పంపారా అని అడుగుతున్నాను మంత్రిగారు యజమానుల తరపున నిలబడకుండా కార్మికులపై వైపు నిలబడితే ఈ సమస్య ఎప్పుడో పరిష్కారం అయ్యేది. యజమానులపై చర్య తీసుకోవాలని మేము చెబుతున్నాము మీరు పరమలను అమలు జరపకపోతే ప్రభుత్వం స్వాధీనం చేసుకొంటుందని యజమాన్యాన్ని పాచ్యరించాలి. యజమానులు చట్టాన్ని పాలించనప్పుడు కార్మికులు కూడా పాటించరు. ఎంత సైన్యాన్ని పంపినా ప్రయోజనం వుండదు, ఈ సమస్య పరిష్కారం కాదని మనవి చేస్తున్నాను. మేము చేస్తున్న డిమాండు ఏమిటంటే ఇదివరకు జరిగిన ఒడంబడికను యజమానులు అమలు చేసి తీరాలి. నస్పెండ్ చేసిన వారిని తిరిగి తీసుకోవాలి. నమ్మించేసిన కాలంలో వారికి జీతాలు ఇవ్వాలి, ఇవి చేయిస్తారో లేదో మంత్రిగారు తెల్పాలి.

శ్రీ పి. సుబ్బయ్య :—28-10-78 న, 28-10-78 న స్టేటుమెంటు ఇవ్వటం జరిగింది. టరమ్స్ ఆఫ్ రిఫరెన్స్ లో వేజ్ బోర్డు రికమెండేషన్స్ అమలు జరపాలని బోనస్ ఇవ్వాలని, మినిమం వేజెస్ ఇవ్వాలని వుంది. జాయింట్ కమిషనరు పిలిచినా మేనేజిమెంటు వారు రాలేదు. మినిమం వేజెస్ క్రింద లి అక్షల వరకు రావాని దాఖలు చేశారు, ఇండస్ట్రియల్ డిస్ ప్యూట్ యాక్టు ప్రకారం నమ్మేకు 14 రోజుల నోటీసు ఇవ్వారు. మేనేజిమెంటు అంగీకరించనప్పుడే వారు నమ్మే చేశారు. ఎగ్రిమెంటును అమలు చేయటంలో మేనేజిమెంటు ఛెయింట్ అయింది. అమలు చేయని మేనేజిమెంటుపై ప్రభుత్వం చర్య తీసుకోవాలి. మందరయ్యగారు చెప్పినట్లు అరెస్టు చేయాలి, ఎన్ పి.డి.ఎస్.సి. పోలీసులను పెడితే కార్మికులు భయపడరు. ఇది ఇల్లగల్ స్ట్రైకియకు అని చెప్పటానికి మంత్రిగారికి నోరెలా వచ్చిందో కాని అది తప్పు. పోలీసులను తొలగించి, మేనేజిమెంటుపై చర్యతీసుకోవాలి. వెంటనే ప్రభుత్వము పూనుకొని సత్వరం పరిష్కరించాలని కోరుతున్నాను.

శ్రీ సి.పాచ్ . రాజేశ్వరరావు:—ఎగ్రిమెంటు ప్రకారం కార్మికులకు 10-40 a. m. ఇవ్వలసిన రూలు 5-15 పైలు కాకుండా 1-50, రూ.లు 8.00 ఇస్తున్నారు. ఇలా యజమాన్యం కార్మికులకు 5 అక్షలు బాకీ వడింది. 5.10 సయత్సరాల నుండి పనిచేస్తున్న వారికి ఇంతవరకూ ప్రావిడెంట్ ఫండు సౌకర్యం లేదు. చేసిన వాగ్దానాలను అమలు చేయటం లేదు ట్రయినీస్ కు, ఎప్రెంటిసుకు వ్యాయంగా ఇవ్వలసిన డీకం ఇవ్వకుండా తక్కువ వేతనాలు ఇస్తున్నారు. బోన్స్ ఇవ్వటం లేదు సిమెంటు తొడిగు, పార్లకింగు, కోక్, బాక్సైట్ మొదలైన వాటిలో స్థాని

కులకు కాకుండా తమ కిష్టమైన కంట్రాక్టర్లకు ఇస్తున్నారు. కాని కార్మికులకు సంబంధించటం లేదు ఒక ఎగ్రిమెంటుకు వచ్చిన తరువాత ఇండస్ట్రీయల్ డిస్ ప్లూటుయాట్సు సెక్షన్ ను ఉల్లంఘించినప్పుడు ప్రభుత్వం వారికి సహాయంగా పోలీసులను పంపకుండా మేనేజిమెంటు వైకోర్టు ఆఫ్ లా క్రింద చర్య తీసుకోవాలి. అప్పుడే కార్మికులకు ప్రభుత్వం మీద విశ్వాసం వుంటుంది కాని లేకపోతే మేనేజిమెంటును సమ్మెస్టోందన్న అపోహ కలుగుతుందని ప్రభుత్వానికి జ్ఞాపకం చేస్తున్నాను.

శ్రీ ఇ. అయ్యపురెడ్డి :—అధ్యక్షా, ఒక పాయింటు. యాజమాన్యంలో కార్మికులను భాగస్వాములు చేయాలని రాజ్యాంగానికి 43 ఎ అనే అమెండ్ మెంటును తీసుకువచ్చారు. కాని కార్మికులు కనీస కోరికల గురించి అడిగితే సమ్మెలు చేసే యాజమాన్యం వుంది మినిమం అడిగారు అందులో వుండే ఆఫీసు జేరర్సు అందరిని సమ్మె డే చేశారు. అట్లా చేయ : నికి శ్రేడ్ యూనియన్ యాక్టు క్రింద పీలు లేదు అక్కడ వున్నటువంటి కాంట్రాక్టు లేబరు సా నైటికి యిన్ఫర్మి అడిగారు కాంట్రాక్టర్లకు 2/3 భాగం లేబరుకు 1/3 భాగం మిస్ట్ర అవ్యాలయం చేయడానికి ప్రయత్నం చేస్తే అడిగిన దానికి బారందరిని సమ్మె డే చేశారు. కార్మిక్ మంత్రిగారి సమక్షంలోనే జరిగిన ఎగ్రిమెంటు వున్నది. అగ్రిమెంటును క్రమంగా అమలు జరుపకపోతే ఇండస్ట్రీయల్ డిస్ట్యూట్స్ యాక్టులోని 20వ సెక్షను ప్రకారము మేనేజిమెంటు పైన ప్రొసీడింగు లాంచ్ చేయకపోవడం కేవలం వారి పక్షపాతంగా వుంటుంది. కార్మిక్ పక్షపాతంగా వుండదు. ఇప్పటికైనా చర్య తీసుకొని ఇండస్ట్రీయల్ డిస్ట్యూట్స్ యాక్టులోని 20వ సెక్షను క్రింద చర్య తీసుకుంటారేమో తెలియ జేస్తారా?

శ్రీ జి. వెంకటస్వామి :—అధ్యక్షా, సుందరయ్యగారు చెప్పటం, శ్రేడ్ యూనియన్ నాయకులు, వారు సలహాలు ఇచ్చారు అటువంటి మేనేజ్ మెంట్ ను తప్పకుండా అరెస్టు చేయాలనే విషయం మనవి చేశారు.

10.50 a. m.

శ్రీ వి. రంగారావు :—అవసరమైతే.

శ్రీ జి. వెంకటస్వామి :—అయ్యపురెడ్డిగారు సెంటిచ్చారు. మేనేజ్ మెంట్ తో కలసి అటువంటి జరగాలు చెబుతున్నారనే విషయం మనవి చేశాము.

శ్రీ ఇ. అయ్యపురెడ్డి :—నేను అలా చెప్పలేదు. Please don't misunderstand me like that.

శ్రీ జి. వెంకటస్వామి :—మీ ప్లేస్ లో నేను వున్నా అంటూ వుండేవాడిని. కాని వాకు బాధ ఎందుకు కలుగుతుంది అంటే మీరు యివాక్ ప్రారంభం చేశారు. 80 సంవత్సరాలవాడు నేను యిటువంటి సమ్మెలు చేశాను, చెన్నా రెడ్డిగారు అగ్రి కల్చర్ మినిష్టరుగా వున్నప్పుడు 82 రోజులు హిమా క్షేత్రాగరులోని అగ్రికల్చర్ ఫార్ములో చేశాను. హైదరాబాదులో వున్న పబ్లిక్ సెక్టర్ అడర్ టేంగ్సులో 50, 60 సమ్మెలు చేశాను కాని నేను డిమాండ్స్ సాట్వీ కాకుంటే మంత్రాలు బంధాలు తీసుకొని కలసివున్నారని అన లేదు. మీరు అనవచ్చు అనడం లేదు.

ఒకటో మనవి చేయడం చుకున్నాను. ఇప్పటివరకు కూడ కార్మిక రంగంలో పని చేసే కార్మికుల క్రేయస్సు కొంకు పాటుపడుతున్నాను. వారికి మంచి చేస్తానని పుద్దేశం నాకు వుంది నేను చాలెంతో చేస్తున్నాను. పెంకటస్వామి ఒక ప్రైవేటు యంత్ర దేనికై న తీసుకున్నాడని రుజువు చేస్తే రిటైన్ చేయడానికి సిద్ధంగా వున్నాను. ఇది భరించదానటువంటి విషయమని మనవి చేస్తున్నాను. నాకు బాధ కలుగుతుంది. కార్మికులకు సహాయం చేయాలనే భావం కలవాడిని. వారి కష్టాలు దూరం చేయాలనుకునే వాడిని ఎప్పుడూ కూడ వాటికి ఎలా సహాయం చేయాలని ఆలోచన చేస్తాను. అరెస్టు చేయడానికి చట్టం వుంటే నాకు చూపిస్తే వారిని 24 గంటల్లో అరెస్టు చేస్తాను. అంటిక్సి యిండస్ట్రియల్ డిస్కంప్లైట్స్ యాక్టులో మార్పులు చేయాలని నేను నెంటరులో డిప్యూటీ మినిస్టరుగా వున్నప్పుడు డ్రాఫ్టు ఇచ్చాను. జాయింటు లేబరు కమిషనరు పిలిస్తే వారు రాలేదు. అటువంటివారికి బ్యాడ్మియన్ వనర్లు యిచ్చి చేయడానికి అని నేను డ్రాఫ్టు పెట్టాను పార్లమెంటులో తీసుకురండి చూపిస్తాను మజా ఎవరైతే చెప్పారో, రానంటాడా? జాయింటు కమిషనరు పిలిస్తే రారపోతే ఏమి చేయలేదనే విషయం వుంది. ఇది అన్ని వున్నవి. అటువంటి మేనేజ్మెంటును శిక్ష చేయాలని వుంది. వేరే మెంటర్స్ అడుగుతారు, ఏ చట్టం ప్రకారము చేశారని అడుగుతారు. నాకు ఆ బాధ వుంది. డిస్కంప్లైట్స్ పరిష్కారం కావాలి, యిండస్ట్రియల్ వీస్ వుండాలి. కార్మికుల సమస్య పరిష్కారం కావాలని వుంది ఎలా సాల్వ్ చేయాలని ఆలోచన చేస్తున్నాను. అయ్యిపురెడ్డిగారికి విశ్వాసం ఇవ్వనున్నాను ఎప్పుడు కూడ కార్మికుల ఫెవర్ లో పెంకటస్వామి, లేబరు మినిస్టర్ వుంటుందని విశ్వాసం యిప్పిస్తున్నాను.

శ్రీ పి. సుందరయ్య :— మేనేజ్మెంటును అరెస్టు చేసే చట్టం వుంటే లేదో, పోలీసును పంపించే చట్టం ఉందా?

శ్రీ జి. వెంకటస్వామి :— ఉంది.

శ్రీ పి. సుందరయ్య :— పోలీసులను పంపించకుంటే మేనేజ్మెంటు ఎందుకు దిగిరాదు? లంచాలు తీసుకునేవారికి యిస్తున్నారు. వీకు యిస్తున్నారని కాదు. మీరు శ్రీ వీండ్లు కార్మిక పుద్యమ లో వున్నారు మీకు వారే కష్టాలు తెలుసు. మేనేజ్మెంటుపట్ల మెకకతనం ఎందుకు? టెక్నోకరు అయితే అర్హం అయ్యింది. లేబరులో అనుభవం వుండి మేనేజ్మెంటు మీద తీసుకోవలసిన చర్య వ్రాసుకుంటుంది తీసుకోలేదు. డిక్షనరీను సంపించడం గురించి చెప్పామంటే వెంటనే మేజరు సూచించాడు. అదేకాదు చేస్తే పరిష్కారం అని కోట్ల అర్జున్ తెచ్చాడు. పంపిస్తే పరికరం ఉండడం, చాతకాలేదని రమ్మన్నారు. అనేక రకాల చేయవచ్చు. పోలీసువారి మీద వారు ప్రాకోధుకు వెళ్ళారు. ప్రాకోధులో చూపుకుంటామన్నారు. అందుకని మంత్రివర్గం చేయదలచుకుంటే చేయవచ్చు అఖిలాభావం మీచేతిలో వున్నప్పుడు చట్టాన్ని ఢిక్కరించి తన్నున్నప్పుడు వ్యాధుల ముందుకు వచ్చుచున్నాడు. మీకు తీసుకోవలసిన చర్య తీసుకోవాలి. చట్ట సహాయం వ్యతిరేకం. చట్టం ఉంటే సత్తు చేస్తున్నప్పుడు కార్మికుల తిండి సమర్థత వుంది.

వారిని అణచి వేయడానికి సమ్మెను ప్రాలోంగ్ చేసే పద్ధతిలో మేనేజ్ మెంటు ప్రవర్తించినప్పుడు, ప్రభుత్వం తాత్కాలికంగా ఆ సమ్మె దారులకు కరువుభత్యం యిచ్చి సమ్మెను నడిపించండి. మేనేజ్ మెంటు ఏమి చేస్తుంది ? డబ్బు సహాయం అధికార సహాయం చేసి నడిపించండి. ఈ చర్యలు తీసుకోవాల్సి తప్ప మా మనస్సులో వున్నది బాధ యజమానులకు వ్యతిరేకంగా ఏమి చర్య తీసుకుంటాము అని యీ లోపల కార్యకుల కడుపు కొట్టవద్దని మనవి చేస్తున్నాడు.

శ్రీ గౌతు లచ్చన్న.—చర్యలవల్ల మంత్రిగారి వివరణవల్ల తెలిసింది, మంత్రిగారి సమక్షంలో ఒక అగ్రిమెంటు జరిగింది. ఆ అగ్రిమెంటు ఉల్లంఘన జరిగింది. అరెస్టు చేయడానికి చట్టం లేదంటున్నారు. బ్రిచ్ ఆఫ్ ట్రస్ట్ క్రింద ప్రాసిక్యూటర్ చేయడానికి అవకాశం లేదా ?

శ్రీ జి. వెంకటస్వామి.—చట్టములో మాత్రం లేదు. సుందరయ్యగారు సరిహద్దు యిచ్చారు. అది కూడ ప్రయత్నం చేస్తాం.

PAPERS LAID ON THE TABLE

Re : COPY OF THE AMENDMENT TO THE A. P. LAND REFORMS
(CEILING ON AGRICULTURAL HOLDINGS) RULES, 1974.

Minister for Agriculture (Sri Y. Venkata Rao) —Sir, on behalf of Dr. M. Chenna Reddy, Chief Minister, with your permission, I beg to lay on the Table of the House, a copy of the amendments to the Andhra Pradesh Land Reforms (Ceiling on Agricultural Holdings) Rules, 1974, issued with G. O. Ms. No. 1812, Revenue dated the 27th October, 1978 and published in the Rules supplement to Part I Extra-ordinary of the Andhra Pradesh Gazette dated the 28th October 1978 as required under section 27 (a) of the Andhra Pradesh Land Reforms (Ceiling on Agricultural Holdings) Act, 1973

re; Copy of the amendment to the A. P. Foreign Liquor & India Liquor Rules, 1970

(Mr Deputy Speaker In The Chair)

Business Left Over From The Agenda Dated : 15-2-1979.

Government Bill

The A.P. Land Revenue (Encaneement) Amendment Bill, 1978.

Sri Y. Venkata Rao :—Sir, I also beg to lay on the Table, on behalf of Sri P. Ganga Reddy, Minister for Excise, a copy of the amendments to the Andhra Pradesh Foreign Liquor and Indian Liquor Rules, 1970, issued in Government Memo No. 1360/E2/78-12, dated 25-9-1978 under the Andhra Pradesh Excise Act, 1968 and published in Rules supplement to part II. Extraordinary of Andhra Pradesh Gazette, dated 25th September, 1978, as required under section 72(4) of the Andhra Pradesh Excise Act, 1968.

Mr. Speaker . —Papers laid.

11-00a.m.

Sri G. Latchanna:—Sir, under Rule 6 of the original Act it is stated that "Every Pattadar who is liable to pay for the Fasli year which commenced on the first day of July 1967 or for any subsequent year on all the land held by him on aggregate an amount not exceeding Rs. 10/—towards the land revenue and the additional land

The A. P. Land Revenue (Enhancement
Amendment) Bill, 1978.

Levenue shall be exempted from the land revenue and the additional land revenue payable in respect of the dry land cess by him. ఈ చట్టంలో ఉన్నటువంటి ఈ క్లాజునుబట్టి తమకు గుర్తు ఉండి ఉంటుంది కర్నూలులో అంధ్ర రాష్ట్ర ప్రభుత్వం నడుస్తున్నప్పుడు అనాటి ముఖ్యమంత్రి స్వర్గీయ అంధ్ర కేశరి ప్రకాశంగారు 10 రూపాయలవరకు లాడు తెలంగాణ రద్దీ చేస్తామని ఒక కాననం చేసారు. ఇది అమలులోకి రాబట్టి చెప్ప బడినటువంటి క్లాజు. ఈ క్లాజుకు ఇప్పుడు అమెండుమెండు చేస్తున్నారు.

After the Sub-section I, the following sub-section shall be inserted. In this Every Pattadar holding land either wet or dry or both equal to 5 acres or dry land equal to 2 1/2 acres of wet land who is liable to pay for the fasli year which commenced on the first day of July 1978 or for any subsequent fasli" అని అన్నారు. ఇప్పుడు జిల్లా జిల్లాలను మినహాయిస్తే వెనుకటి ప్రకాశంగారు చేసినటువంటి చట్టం ప్రకారంగా 10 రూపాయల భూమి శిస్తు లిగిన 5 ఎకరాల ద్వారా లాండు మన రాష్ట్రంలో ఎన్ని జిల్లాలలో ఉన్నాయని పరిశీలిస్తే ఒక్క మాగాణి జిల్లాను మాత్రమే మినహాయించవలసి వస్తుంది. మిగతా అన్ని జిల్లాలలో ఒక రూపాయి 11/2 రూపాయలు తప్ప అంతకంటే అదనంగా మెట్ట శిస్తు ఉన్నటువంటి భూములు మొత్తం వివరాలు మంత్రిగారు చెప్పాలని కోరుతున్నాను. మన రాష్ట్రంలో మొత్తం వెట్ ఎంత ఉంది, అందులో 2 రూపాయల కంటే చాటిన మెట్ట శిస్తు కలిగిన మెట్ట భూముల వివరాలు మంత్రిగారు తెలియజేస్తే వారికి కృతజ్ఞుడుగా ఉంటాను, ప్రకాశంగారు చేసినది అయినా అమలు కాకుండా ఇప్పుడు ఈ 10 రూపాయలు మెట్ట శిస్తు అని చూసుకుంటే మాగాణి జిల్లాలు మినహాయించే 10 రు.లు మెట్ట శిస్తు ఉన్నటువంటి 5 ఎకరాల మెట్ట అనేది దొరకడం కాదు కొద్ది ఎకరాలు మాత్రమే ఉంటుంది. అంతా మాయా గారడి. ఇది మోసం, దగా అవుతుందా, కాదా అని అలోచించాలి. ఇందులో లీగల్గా అసేమాట అందరూ చెప్పారు పట్టాదారునికే వర్తిస్తుందని చెప్పిన మాట ఉంది. దానిమీద కలెక్టర్లు 10 రూపాయలకు దిక్కు లేకుండా చేసారు. ఈనాడు ఎవరు చెప్పినా 5 ఎకరాల మెట్ట, 2 1/2 ఎకరాల మాగాణికి అమలు కాకుండా చేసారని చెప్పారు. ఈనాడు శిస్తులు జబర్ దస్తీగా నమాలు చేస్తున్నారు. నా దగ్గర కొన్ని కేసులు ఉన్నాయి. మీరు దయచేసి విచారణ పెడితే ఎన్నో వందల కేసులతో రుజువు చేస్తాను. గుంతకల్ డ్రాట్ పరియా అనేది మంత్రిగారికి తెలుసు. అక్కడినుంచి ఒక తెలిగారు చెప్పింది.

(Telegram from Guntakal) "Officials harassing ryots collection of Revenue and other loans-Constitute Committee to enquire drought conditions-report awaited".

From Bandar there is another telegram "Bandar Taluka ryots harassed by illegal attachment of cattle, utensils, house-doors, by revenue officers No demand notices. Officials insisting written orders. — Pray postponement of tax — loan collections".

మిరియాలగూడనుంచి మంత్రిగారికి పంపించిన మహాజరు కాపీ ఒకటి నాకు వచ్చింది. దానిమీద మంత్రిగారు ఏమి చర్య తీసుకున్నారో తెలియదు.

Mehtapur is a remote village in our Taluka Sri Subba Rao, Patwari was placed under suspension for five years back on charges of misappropriation of revenues about Rs. 25000/-. He was in the habit of harassing the ryots and incurred the displeasure of all villagers by his behaviour and deeds. The said Patwari has been reinstated recently after five years, without finalising the misappropriation charges and clearing the revenue accounts. Ryots of the villages have represented the Revenue officers that they would not pay the land revenue and other arrears to this Patwari in whom they have no confidence. Revenue officials, on false and oral complaints from the Patwari, have come to the village on 24-1-1979 in two jeeps to harass the ryots by attaching their properties. The party consisted of Tahsildar, Special Tahsildar, two Deputy Tahsildars, two Revenue Inspectors and several attendants. They forcibly entered in to the house of a Sarpanch and his brothers, absuving and threatening the villagers of the same consequences. They tried to take away the attached properties without passing any receipt for the attachment of properties. Sarpanch Krishna Murthy has asked the Revenue Inspector for the receipt. Instead of giving a receipt as the rules they have abused them.

Enraged by this, the villagers prevented the Revenue Officials from going out of their villages for a few hours. The Sarpanch had been to Miryalaguda and had apprised the situation to the Revenue Divisional Officer personally. On the false complaint of the Tahsildar, through a messenger, who is the son of the Patwari, in dispute, the Revenue Divisional Officer has sent the police to the village to implicate the innocent ryots on false and benami charges. Police have arrested 92 innocent people including a school going 13 years child and issued F.I.R., on 33 persons under section 396, 341 and 157 C.P.C., which are not bailable. The Revenue people even after this, went to the village with the police and they physically man-handled three persons including a child of 10 years by the police. The Tahsildar and the Revenue Divisional Officer have filed many false complaints against the ryots of Gudur, Gondrapur, Yadagiripalli, Edugulagudem and Thungapad and other villages.

ఇది జరుగుతున్నటువంటి ఆరాచకం. దీనిని గురించి మంత్రిగారు, తమ విచారణ చేసారో తెలియదు. ముఖ్యమంత్రిగారు శ్రీ కాకుళం జిల్లా పర్యటన సందర్భంలో వారికి రాజాంలో ఒక మెమోరాండం అందజేశారు. డిశంబరు 26వ తేదీన రాజాం తాలూకాలోని సంగలి, గ్రామాదులలో స్పెషల్ పోలీస్ థానాలోని వహాజీతారుగారు, గ్రామ ముసనలు 10 జతల పోలీసులను తొందర జైల్లోని స్థితి

11 10 a.m

ఉత్తడి, కంచు, తదితర పాత్ర సామగ్రిని, వస్తు పరికరాలను దౌర్జన్యంగా గుంజుకొని పోయారు. జనవరి 2వ తేదీన ఉంగరాడ ఫిర్యాది వెయ్యూరిన్స్ చెక్కుగారు. ఆగ్రామ మునుజులు కలిసి వచ్చి 24 జతల పోతులను తోలుకుపోయారు. కొందరు రైతులు గత బాకీలు శిస్తు కట్టినప్పటికీ విడిపించుకోడానికి ప్రయత్నించినప్పటికీ తోస్తుగాని శిస్తు గాని జమ చేసుకోకుండా 24 జతల పోతులను అక్కడకు 12 మైళ్ళ దూరములో ఉన్న రాజామేకి తోలుకుపోయారు. ఈ రెండు సందర్భాలలోనూ డిమాండు నోటీసు నంబరు 1 గాని నంబరు 2 గాని ఇవ్వలేదు. అర్థంతరముగా వచ్చిపడి ఏ సమాధానం చెప్పకుండావే పశువులను ఆస్తిపాస్తులను వెంట తీసుకొని పోవడం జప్తు చేయడం ఏమి న్యాయమని వారు అడిగినప్పటికీ సమాధానములేదు. కొందరు రైతులు అదే రోజు రాజుల తాలూకా అఫీసుకు వెళ్ళే తోమ్మ శిస్తులు చెల్లించడానికి ఖర్చులకు జరి అదనంగా గ్రామాధికారు 5 రూపాయల చొప్పున మొదటి రోజు, 10 రూపాయల చొప్పున రెండవ రోజున వసూలు చేశారు. విడిపించమని చెల్లిన వారి వద్ద నుంచి 2వ రోజున 30 రూపాయలు గ్రామాధికారులు జనుల చేకారని పీరు ముఖ్యమంత్రిగారికి పంపించుకున్నారు ఉంగరాడ ఆర్.ఎ. గారు రోజుకి 10 రూపాయల చొప్పున వసూలు చేస్తున్నారు. బిధి మేత ఖర్చు అని మునుజులుగారు అంటున్నాను. మేత ఖర్చు అంటే పశువులది, మునుజులది కాదు. ఇది ఇట్లా ఉండగా జనవరి 10 వ తేదీన పార్లమెంటు సభ కలెక్టరుగారు రాజాం తహశీల్దార్లతో పహా సంతిలి వచ్చి 10 జతల పోతులను జప్తు చేసుకొని వెళ్ళారని, పశువులకు బదులు ధాన్యము జప్తు చేయమన్నప్పటికీ అందుకు వారు తిరస్కరించారని చెప్పారు. ఈ విధంగా జబరద పీలు సాగుతూనే ఉన్నాయి. దీనిపై బిడ్డ, అధ్యక్షా ఒక విషయం మీకు తెలియనిది కాదు. రైతుల ఒకే జత పోతులు ఉన్నప్పుడు అ జప్తు చేయకూడదు అని ఒక రక్షణ ఉన్నది ఈ జప్తు చట్టములో. వారు జప్తు చట్టాన్ని పాటించడం లేదు. అధికార్లు చట్టాన్ని ధిక్కరించి జబరద సీగా జరిపినట్లుంటే శిస్తు వసూళ్ళ గురించి ఈ గవర్నమెంటు ఏమైనా చర్యలు తీసుకోగలరా? తీసుకోలేదు అని చెప్పడానికి మాత్రం కలెక్టరు దగ్గర నుంచి ఫిబ్రవరి 2 వ తేదీగల ఒక లేటరు వాకు మొన్న అందింది. ఒక సర్క్యులర్ లేటరు అది. జి.ఓ.ఎం.ఎస్. నంబరు రిజిస్ట్రేరివెన్యూ డిపార్టుమెంట్లు తేదీ 7-4-1978; గత సవత్సరం ఏప్రిల్ 7 వ తేదీన జారీ చేసినట్లుంటే ఆ జి.ఓ. ప్రకారంగా రాజాం, శ్రీకాకుళం, బొబ్బిలికి శిస్తు కట్టవలసిన వెలలు జనవరి, ఫిబ్రవరి అని చెబుతూ కలెక్టరుగారు ఇచ్చిన సర్క్యులర్ లేటర్ అది. రాజాం తాలూకాలో జనవరి, ఫిబ్రవరి శిస్తు వసూళ్ళ వెలలు అయినప్పుడు డిసెంబరులో జప్తు చేసిన వారిమీద ఈ గవర్నమెంటు ఏమైనా చర్య తీసుకోగలరా? డిసెంబరులో వారు జప్తు చేయడం తప్పకదా. వాకు తెలిసినంతవరకు పూర్వపు చరిత్ర గాని ఇటీవల చరిత్రలోనాని నవంబరు నెలలో శిస్తు వసూళ్ళు ప్రారంభించడం అనే సరళుటన ఎప్పుడూ జరగలేదు. కాని ప్రస్తుతం మన జనార్ధనరెడ్డిగారు రెవిన్యూ మంత్రిగా వచ్చిన తరువాత, వారి హయాములో నవంబరులోనే జప్తులు జబరద పీలు ప్రారంభం అయినాయి. వాకు చెప్పి చేయించారా చెప్పకుండావే చేశారా

అనేది వారికి వారి అంతరాత్మకు తెలియాలి. ఆ ఉద్యోగస్తులకే తెలియాలి గాని ఎవరికి తెలిసే అవకాశం లేదు. వారు చెప్పకుండా చేస్తున్నారని మాత్రం నేను అంగీకరించను. తమరు గమనించండి. ఏ ఉద్యోగి అయినా ఒక డైరెక్టు రివెన్యూ కమిషనరు ఆఫీసునుంచి రాకుండా, మీరు శిస్తులు బకాయిలు వసూలు చేయాలి అని డైరెక్టు లేకుండా జప్తులు డ్రైవు ఎప్పుడూ జరగదు ; నాకు తెలిసినంతవరకు మీరు అది చూపించాలరా? మీరు చూపించలేకపోతే మీరు ఒక వారము రోజులు శలవుపెట్టి నాకు చారి ఇస్తే నేను చూపించాలను. రాజీనామా చేసి వెళ్లిపోమనడం లేదు. ఆ డైరెక్టును లేకుండా ఎవరూ చేయలేరు. ఇది చాల దుర్మార్గమైన పని. మీరు ఆలోచించండి. నవంబరు నెలలో ఇంకా కోతలు కావు కోతలు పూర్తికాని నెలలో వారు డ్రైవు పారంభించారు. ఇది మంత్రిగారే అంగీకరించారు. వారు పొరపాటున డిసెంబరులో విభజనపట్టణం జిల్లా పర్యటనకు వచ్చారు. ఆ పర్యటనకు వచ్చినపుడు పత్రికా విలేఖరులతో చెప్పారు. నవంబరు నెలలో శిస్తు వసూలు చేయడం బాగా లేదు అనేది అర్థమయింది. ఇక్కడ పరిస్థితులను అన్నీ చూశాను. అందువల్ల డిసెంబరు ఆఖరుదాకా వాయిదా వేస్తున్నాను అని అధికార ప్రకటన ఒకటి జరిగింది పత్రికలలో. అందువల్ల ఈ గవర్నమెంట్ ఏదో రకముగా ఒక ప్రక్క రైతులమీద ఎంతో సానుభూతి ఉన్నట్లు రైతుల గురించే వారు పుట్టి పెరుగుతున్నట్లు ఏమీ చేస్తున్నా పడుకున్నా పగలు లేచినా కూడా వారు తిండ్లన్నా, కాఫీ తీసుకున్నా రైతుల గురించే తీసుకుంటున్నట్లుగా ప్రచారం ప్రకటనలు చేసుకునే ఈ మంత్రివరం నవంబరు నెలలో ఈ జప్తులు జరిగి దీనితో నిర్బంధమైన వసూలు కార్యక్రమాలు ఆరంభించడందేత రైతులపైన విరికీ ఉన్న సానుభూతి ఎటువంటిదో నేను ప్రత్యేకంగా చెప్పవలసిన పని లేదు.

మన గౌరవ సభ్యులు రాజేశ్వరరావుగారు చెప్పినట్లు మన శాసన సభా చరిత్రలో నిన్నటి చర్చ ఒక అపురూపము, చరిత్రలో ప్రసిద్ధమైన చర్చ. ఏ అధికారి అయినా సరే తనయొక్క ఆక్మపాక్షిగా తనకు న్యాయమని తోచినది ఇప్పుడు ఈ 2 1/2 ఎకరాలు 5 ఎకరాలకు శిస్తు మినహాయింపు మీద గవర్నమెంటు జారీ చేసిన ఆర్డినెన్సుని చట్టబద్ధము చేయడానికి ఇప్పుడు తెచ్చిన బిల్లులో చెప్పబడిన మినహాయింపులు ఏ ఉద్యోగి కూడా అంగీకరించలేదు. దీనిని ఏమీ చేయదలచు కున్నారో నాకు తెలియదు, ప్రజలకు ప్రభుత్వం ఇచ్చిన వాగ్దానం 5 ఎకరాల మెట్టుకు 2 1/2 ఎకరాల మగానికి శిస్తు గడ్డు చేయబడుతుంది అని చెడ్డదమే కాకుండా ఇటీవల భీమవరం పర్యటనలో ముఖ్యమంత్రిగారు అసలు భూమి శిస్తు పూర్తిగా రద్దు చేయడానికి ఆలోచన చేస్తున్నామని అనే ప్రకటన కూడా మనం పత్రికలలో చదివాము. అటువంటప్పుడు ఇప్పుడు దీనిలో ఒక డిస్క్రిమినేషను ఉంది. 5 ఎకరాల మెట్టుకు భూమి శిస్తు పూర్తిగా రద్దు, కానీ పొరపాటున మన రెవెన్యూ మంత్రిగారు జనార్ధన రెడ్డిగారికి 2 1/2 ఎకరాలే మాగాణి ఉన్నట్లయితే వారికి పాపము 2 1/1 ఎకరాల మెట్టు శిస్తు కి రద్దు పొందడానికి ఆరహత సిద్ధాంత రీత్యా ఇస్తు ఆచరణలో అది 20 పర్సెంటుకి మినహాయింపు అన్నారు ఏ ప్రాతివిదికమైన మాగాణి శిస్తులో ఉన్న మెట్టు శిస్తు నూటికి 20 భాగమే ఉంటుందని తీర్పు రివెన్యూ మంత్రిగార్లు ఇచ్చారో మాకు

ఏదైనా స్కూలు చెట్ల పొరాలు చెబితే మేము నేర్చుకోడానికి సిద్ధముగా ఉన్నాము. ఏ ఆధారము మీద డ్రై కంపౌనెంటు మాత్రము 20 శాతము అవుతుందని చెబుతున్నారు. అలా చెప్పడానికి కూడా ఆధారము ఏదైనా ఉండాలి. చట్ట రీత్యా గాని లేకపోతే ఓక న్యాయ దృష్టిలో గాని దానికి ఓక ఆధారము ఉండాలి. మీరు ప్రజలకు ఓక మాట చెప్పి అచరణలో మరొక వద్దతి చేయడం అది ఎప్పుడు కూడా ఎవరూ సహించడానికి వీలు లేనటువంటిది. అంధ్ర ప్రదేశ్ వచ్చిన వెంటనే నూతన రామచంద్రరెడ్డిగారు రెవిన్యూమంత్రిగా ఉన్నప్పుడు ఒక ఎడాదిలో పాస్ బుక్స్ ఇస్తున్నాము అన్నారు. తరువాత చాలామంది మంత్రులు వచ్చారు. మాజీ మంత్రి తిమ్మారెడ్డిగారు కూడా తప్పుకుండా రైతుకి పాస్ బుక్స్ ఇస్తాము అన్నారు. ఈ విధంగా వచ్చిన మంత్రులు అందరూ పాస్ బుక్లు ఇస్తున్నారు వారు పాస్ అయిపోవడం పోతున్నారు. ఇప్పుడు వచ్చిన మంత్రిగారు కూడా ఇస్తామని అంటున్నారు ఇవి మన శాసన సభ బ్రతికి వున్న ఈ 6, 8 వంతులలో జరుగుతుందా. లేదా అని నాకు సందేహము కలుగుతూ ఉంది. ఒక ఏడాదిలో వీలై నంతవరకు పూర్తి చేస్తామని క్రిందటిమారు వారు హామీ ఇచ్చి నట్లుగా నాకు గుర్తు. అటువంటి హామీలు నేను పొరబాటున గాని గ్రహపాటుని గాని ఇవ్వను అని వారు విచిత్ర అడిస్తున్నారు ఇవ్వకపోతే ఇవ్వకపోవచ్చు గాని నాకు నచ్చినట్లుగా జ్ఞాపకం. అందుచేత మీకు రైతులమీద సానుభూతి ఉంటే మీకు లాండు రెవిన్యూ మీద ఎంత ఆదాయం వస్తున్నదో దయచేసి నాకు తెల్పండి అది కలెక్టు చేయడానికి ఎంత ఖర్చు పెడుతున్నారు? ఆ తెక్కలు విడతీయండి ఇప్పుడు భూమి శిస్తు రద్దు అయిపోయినంత మాత్రాన ఖజానాలో డబ్బు ఉండవద్దా, గవర్నమెంటు వనిచేయవద్దా కూడా ఒక చవకతారు ఆర్గ్యుమెంటు పూర్వం నుంచి పాగుతూనే ఉంది. రద్దు చేసిన ఘట్టాలు మన ఎదుటే జరిగాయి. మన పొరుగున ఒరిస్సా శాస్త్రీయు రద్దు చేసింది. అలాగనే మధ్య ప్రదేశ్ లో, బీహారులో 10 ఎకరాల వరకు రద్దు చేసి ఉన్నారు, ఇప్పుడు మనకు గవర్నమెంట్లో సుమారుగా 1800 కోట్ల రూపాయలు ఆదాయం. ఈ 1800 కోట్ల రూపాయలలో రెవిన్యూ మీద నికరాదాయం మీరు 40 కోట్లరూపాయలు చూపించగలగాని నేను వినయపూర్వకముగా అడుగుతున్నాను 40 కోట్లు అయినా ఉండదు. మనం రివెన్యూ క్రింద వసూలు చేస్తున్న దానికంటే ఖర్చుల క్రింద జరుగుతున్నది ఎక్కువ. డ్రైవుల క్రింద అనేక విధములయిన ఖర్చులు చేస్తున్నాము. ప్రజలను హింసిస్తున్నారు. చట్టబద్ధముగా మీరు వసూలు చేయడం లేదు. పోనీ వసూలు చేసేది అయినా నోటీసు ఇచ్చి, నీవు ఇంత జాకీ వున్నావు అని చూపించి అడగడంలేదు. పట్టాదారు కావు కాబట్టి నీకు ఈ 6 ఎకరాల మెట్ట శిస్తు మినహాయింపుగాని 2 1/2 ఎకరాలలో ఉన్న మెట్ట శిస్తు భాగముగాని నీకు వర్తించదు అని. అంతేకాదు ఇక్కడో తొరబడి జబర్దస్తీగా వసూలు చేసినప్పుడు ఆ పట్టాదారు కానివాడిదగ్గర ఈ భూమిశిస్తు వసూలు చేసే హక్కు వారికి వైతికముగా ఎట్లా వచ్చింది? పట్టాదారు కానివాడిదగ్గర రెవిన్యూ రికవరీ యాక్టు ప్రకారంగానే భూమి ఎవరు దున్నుతున్నారో వారి బుర్ర పగులగొట్టి అయినా మేము వసూలు చేసే హక్కు మాకు వుంది అని మొండితనం చేసే గవర్నమెంటు

11-20 a.m

తత్వం నాకు తెలియక కాదు కాని మీరు వాస్తవానికి ఖామికి మీరు చేస్తున్నటువంటి సహాయం సేవ ఏమిటో? శిస్తుమాత్రం పనులు చేస్తున్నారు. ఈనాడు ఇన్ కమ్ టాక్సు రూ. 10,000 అ ఆదాయం వారికి చెల్లించవలసిన అవసరం లేదు. అట్లాగే సేల్స్ టేక్స్ కు సంబంధించిన తవరకు 15 వేలు పూర్వం ఉండేది. వాకు జ్ఞాపకం ఉన్నంతవరకు, ఇప్పుడు ఆ 15 వేల స్టేట్ ను 25 వేలకు పొడిగించారు. 25 వేల టర్న్ ఓవర్ ఉన్నంతవరకు. ఇప్పుడు ఆ 15 వేల స్టేట్ ను 25 వేలకు పొడిగించారు. 25 వేల టర్న్ ఓవర్ ఉన్నంతవరకు సేల్స్ టేక్స్ పనులు చేయవలసిన అవసరం లేదన్నారు. ఇందులో ఉన్న ధర్మం ఏమిటి? ఒక కుటుంబం తాను తీవ్రించడానికి కనీస ఆదాయం ఆ కుటుంబానికి పడిచిపెట్టాలి. ఆ కుటుంబం బ్రతకడానికి ఉన్న ఆదాయం మీద పన్ను వేయకూడదు, అనే ధర్మం అందులో లేదా అని అడుగుతున్నాను ఆ ధర్మం వర్తకులకు వసీలవచ్చినప్పుడు మీకు అన్నంపెట్టి దేశాన్ని పోషిస్తున్న, రైతే రాజు, రైతే వనకు రక్షకుడు అని నినాదాలు చేసి, పాటలు పాడి, ప్రకటనలు చేసి, ప్రచారం చేసి, ఆఖరికి ఈ రాజకీయ వ్యభిచారానికి ఎందుకు వచ్చారు? ఇది రాజకీయ వ్యభిచారం. మీరు ప్రజలకు ఇచ్చిన మాట తిరస్కరించి చేసింది ఇది. రైతు కుటుంబం బ్రతకడానికి కనీస ఆదాయం అక్కరలేదా అని నా మనవి. రైతు కుటుంబం బ్రతకడానికి కనీస ఆదాయం ఎందుకు లేకపోవేయదు? వర్తకులకు లేకపోవేనప్పుడు, పారిశ్రామిక కులకు లేకపోవేనప్పుడు. కోటికొద్దరులకు లేకపోవేనప్పుడు నాగలివట్టి ఖామి దున్ను దేశానికి, సమాజానికి అన్నం పెడుతున్న రైతుకు కనీస ఆదాయం లేకపోయే శిస్తు రద్దు చేయడానికి మీరు ఎందుకు అంగీకరించరో నాకు అర్థం కావడం లేదు. ఈ విషయాన్ని మీరు పునఃపరిశీలన చేయమని మరచిచేస్తున్నాను. ఈనాడు కానక నభలో ఏకాగ్రప్రాయంగా యావత్తుండి ఇది తప్పు, ప్రజలకు మనం ఇచ్చిన వాగ్దానాలు చెల్లించాలి అని చెబుతున్నాను. ప్రజలకు రెండున్నర ఎకరాల మూగాణికి శిస్తు రద్దు చేశాము అని చెబితే వారు నమ్మారు. మన ప్రకటనలు మీరు మారకీ లేరు కదా. ఏళ్లలో చెప్పవచ్చు ఏళ్లలో మేము అలా చెప్పలేదు అని. కానీ ప్రతికలలో మీరు చేసిన ప్రకటనలలో రెండున్నర ఎకరాల మూగాణికి శిస్తు రద్దు చేస్తున్నామనే భావం కలిగే వశిష్టి ఉందనే సంగతి మీరు గౌరవించలేదంటే అంతకంటే అత్యవసరకరమైన దగా మాట మోసం మాట మరొకటి ఉండదు. అది సరైనటువంటిది కాదు, నిజంగా మీకు అప్పుడే ఉద్దేశం ఉంటే ఇలా మేము ఇప్పటికే వెంటనే సవరించాలి. రెండున్నర ఎకరాల మూగాణికి శిస్తు పూర్తిగా రద్దు చేస్తామన్న మా ప్రకటన అర్థం అని కాదు, మా ప్రకటనలో పెట్ట భాగానికే రద్దు అని ప్రకటించాము అని సవరణ ఎందుకు మీరు ప్రతికలలో చేయకుండా ఈనాడు కానకనభలో దానిని పట్టుకొని ప్రతిష్టకు ప్రాకులాడే విధికి మీరు ఎందుకు దిగజారి పోయారో అర్థం కావడం లేదు. ఇది చాలా మోసమైన మాట అని మనవిచేస్తున్నాను. ఇంతటితో కాలం తీరిపోదు, మీకు ఈనాడు కానక నభకులు అందరూ కూడా పార్టీ విభేదం లేకుండా ఈ వ్యాయమైన, ధర్మమైన సమస్యపట్ల ఏకగ్రీవంగా ఇది అన్యాయం ఇది సవరణ కావాలని కోరినప్పటికీ, మీరు పార్టీ కమిషనరు పేరుతో ప్రతిష్టకు ప్రాకులాడి పారిచేత బలవంతగా పోషి

వేయించుకొని గురించుకొనడం అది మీకు వంచపాతకాలలో ఆదనపు పాతకంగా మీకు పట్టి మీరు ఎక్కువ రోజులు బ్రతకనివ్వను అని మాత్రం మనవిచేస్తున్నాను. నేను తమాషాకు చెబుతున్న మాట కాదు. ఇది తీవ్రమైన సమస్య. రైతులు ఏ మాట చెప్పినా వింటారు, మన మాట చెల్లిపోతుంది అని మీరు అనుకుంటే దురుద్దేశ్యంలో పడుతున్నారు, దురభిప్రాయంలో పడతున్నారు, చాలా ప్రమాదానికి గురిఅవుతారని మనవిచేస్తున్నాను దీనిని రైతాంగం తప్పనిసరిగా ఎదిరించి తీరుతుంది. రైతాంగం దీనిని సహించడానికి వీలులేదు. ఇటువంటి మోసాన్ని ఎవరూ సహించడానికి వీలులేదు. అటువంటి పరిస్థితి తెచ్చిపెట్టుకోకండి. నాలుగు కాలాలపాటు బ్రతకండి మీకు ఉన్న రి సంవత్సరాలు రాజ్యం నడవండి. న్యాయంగా నడవండి. మీ మెజారిటీ పోవాలని నేను కోరడం లేదు మీరు న్యాయంగా చేసి మరో రి సంవత్సరాలు అధికారం చెలాయించినా మాకు అభ్యంతరం లేదు కానీ చెప్పేది ఒకటి చేసేది మరొకటి. ఏ ఒక్క ప్రకటన మీరు నిలబెట్టుకుంటారా? నేను మరచిపోనీది ఏమంటే వెంటనే ఈ శిస్తు వసూలు ఆపుచేరి, స్పెషల్ సిట్టును వేసి పాస్ బుక్స్ తయారు చేయించి రి వెంట గడువుతో ఇవ్వండి. ఎవరు ఎంత ఇవ్వాలో తెలుపుతూ పాస్ బుక్స్ జారీ చేయండి. ఈ పట్టా నిడుదలలు ఎందుకు రావు? స్వరాజ్యం వచ్చి 32 సంవత్సరాలయింది. ఇన్నెల్లుగా ఈ పట్టాల విడుదలకు ఆందోళన జరుగుతునే ఉన్నది. ప్రతి శాసన సభలో కూడా చేస్తాము, చేస్తాము అని అంటూనే ఉన్నారు. 32 ఏళ్లు అయి పోయింది. ఇంతవరకు విడుదల కాలేదు. అందువల్ల ఇంతకంటే ఆవసరమైన, అక్కరమైన పరిపాలన మరొకటి ఉండదు వెంటనే శిస్తు వసూళ్లు ఆపుచేయవలసిందిగా వైర్ లెస్ మెసేజ్ ఇవ్వండి. వైర్ లెస్ మెసేజ్ విషయం మీకు తెలిసిందే. 18వ తేదీన శాసనసభలో మంత్రిగారు నేను వైర్ లెస్ మెసేజ్ ఇచ్చారు జబర్దస్తిగా వసూలు చేయవద్దని. గడువు ఏప్రిల్ 30 వరకు పొడిగించాము కాబట్టి చెయ్యద్దని మెసేజ్ ఇచ్చాము అంటే, ఎప్పుడు ఇచ్చారు అంటే జ్ఞాపకం లేదని అన్నారు. 18వ తేదీ స్పీకర్ కు ఇచ్చిన స్టేట్ మెంట్ లో. 12వ తేదీ ఇచ్చిన వైర్ లెస్ మెసేజ్ 18వ తేదీన జ్ఞాపకం లేని వాగు...

Sri N Janardhana Reddy :—I have clarified enough.

(శ్రీ) గౌతులచృష్ణ :—మీరు క్లారిఫయి చేసినా నాకు అర్థం కాలేదు కాబట్టి నేను మరొకసారి క్లారిఫికేషన్ కోరే హక్కు నాకు ఉన్నది. నోమోర్ క్లారిఫికేషన్ అనిచెప్పి మీరు ఇవ్వకపోతే ఇవ్వకపోవచ్చు. మీ తత్వం అది. ఎవరు అడిగినా నేను ఎందుకు చెప్పాలి, నా ఇష్టం వచ్చినట్లు చెప్తాను అని. ఆ రోగం ఆ మంత్రీ పదవి కుర్చీలోనే ఉంది. మీలో లేదు. నేను ఎక్కినా రేపొద్దున్న ఏమి అవుతుందో తెలియదు. అందువల్ల నేను మనవి చేసేది ఏమంటే ఆ రోగ తత్వాలు మీరు చూసుకోండి. ఇక్కడ క్లారిఫికేషన్ ఇవ్వక పోయినా రేపొద్దున్న బజారులో ఇవ్వ వలసిన పరిస్థితి వస్తుంది. అధికారం ఎవరి కాత గారి సొత్తూ కాదు. అది మీరు గ్రహించుకోండి. అందువల్ల మీరు 12వ తేదీ ఇచ్చిన వైర్ లెస్ మెసేజ్ 18వ తేదీ జ్ఞాపకం లేదని శాసన సభలో చెప్పారు.

14వ తేదీ శాసన సభలో స్పీకర్‌కు ఇచ్చిన స్టేట్‌మెంట్ 12వ తేదీ ఇచ్చాము అన్నారు ఏమిటి ఈ నాటకం? 12వ తేదీ ఇచ్చిన విషయం 18వ తేదీ జ్ఞాపకం లేనివారు మంత్రా? అది మీకు గౌరవంగా ఉందా? ఈ విషయంలో నేను చెప్పివేశాను కాబట్టి ఇక చెప్పను అంటే? మీరు చెప్పక పోతే మరొకరు చెబుతారు, మీతరపున, చరిత్ర చెబుతుంది. దయచేసి అటువంటి దురహంకారానికి పోవద్దు. మీరు తప్పకుండా శిస్తు వసూళ్లు వెంటనే నిలుపుదల చేసి, పాస్‌బుక్స్ ఇచ్చి, ఎవరు ఎంత బాకో వారి దగ్గర మాత్రం వసూలు చేయమని నయ పూర్వకంగా విజ్ఞప్తి చేస్తూ సెలవు తీసుకుంటున్నాను.

NON-OFFICIAL BUSINESS

Mr. Deputy Speaker :—According to our Rules we have to go to non-official business now. If all the Members agree, we can continue this Bill.

శ్రీ నల్లపరెడ్డి శ్రీనివాసుల్ రెడ్డి :—రూల్ 27లో చివరి రెండు గంటలు నాన్ అఫీషియల్ బిజినెస్ ఉండాలని ఉంది. ఇప్పుడు ఈ రూల్‌ను వై లెట్ చేసినందువల్ల నా రిజల్యూషన్‌ను ఇంట్రడ్యూస్ చేసే అవకాశం లేకుండా పోతున్నది. రెండు గంటలు జరిగివుంటే ఖాట్టం శ్రీరామమూర్తి గారి వాన్ అఫీషియల్ బిల్లు కూడా అయిపోయి నా రిజల్యూషన్ ఇంటర్ డ్యూట్ చేయడానికి అవకాశం వచ్చి ఉండేది ఇప్పుడు నేను నష్టపోతున్నాను, 12 గంటలకే కోర్ట్ చేస్తున్నాను, అరగంట మాత్రమే ఉంది. అందువల్ల కనీసం నా రిజల్యూషన్ ఇంట్రడ్యూస్ చేయడానికి అయినా అవకాశం ఇవ్వండి. అందులో ధాన్యం గురించిన వ్యవహారం, ఇప్పుడు నెల్లూరు జిల్లాతో మొలకొలుకులు వట్టి సరీస్‌గా ఎవరికో అమ్ముకుంటున్నారు కొనేవారు లేరు అని హిందు పెవర్‌లో వచ్చింది. అందువల్ల ఈ రిజల్యూషన్ మూవ్ చేయడానికి అవకాశం ఇవ్వండి

శ్రీ ఖాట్టం శ్రీరామమూర్తి :—బిల్లుకు ప్రెసిడెన్సీ ఉంటుంది. దానిని వయలెట్ చేయడం కష్టం వారు చెప్పిన పాయింట్ కూడా సరయినదే. దానికి కూడా అవకాశం ఇవ్వ వలసిందే. వచ్చే శుక్రవారం నాటికి ఇది పోతుంది అంటే ఎట్లా?

శ్రీ నల్లపరెడ్డి శ్రీనివాసుల్ రెడ్డి :—ఇప్పుడు నేను మూవ్ చేసి ఉరుకుంటాను. వారిది పూర్తయిన తరువాతనే నాది వస్తుంది.

Mr. Deputy Speaker .—Again, it has to go to ballof.

బిజినెస్ ఎడ్వైజురీ కమిటీలో ఒక పర్యాయం ఆదే విధంగా రూల్స్ కమిటీలో కూడా సెషనుకు ముందు రి నానఫీషియల్ రిజల్యూషన్స్ పెట్టి కోవాలని, అవి అయిపోయేంత దాకా కొత్త బాలెట్ లేకుండా అవి సాగించాలని అనుకున్నాము. ఫార్మల్‌గా హవుస్ రూల్స్ ఖాగం కాకపోయిన మనము అచరణలో రూల్స్ ప్రకారం కాకుండా వివసి ఇచ్చిన సలహాల మీద లీడర్ అఫ్ ది హవుస్, లీడర్ అఫ్ ది అపోజిషన్, అందరూ అంగీకరిస్తున్నారని—
—ఎవరు అభ్యంతర పెట్టకపోతే దాని మీద ఓటింగ్ కోరకపోతే రూల్స్ ఫార్మల్

గా రాలేదని — ఈ ఆరూ కూడా ఆ జేసిన్ మీదనే సెషన్ ఆయ్యే వరకు మరల కొత్త బాలెట్ లేకుండా కంటిన్యూ చేస్తే పోతుంది.

Mr. Deputy Speaker.—Unless it is amended in the rules it cannot be done.

Sri P. Sundaraiah:—Suppose you introduce all the things;

Mr. Deputy Speaker:—Even then it has to go to the ballot. If the House agrees I have no objection.

Sri Bhattam Sriramamurthy:—We agree to the suggestion of Sri Sundaraiah.

Mr. Deputy Speaker.—If the House agrees I have no objection.

శ్రీమతి కె. ప్రభావతమ్మ:—లాస్ట్ సెషన్లో విజయలక్ష్మిగారు ఈక్వల్ రెస్పన్సు టు లేడీస్ అనే రిజల్యూషన్ మూవ్ చేశారు. అది కంప్లీట్ కాలేదు. దాని మీద ఓటింగ్ జరుగలేదు. ఇన్ కంప్లీట్ గానే ఉండిపోయింది.

Mr. Deputy Speaker:—I am sorry, because of the prorogation of the House it had lapsed. I think the House has agreed to take up all the four resolutions for the next non-official day.

శ్రీ నల్లపరెడ్డి శ్రీనివాసులరెడ్డి — బ్యాలెట్ లేకుండా శ్రీరామమూర్తి గారిది అయిన తరువాత అది ఓనుకంటూరా.

Mr. Deputy Speaker:—We will take up the non-official resolutions for the next non official day without any ballot

NON-OFFICIAL BILL:

Andhra Pradesh Prevention of Legislators Defection Bill 1978.

Sri Bhattam Sriramamurthy:—Sir, I beg to move that the Andhra Pradesh Prevention of Legislators Defection Bill 1978 be taken into consideration.

Mr. Deputy Speaker.—Motion moved.

శ్రీ భాట్టం శ్రీరామమూర్తి:—అధ్యక్షా, నేను పెట్టేటటుంటి బిల్లు ఏదయితే ఉందో అది చాలా సూతుంగా ఉంది, సమగ్రంగా కూడా ఉందని మనవి చేస్తున్నాను.

“No Legislator who defects a political party on behalf of which party he was elected to the State Legislature and joins or seeks to join another political party represented in the State Legislature is qualified to continue as a members of the Legislature from the date of such defection unless he himself resigns from the membership of the Legislature.

ఏ పార్టీ తరపున గెలిచారో ఆ పార్టీ నుంచి ఆ సభ్యుడు తన పదవీ కాలము మధ్యస్థముగా పార్టీ మార్చి ఇంకో పార్టీలో చేరినట్లయితే అతని సభ్యత్వం ఆటోమేటిక్ గా రద్దవుతుంది. ఇందులో ఉన్న అంశం ఇది. ఇంతే కాదు, డిఫెక్టరు అన్నదగ్గర దానికి డెఫినిషన్ ఇస్తున్న సందర్భంలో మరో కొంచెం ఈ పొజిషన్ ఏంపై చేయడం జరిగింది.

11-30 a.m

"defector means a legislator who changes allegiance to the party on whose ticket he was originally elected and crosses over to or secures admission in another political party in the Legislative Assembly or Legislative Council except when the political party to which the Legislator belongs takes a decision to merge with another political party or dissolves itself.

అందుచేత ఇందులో కూడా ఒక కండిషన్ పెట్టడం జరిగినది. వ్యక్తిగతంగా కాను. తన కాలూకు లాభనష్టాలతో కాక మొత్తం పార్టీ అంతా కలిసి ఏదయిన ఒక నిర్ణయానికి వచ్చి, ఒక అర్థమైన ఆభిప్రాయానికి వచ్చివేరే పార్టీలో కలిస్తే అది వేరే విషయం. అది వికాలమైన విషయం. మొత్తం అదరూ తీసుకొని విషయం. అటువంటి సందర్భములో మాత్రము ఈ డిస్ క్వాలిఫికేషను ఉండదు ఈ పార్టీ మార్పిడి అన్నది, పార్టీ ఫిరాయింపులు అన్నవి దేశం దృష్టి నే ఆకర్షించాయి. అంతే కాదు ప్రపంచము దృష్టి నే ఆకర్షించాయి అని చెప్పుకోవాలి. మనము అంతర్జాతీయంగా నవ్వులపాలవుతున్నాము కూడా. కొన్ని కొన్ని దేశాలలో చూసినప్పుడు 2 ఒట్లు తేడాతో, 3 ఒట్లు తేడాతో మెజారిటీ ఉన్నటువంటి ప్రభుత్వము సంవత్సరాల తరబడి నడుస్తూ ఉంటాయి కాని పడిపోవు. మన మన కేళంలో ప్లోర్ క్రాసింగ్ అనేవి సుళువుగా జరుగుతున్నాయి. కాని ఇక్కడికి ఏమి కర్ఫో, దురదృష్టమో ఈ వ్యాది ఎప్పుడు ప్రారంభమైందో కాని రోజురోజుకు ఇది పెరిగిపోతోంది తప్ప తగ్గడం లేదు. అందులో మన రాష్ట్రానికి ఆగ్రస్థానం అయిపోయింది. వర్ణక్రమం ఆంధ్రప్రదేశ్ ముందు ఉన్నట్లే ఈ పార్టీ ఫిరాయింపులలో కూడా మనది మొదటి స్థానం. ఆగ్రశేడి. ఈ రాష్ట్రం నుండి ఎన్నుకొన్నటువంటి ప్రతినిధులే వేరే పార్టీలోకి పరుగెట్టడం ప్రారంభించారు. అధ్యక్షా, ఏమయినప్పటికీ ఈ శాసనభలోనే ఇది బాగోలేదని, పనికిరానిదని ఇది నిరోధించాలని ఒక చట్టం చేయడములో, ఒక బిల్లు ప్రవేశ పెట్టడం. దానిని ఆమోదించడములో ఎంతయినా అవసరం ఉందని, సమంజసముగ ఉంటుందని, సబబువు తుందని నేను మనవి చేస్తున్నాను. దీనిని గౌరవసభ్యులు సుహృద్భావముతో పరిశీలించి ఆమోదిస్తారని నేను నమ్ముతున్నాను. కేంద్రములో ఇటువంటి ఒక బిల్లు పెట్టారు. ఎందుచేతనో అది మరల వెనక్కు వెళ్ళింది. ఆ కారణాలలోకి నేను పోను. ఒకరిని విమర్శించాలనే దృష్టితో నేను లేను. ఇది చాలా అవసరం; అన్ని పార్టీలు దీనిని ఆంగీకరించాయి. పార్టీలతో సంబంధము లేని పెద్దలు కూడా దీనికి మానుకోవడం దీనిని ఒక స్థాయికి తీసుకురావడానికి ప్రయత్నము చేశారన్న విషయం కూడ ఉంది. పార్టీలకు అతిశయముగా అందరూ కలిసి ఈ సమస్యను పరిష్కరించేందుకు పూనుకోవాలనే మాట నేను మనవి చేస్తున్నాను. ఇది చట్టము చేయాలని కోరినప్పుడు, బిల్లు ప్రవేశపెట్టేటప్పుడు మొన్న ఇక్కడి నుండి అక్కడికి వెళ్ళిన మనుష్యులు లేకపోతే వెడదాము అనుకొనే మనుష్యులను విమర్శించాలని, లేకపోతే స్వంత ప్రయోజనం పొందడానికి మీద కూర్చున్న పెద్దలు కొద్ది మంది ఏదో ప్రయత్నం చేస్తున్నారని అందుకు వారిని విమర్శించాలనే ఉద్దేశముతో నేను దీనిని ప్రవేశ పెట్టడం లేదు. కొన్ని వికాలమైన ఆశయాలకు, అదర్శాలకు, అజ్ఞాలకు ప్రజా జీవితములో

నీతిశాస్త్రమైన ప్రవర్తన పనికిరాదనేటటువంటి ఒక ప్రముఖ
సూత్రానికి సంబంధించిన విషయముగా వివరించాలని అనుకుంటున్నానే తప్ప
ఇంకొక రకంగా పోవాలని అనుకోవడ లేదు. ఈ పార్టీ ఫిరాయింపులు అన్నవి
రాజకీయ పార్టీల తాలూకు మన గడకే నష్టం, వాటి తాలూకు భవిష్యత్తునికి
ఇది గొడ్డలిపెట్టు, చావుదెబ్బ. ఇది ఒక పార్టీ సమస్య కాదు. అధ్యక్షా, నేను
ముందు మనవి చేశాను, ఇది అన్ని పార్టీల తాలూకు సమస్య, ఇది ఒక
జాతీయమైన సమస్య పార్టీలకు అతీతముగా అందరూ ఏదో ఒకంగా ఒక
నిర్ణయానికి రావలసిన సమస్య ఇది. దేశములో పోలిటికల్ ఇన్ స్టేబిలిటీ అంటూ
ఉంటే, ఎకనామిక్ స్టేబిలిటీ ఉన్నప్పుడు పోలిటికల్ ఇన్ స్టేబిలిటీని మనము
ఉట్టికోగలుగుతాము, ఫరవాలేదు. కాని ఎకనామిక్ ఇన్ స్టేబిలిటీ ఉన్నప్పటికి
పోలిటికల్ స్టేబిలిటీ అంటూ ఉంటే అలాగైతే ఎదుర్కోవచ్చు. కాని
దురదృష్టం ఇప్పుడు, పోలిటికల్ ఇన్ స్టేబిలిటీ ఎకనామిక్ ఇన్ స్టేబిలిటీ ఈ
రెండింటిని ఒకే మారు మనము ఎదుర్కోవలసివచ్చినప్పుడు ప్రమాదకరమైన
పరిస్థితులు ఎదురవుతున్నాయి. దీనితోపాటు ఈ పార్టీల వ్యవస్థ అన్నది,
పోలిటికల్ పార్టీల సిస్టమ్ అన్నదే అసలు మూలము నుంచీ కదిలిపోతోంది, ఇది
కూలిపోయే పరిస్థితి, ప్రమాదం కనబడుతోంది. పోలిటికల్ పార్టీ సిస్టం అన్నది
ప్రజాస్వామ్యములో తప్పదు. పార్టీలు లేకుండా ప్రజాస్వామ్యము నిలవదు.
పార్టీలకు అతీతముగా ప్రజాస్వామ్యాన్ని ఊహించిన పెద్దలు కొందరు ఉండవచ్చు.
కాని ఎప్పుడూ ఆశావాదులు ఉంటూనే ఉంటారు. కాని సామాన్యముగా
రాజకీయ పార్టీలతో ప్రమేయము లేకుండా ప్రజాస్వామ్యంలో ఎదో ఒక పార్టీ
గెలవడం జరుగుతుంది. ఎవరు గెలిస్తే, ఆ గెలిచిన పార్టీ నాదనే వద్దతిలో మనిషి
మరునాడు మకాము ఎత్తి వెంటనే తన తెంటు అక్కడ వేయడం ప్రారంభిస్తే
ఏమి ఉంది పార్టీల తాలూకు వద్దతి? ఇది ఏమి బాగుంటుంది? రాజకీయం అంటేనే
ఈరోజు ప్రజలలోకి వచ్చేటప్పటికి ఒక నిండా వాక్యముగా తయారైపోయింది.
రాజకీయం అంటే ఒక తప్పున క్రింద, ధూషణ క్రింద, దుర్భాష క్రింద అయి
పోయింది. నీని విషయం వచ్చేటప్పటికి ఒక కవటంగా, ఒక మోసముగా, ఒక
నికడలేని పనికి తార్కాణంగా అప్పుడే ప్రజలు మాట్లాడం ప్రారంభిస్తున్నారు.
రాజకీయ పార్టీలు లేకుండా ప్రజా జీవితం లేదు. ప్రజాస్వామిక భవిష్యత్తులేదు.
ఎన్నో శాస్త్రజ్ఞులు, ఎన్నో పనులు చేస్తున్న మనిషి ఇంత ఆప్రతిష్టపాలు అయితే
దేశం ఏమవుతుంది? కనీసం కొన్ని విలువలకు నిలబడడానికి మనం ప్రయత్నం
చేయాలి. ఒక ప్రమాదాన్ని మనము ప్రతిష్ట చేయడానికి ప్రయత్నం చేయాలి.
వాటికి నిలబడ్డామన్నా ఆత్మత అయినా, తపన అయినా మనలో కనబడాలి.
దానికోసం కొంత శాననసభలో కూడ ప్రయత్నం జరగవలసి ఉంటుంది. విలువలు
పడిపోతున్న తరుణంలో దృఢి ఆ ప్రక్కకు మళ్లించడానికి ఈ బిల్లు పనికి
వస్తుందనే ఆశ పడుతున్నాను, ఆశయాలు, ఉదర్శాలు మనం పెట్టుకొన్నటువంటి
వన్నీ మన కళ్ళముందే కుప్పలా కూలిపోతూ ఉంటే మనం చూస్తూ గోళ్లు గిలుకు

కూర్చుంటే దీనిని పునఃప్రతిష్ఠ చేయడానికి నిలబడే నాధుడు? ఎవరు అవతరిస్తారు? ఎక్కడ నుంచి వస్తారు? మనం నిస్సహాయంగా ఈ స్తూ కూర్చుంటే ఏమి జాగుంటుంది. ఎంత జాగుంటుంది? కాదో గొప్పో కొంత మందిలో అయినా, చాలా మందిలో అయినా ఆసక్తి వాదం ఎప్పుడూ ఉంటూ ఉంటుంది. ఇప్పుడు మొత్తం అవ-శవాదం ఉన్న యింకొకటి లేనే లేదు. ఇది మాత్రమే మన జీవితానికి గైడ్ లైన్ అనుకుంటే గైడ్ లైన్ ప్రిన్సిపుల్ ఆనే పద్ధతిలో పోతే దీనికి అంతే లే. ఏదీ దీనిని ఆపే మనిషి లేకపోతే, యిదే శభాష్ అనుకుంటూ, జీవిత పరమధర్మం అనుకుంటే ఏమి జాగుంటుంది? జాగా ఉండదు. ఇది వనికీ రాదు, మహాత్మాగాంధీ దేశంలో పిలువలను, సత్సాంప్రదాయాలను ఉన్నతమైన సాంప్రదాయాలను నెలకొల్పినారు. ఆ స్థితి నుంచి పతనం చెందాము అనేది కనపడున్నది మట్టి నుంచి మనిషిని తయారు చేసిన మహానుభావుడని స్మరించుకుంటూ ఉంటే యివ్వాలి మహా మనిషి అనుకొనేటటువంటి ప్రతి ఒక్కడు...

(శ్రీ ఎమ్. వెంకయ్యనాయుడు :—అధ్యక్షా, శ్రీరామమూర్తి గారు ప్రైవేటు మెంబర్స్ బిల్లు ప్రవేశ పెట్టారు దీనిని వేసింది ఎవరు? సమాధానం చెప్పేవారు ఎవరు? నోట్ చేసుకోమని ఎవరికైనా చెప్పారా? పార్లమెంటుకి ఎఫెయిర్స్ మినిష్టరు ఏమి అయినారు? వేరే ఎవరికైనా చెప్పారా?

Mr. Deputy Speaker :—I am sorry really. Somebody should be there and note down.

Sri Poola Subbairah :—It is a very serious matter.

Mr. Deputy Speaker :—The Member has put a serious question. It is a serious matter. It is for the concerned Minister..

Sri Poola Subbairah :—Nobody is taking note of it. Everybody is engaged in chit chatting

(శ్రీ వై. వెంకటరావు :—గౌరవ సభ్యులు చెప్పినవన్నీ చెప్పమంటారా? చెప్పకాను.

Mr. Deputy Speaker :—If you are taking down it is well and good.

Sri Bhattam Sriramamurthy :—(looking at Sri Y. Venkatarao) Thank you very much for being attentive.

ఒకప్పుడు మహాత్మాగాంధీగారు మట్టి నుంచి మనిషిని సృష్టించారని చరిత్ర ఉంటే ఈ రోజు మహామనిషి అనుకొన్నటువంటి వారు మట్టికారి పోతున్నారు. నీళ్లు కారిపోతున్నారు. మట్టికి మించి యితనితో లేదు అనే పరిస్థితి ఏర్పడుతున్నది. ఒకప్పుడు ఖద్దరు ధరిస్తే, టోపి పెట్టుకుంటే త్యాగానికి, సేవకు చిహ్నంగా అమనిషిని చూసి దేశం అంగీకరిస్తే ఈ రోజు పదవికి చెల్లిన ప్రతి మనిషిని చూసి శంకించి అనుమానించే పరిస్థితి ఏర్పడిపోయింది. వారి శిలాన్ని శంకించవలసిన దుస్థితికి దిగజారిపోయింది. ఒకప్పుడు విక్రమార్కుని గద్దె అనేవారు. అందులో కూర్చున్న ప్రతి మనిషి తలలో నీటి, న్యాయం

The A. P. Prevention of Legislators
Defection Bill, 1978.

స్వాధీనంగా మాత్రం ఉండేది. ఇండాక లచ్చన్న గారు చెప్పారు, ఈ రోజు ఈ గడ్డెక్కిన ప్రతి మనిషికి బుద్ధి వచ్చిస్తున్నది. ఏదో తప్పుదారి త్రొక్కుక తప్పదు. అనుకున్నది ఒకటి, చెప్పినది ఒకటి, చేసేది ఒకటి. ఒకరిని ఒకరు నమ్మలేనటువంటి దుఃస్థితి ఉంది. దేశం మొత్తం మీద అనేక రాష్ట్రాలలో అనే ప్రాంతాలలో యిది వ్యాపించిపోయింది ఈ పరిస్థితి నుంచి సమాజాన్ని, మీదకు లేవనెత్తడంలో ఈశాన్యత ఎవరు తీసుకుంటారు? ఏదరంగా తీసుకుంటారు? చెప్పినదానికి తేడా తాలగించ వలసి ఉంటుంది. అన్నమాటకు నిలబడే వ్యక్తి వదలి నుంచి కనిపించవలసిన అవసరం ఉంటుంది. పార్టీగాని వ్యక్తిగాని ప్రజా ప్రతినిధి తాలూకు యిమేజ్ ని నిలబట్టవలసి ఉంటుంది. ప్రజలకు తమ ప్రతినిధి మీద నమ్మకం పోకుండా ఉండేందుకు ప్రయత్నం చేయాలి. ఎందుకంటే ప్రజా ప్రతినిధుల ద్వారా పరిపాలన జరుగుతున్నది. వాం చేసిన నిర్ణయానికి ప్రజలలో విశ్వాసం ఉండాలి. కాకటి ఉండాలి. లేకపోయినట్లయితే పరిపాలన కొనసాగడం కష్టం. అందుకే మనవి చేస్తున్నాను. ఎన్నికలలో పార్టీ ప్లీమ్ ఉంటుంది. కాబట్టి ఎదో ఒక పార్టీ గెలుస్తుంది. గెలవ నివ్వండి తప్పు ఏమీ ఉన్నది? ఏవరు గెలవకుండా ఎన్నికలు జరుగుతాయో? ఏవరు గెలిస్తే వారి హక్కు పోవలసిందేనా? మొత్తం యిదే వద్దతా? జనతా పార్టీ దేశం మొత్తం మీద గెలిచింది కేంద్రప్రభుత్వం అంతా వారి చేతుల్లో వున్నది. మొత్తం అంతా గుడారాలు, పంపారాలు తీసుకొని అందులో వేస్తామా? ఈ రాష్ట్రంలో గాంగ్రెస్ ని గెలిచింది. మొత్తం అందులోకి పోవలసిందేనా? ఏవరు గెలిస్తే అదేనా పార్టీ. ఈ రోజు నీది ఏ పార్టీ అంటే గెలిచిన పార్టీయే మూడి యింకొకటి కాదు అనే పరిస్థితి వచ్చింది. ఏవరు గెలిస్తే వారిది. ఈ పద్ధతితో తయారై పోయింది. హ్యూమన్ గా అంటూ ఉండేవారు, పూర్వం అమెరికాలో డెమోక్రాటిక్ పార్టీయూ, రిపబ్లిక్ పార్టీయూ అంటే నాది కాకతెయిల్ పార్టీ అన్నాడట. ఈ రాష్ట్రంలో నీది ఏ పార్టీ అంటే ముఖ్యమంత్రిగారి పార్టీ. ముఖ్యమంత్రి వెంగళరావు గారు అయితే వారి పార్టీ అక్కడ ఉన్న మొఖాలే ఇక్కడ కనబడుతున్నాయి. పి.వి.నరసింహారావుగారు అయితే పి.వి.నరసింహారావుగారు పార్టీ ఇంకా వెనుకకుపోతే బిహార్ నందరెడ్డిగారు అయితే వారి పార్టీ. రేపు ప్రభుత్వం ఏవరు ముఖ్యమంత్రి వస్తే వారి పార్టీ. ముఖ్యమంత్రిగారి పార్టీ తప్ప యింకా పార్టీ లేకుండా పోతున్నది. ఆ రూపం, ఆ దృష్టి బాగులేదు. నిధారాలు పురుగున పడుతున్నాయి. మనకార్యక్రమాలు మూలపడుతున్నాయి. కేవలం వ్యక్తి ఆరాధనతో మనం పోతున్నాం. ఒక వ్యక్తికి నిధారానికి కట్టుబడతారనే నమ్మకం ప్రజలలో తరగిపోతుంది. ఇది తరగితేదు. ఈ పద్ధతి మార్చుకోవడం కోసం, మానుకోవడం కోసం ప్రయత్నం చేయాలి. డిఫెక్టర్స్ నిన్న యిక్కడినుంచి వెళ్ళిపోయారు అక్కడికి. ఎవరిని ఆరోపి చదానికి ఏమీ వున్నది. ఇప్పుడే కాదు. ఇదివరకు కూడా డిఫెక్టర్స్ వున్నారు. వెంగళరావుగారు ముఖ్యమంత్రిగా ఉన్నప్పుడు కూడా వరుస మీద బారులు తీరి వెయిటింగ్ లైన్ లో ఎంతో మంది కూర్చో ఉండేవారు. రేపు తీర్పించండి. ఎల్లండి చేర్పించండి ఎన్నో మాసాలు ఉండేంత చేస్తుంది అంటూ.

అలాగే పి.వి.నరసింహారావుగారు ముఖ్యమంత్రిగా ఉన్న టైములో ఉన్నారు. కొంచెం తక్కువ అనుకోండి బ్రహ్మానందరెడ్డిగారి టైములో కూడా ఉన్నారు. డిఫెక్టర్స్ ఎప్పుడూ లేకుండా పోరు. వారు ఉంటారు. వారికి చాల గౌరవ ప్రతిష్టలు. ఈరోజు డిఫెక్టర్ గా చూడడం లేదు కనీసం డిఫెక్టు చేసిన మనిషి కొంత అగౌరవం అయినా ఆపాదిస్తారేమోనని నేను అనుకుంటున్నాను (ఇంటర్వ్యూ) ఛాంపియన్ అవుతుందట. ఇది ఎప్పుడో ప్రారంభం అయింది. రాజగోపాలచారిగారి ప్రభుత్వం ఉన్న రోజులలో పెజంట్స్ అండ్ టాయిలర్స్ పార్టీ. దాని తరపున మాడికర్ నాయకర్ గారిని మొట్టమొదట తీసుకువచ్చి కాంగ్రెస్ లో ప్రవేశపెట్టారు. వారిని రెవెన్యూమంత్రి చేశారు. ఆ రోజు ఆ టుతో ప్రభుత్వం ఏర్పడడానికి అవకాశం కలిగింది. అప్పుడు ప్రభుత్వాన్ని నిలబెట్టడానికి ఒక బీజం వడితే అది పెరిగి పెరిగి మహావృక్షమై మట్టిచెట్టు అయి ఈరోజు ఇంతమందికి నీడ ఇచ్చి ఇక్కడ నుంచి అక్కడికి వంపించి ఈ రకంగా వ్యవహారం జరిగింది. ఒకటి ఆలోచించమని అడుగుతున్నాను. ఎవరు వెళ్లారు. ఎందుకు వెళ్లారు. వారిని వ్యక్తిగతంగా విమర్శిస్తే ప్రయోజనం లేదు. ఈ పరిస్థితి ఎందుకు ఏర్పడింది? ఈ పరిణామానికి కారణం ఏమిటి? దీని వెనుకాల ఉన్న ఎకనామిక్, సోషల్ అండ్ అదర్ పొటికల్ రీజన్స్ ఏమిటి? వాటిని తగించ గలుగుతామా? అది కూడ చూస్తే తప్ప జరగదు. కొందరికి స్పష్టంగా కొన్ని ఆశలు, కొన్ని ఆలోచనలు ఉన్నాయి. అది పట్టుకొని వెడితే వెళ్లనివ్వండి. మనిషి మనసుని చూసి విమర్శించాలని ప్రయత్నం చేయడం లేదు. ఆ రకంగా వెళ్లిన మనుషుల మాట వదలి వేస్తున్నాము. దానిని మరచిపోవడానికి క్షయారుగా ఉన్నాము. తక్కినవారు ఏమైనా చెప్పితే చెప్పవచ్చుగాని ప్రతిపక్షాలలో ఉంటే ఏ పని అవదు కాబట్టి ప్రతి పక్షంలో ఉన్న వారికి స్థానం లేదు కాబట్టి రూలింగ్ పార్టీలోకి పోవాలనే కాన్ సెప్ట్ ఏర్పడిపోయింది. పూర్వపు సంసారంలో ఆడపిల్ల పుట్టింది అంటే అమ్మో అని గొల్లన ఏడ్చేవారు. పెద్ద భరువు, కట్నం పెట్టుకోవాలి. పిల్లలు పెంచుకోవాలి అని. మన పార్టీ అప్పొజిషన్ లో వడిపోయింది అంటే అమ్మో, వాడి గుండె బరువు అయిపోయింది, అప్పొజిషన్ వడిపోయింది. యింకేమి అవవు అని. ప్రజాస్వామ్యాన్ని ఏ స్థితి తీసుకున్నాము అంటే పరిపాలన చేస్తున్న పార్టీకి తప్ప వేరే పార్టీకి స్థానం లేదు అనే దశకు తీసుకువచ్చాము. ఈనెటికి తీసుకురావడానికి ఎవరు మహనుభావులు కారణం? వీధు ఫలానా అని చూపించము. అనేకమంది కొద్దో గొప్పో చేయనే అఖరకు ఈ దుర్దశ చేశానికి వచ్చింది. అంటే ప్రతిపక్షానికి స్థానం వుండాలన్న వద్దనా? ప్రతిపక్షం కావాలనా, అక్కర్లేదనా? ప్రతిపక్షం అవసరం లేదన్నా చెప్పేయండి స్పష్టంగా ఒకే పార్టీ వుంటే చాలు అని, గెలిచేంత వరకూ యిష్ట పార్టీలు, గెలిచిన తరువాత ఒకే పార్టీ అని చెప్పదలచుకుంటే, చెప్పండి.

11.50 p.m.

శ్రీ పి. శేషావతారం :—రావద్దని ప్రతిపక్షాలకు చెప్పవలసింది కూడా మేమేనా? ఆ ప్రాతిపక్ష్యం అక్కడ వుండాలిగాని, ఇక్కడ కాదు.

శ్రీ శాట్టం శ్రీరామమూర్తి :—మీ పాతివ్యత్యాన్ని నేను కంకితం చేశాను. మేము దానిని పాడు చెయ్యడం లేదు. నేను వున్న పరిస్థితి

మనవిజేస్తున్నాను. అందుచేత, యీ పార్టీ, ఆ పార్టీ అని ప్రశ్న కాదు. ఒక నిమిషం పార్టీ ప్రసక్తి మరచి ఆలోచించమని నేను మనవిజేస్తున్నాను. ఆ రూపంలో, ఆ స్థితిలో నేనే సమస్యను ప్రస్తావించడం లేదు. కొంతవరకు మనసును వికాలం చేసుకుని యీ సమస్య గూర్చి ఆలోచించమని మాత్రం నేను మనవిజేస్తున్నాను ఎందుకంటే—ప్రతిపక్షంలో వుంటే ఆ మనిషికి, ఆ పార్టీకి స్థానం లేదు అనే పరిస్థితి పోవాలి, దానికి అనుగుణంగా ప్రజలలో మార్పు రావాలి. అంతేకాదు, మంత్రిగాని, ముఖ్యమంత్రిగాని, అడ్మినిస్ట్రేటర్లుగాని ఎవరయినానరే అందుకు అనుగుణంగా వ్యవహరించాలి ఎందుకంటే పవర్, పాట్రనెట్ పదవిలో వున్న వారికి వుంటాయి. వారు దర్బారు చేయవచ్చు. అధికారులను వెనుక నేసుకుని వెళ్ళవచ్చు, లేని ఆశలను అందరికీ కల్పించవచ్చు. బయట, శ్రీరంగ నీతులు చెప్పినవారే గదిలోకి వెళ్ళిన తరువాత—ఏవయ్యా ప్రతిపక్షంలో కలిసి వచ్చావు. నువ్వు అయిపోతావు, జాగ్రత్త అని చెబుతూ వుంటారు. అందువలన, మనుసులను కొంచెం నిష్కల్మషం చేసుకోమని నేను మనవిజేస్తున్నాను. చిత్తశుద్ధి పెంచుకోమని కోరుకున్నాను. ఇది ఏ ఒక్కరికీ కాదు, రాజకీయ పార్టీలకన్నింటికీ వర్తిస్తుందని మనవిజేస్తున్నాను. ఇవాళ వారు పదవిలో వున్నారకాబట్టి వారికి ఆపాదించడం కాదు. ఎవరు ఎంతకాలం పదవిలో వుంటారో ఎవరికి తెలుసు? ఎమర్జెన్సీ, వున్న రోజుల్లో ఒక రోజున కొంతమంది పెద్దలు ఒక చోట కూర్చున్నప్పుడు—అప్పుడు అక్కడ నేను కూడా వుండడం కూడా జరిగింది—అప్పుడు అనుకున్నాం, ఎన్నికలు ప్రకటిస్తున్నారనిగా, అసలు పోటీ చేసే మనిషి వుంటాడా, ధైర్యంగా నిలబడతాం అని చెప్పే సాహసం వుంటుందా? అనుకున్నాం. కాని ఏమైంది? తీరా ఎన్నికలు పెడితే మొత్తం తలకిందులయిపోయింది ఈ పార్టీ గల్లంతయిపోయింది. అందువలన, ఎవరికి ఎప్పుడు ఏమి జరుగుతుందో ఏమీ చెప్పలేము, కాబట్టి యీ ప్యూరిటీ, యీ చేసేటి యిది తాలూకు పీఏఎల్ఎస్ గా భావించి కేసావతారంగా మార్చడానికి వీలేదు. కాలం మారుతున్నది, పరిస్థితులు మారుతున్నవి. కాబట్టి, యిది అందరికీ సంబంధించిన విషయం. ఇవాళ పోలిటికల్ పార్టీస్ పరిస్థితి చూస్తే—ఏ పార్టీ ఎంతకాలం వుంటుందో తెలియని పరిస్థితి వుంది. పార్టీలు కలుస్తున్నాయి, విడిపోతున్నాయి, కలిసి విడిపోతున్నాయి, విడిపోయి కలుస్తున్నాయి, బయట నుంచి లోపల, లోపలనుంచి బయటకు పోవడం, రావడం జరుగుతున్నది. విలీనింగ్ అవుట్ లో పోతుంది, విక్లాసం తగ్గిపోతుంది. కేవలం అధికారంలో వున్నవారికి తప్ప ప్రతిపక్షానికి స్థానం లేదు అనే పరిస్థితి పోవాలి. ఎల్లప్పుడు ఒకరే పదవిలో వుండాలని నేను కోరడంలేదు. కొంతకాలం మేము వున్నాము. దిగిపోయినాము. ఎప్పుడు వశపారంపర్యంగా మేము వుండాలని జమీందారీలాగా మేము వుండాలని నేననుకోవడం లేదు. ఒకప్పుడు కారులో వెళ్ళాల్సి వున్నప్పుడు నడిచి వెడతాను, ఏమీ రిక్షాలో వెడితే హయగ్రీవాచార్యులు ఇంటికి వచ్చా యివ్వరా, వెంకటాద్రిపుగూరు ఒక కాగితం యివ్వే తీసుకోరా? అందులో న్యాయంవుంటే చూడరా? చూడకపోతే, చెయ్యకపోతే మూకు, కూడా

పోరు యిచ్చారు, మైకు యిచ్చాను, చూద్దాం ఎంతవరకూ వెళ్లాలో వెడతా. ఒకప్పుడు, కారు వున్నప్పుడు ఇరవై మైళ్ల స్పీడులో వెళ్లాం, ఇప్పుడు నాలుగై మైళ్ల స్పీడులో వెడు తున్నాం, కారు మనిషితో నన్ను పోటీ చేయమంటే ఎలా, నాకు కారు యివ్వండి, చూడండి, తరువాత తమాషా చూసిస్తాను. అందుచేత, బయట వుంటే నష్టమేమిటి? బయటవుండడానికి సంతోషపడేపోవలసిన కించపడిపోవలసిన అవసరం ఏమిలేదు. అధికారంలోవున్న వారికి భజంతిగా తయారై పోవలసిన అవసరంలేదు, ఏ ఒక వ్యక్తితో నేను అనడంలేదు, ఎవరినీ చెడ్డగా చిత్రించడానికి నేను ప్రయత్నించడం లేదు, ఇరాన్ లో ఏమి జరిగింది. అక్కడ మీ పరిపాలిస్తూవచ్చాడు. ఎప్పటినుంచో వంశ పారంపర్యంగా పరిపాలిస్తూ వస్తున్నారు, అమెరికా ప్రభుత్వం మద్దతువుంది, కాని, ఏమి జరిగింది? ప్రభుత్వం పడిపోయింది. అలాగే వియత్నాంలో ఏమి జరిగింది, ప్రజలు బ్రహ్మాండమైన పోరాటం చేశారు, ప్రపంచంలో పెద్దదైన ఒక దేశం విచ్ఛలవిధిగా పీరపీహారం చేసి, దారుణ మాత్రావాత్యాకాండ సాగిస్తూవుంటే అజాతి తిప్పికొట్టింది. ఒక నిండు విశ్వాసంతో మనిషి మనిషి పాగ్గిణ ప్రతిష్ఠ చేశారు. ఆ జాతి మనగలిగింది.

(మిస్టర్ స్పీకర్ ఇన్ ది చైర్)

ఒక రోజున రాష్ట్రం రెండుగా విడిపోవాలని బ్రహ్మాండమైన ఉద్యమం వచ్చింది. ప్రవాహంతో పోదామా మనం? కాకపోతే, కొంత యిబ్బంది అయింది అప్పుడు అమరనాథ రెడ్డిగారు కూడా గదిలో దాగారు మాత్రాగా, తర్వాత ఏమి జరిగింది? అంతా సమైక్యత కావాలన్నాం. (ఇంటర్వ్యూ) మీరు అనకపోవచ్చు. ఆ రోజున మహాసభలవేదికపైకి వచ్చి సమిష్టిగా వుండాలని అంతా కోరారు, నేను ఎందుకు యిది చెబుతున్నానంటే ఒక ఆదర్శం కోసం నీలవాలి, ఒక లక్ష్యం కొరకు నీలవాలి, ఒక సిద్ధాంతం కొరకు నీలవాలి, ఆ విధంగా పనిచేసే మనుషులు కావాలని నేను మనవిజేస్తున్నాను. అలాగే ప్రజలలో కూడా మార్పు రావాలి. కుర్చీలో కూర్చున్నవారే మనుషులు, బయటవున్నవారు మనుషులు కాదనే భావం పోవాలి. అక్కడ మీరుఎవరిని కూర్చోజెట్టారు, దేశాని కూర్చోజెట్టారు, దిగిన తరువాత అది మళ్ళీ ఎటు చూస్తున్నది? అనేది చూడనప్పుడు అంతా కుర్చీలో కూర్చోడానికి ప్రయత్నిస్తారు. ప్రతివారికి అటు చేరుకోవాలనే వుంటుంది, రైట్ అఫ్ రికార్డ్ లేదు కాబట్టి అలా జరుగుతూనే వుంటుంది, అయితే రైట్ అఫ్ రికార్డ్ నేను కోరడంలేదు. అది జరిగేది కాదు, దానివల్ల ప్రతిరోజూ వోటర్లువెనకాల తిరగడంతోనే అయిపోతుంది, అటువంటిది లేనప్పుడు ప్రజలు కూడా అలోచించాలి. ఇటువంటి మనుషులకు ఎటువంటి తీర్పు యివ్వాలనే విషయం ప్రజలు ఆలోచించాలి. కాశీమజిలి కథ వుంది. ఒక ఉసుగు వస్తున్నప్పుడు ఒకడు దారివెంట పోతూచెట్టుకింద పడుకుంటాడు. సమస్యారం.

ANNOUNCEMENT

Re : Extension of Time for receiving Amendments to Andhra Pradesh General Sales Tax (Amendments) Bill, 1979.

Sri S. Jaipal Reddy :— Sir, I have got a Point of Submission. To-day is the last day for moving amendments to A.P. General Sales Tax (Amendment) Bill 1979. It may be extended up to 3-00 p m on Monday the 19th February, 1979.

Mr. Speaker :— Time for receiving amendments to the A.P. General Sales Tax (Amendment) Bill, 1979 is extended upto 3-00 p.m on 19-2-1979.

Presentation of (Budget) for the year 1979-80

Sri M Venkaih Naidu :— Point of Order, Sir, Rule 27 of the Rules of Procedure and Conduct of Business in the A.P. Legislative Assembly says: "The last two and a half hours of a sitting on Fridays shall be allotted for the transaction of private Members' business. Sri Bhattam Sriramamurthy moved a private member's Bill still there is time ahead of us. In the rule," shall be allotted for the transaction of private member's business అని ఉంది. ఈరోజున ప్రజేటు మొదలై బిజినెస్ రెండు గంటలసేపు చర్చించవలసి ఉంది. రూలులో వేగ్ గా కూడా లేదు. వల్—అని స్పష్టంగా ఉంది. ఈ రూలును మార్చినట్లు కాని దానిని సవరించినట్లు కాని అది అమలులో లేకుండా సభ వర్షివను తీసుకోడం కాని ఎక్కడా లేదు. 12 గంటలు కాగానే ప్రజేటు బిజినెస్ క్రింద జరిగే ఉపన్యాసాన్ని ఆపుచేసి బడ్జెటు ప్రజేన పెట్టాలని తమరు నిర్ణయించడం రూలు 71 కి విరుద్ధం అని పాయింట్ ఆఫ్ ఆర్డరు రైజ్ చేస్తున్నాను.

మిస్టర్ స్పీకర్ :— బిజినెస్ ఎడ్వైజరీ కమిటీలో ఈ రోజున 12 గంటలకు బడ్జెటును ప్రజేన పెట్టాలని నిర్ణయించడం జరిగింది. ఆ నిర్ణయాలను సభ వారికి అందచేయడం కూడా జరిగింది. వాటిని సభ వారు కూడా ఒప్పుకున్నారు కనుక పాయింట్ ఆఫ్ ఆర్డర్ లేదని నేను రూలింగ్ ఇస్తున్నాను. ఇప్పుడు ఆర్థిక మంత్రి బడ్జెటును ప్రజేన పెడతారు.

ఆర్థిక శాఖా మాతృలు (శ్రీ-జి.రాజారాం) :—అభ్యుక్త మహోదయా,

1979-80 సంవత్సరపు అంశ ప్రదేశ్ బడ్జెటును వివేదిస్తున్నాను.

సుమారు అరు నెలల క్రితం రాష్ట్ర బడ్జెటును ప్రజేన పెట్టాము. అందులో బలహీన వర్గాల ప్రజల హక్కులు అవసరమైన అనేక కార్యక్రమాలు చేర్చాము. ముఖ్యంగా పెద్దదూలు కులాలు, పెద్దదూలు జాతులు, మొక్కల వర్గాల ప్రజలకు సంబంధించిన కార్యక్రమాలను గురించి వివరించాము. వ్యవసాయ అశలకు అశయాశలకు అమగుణంగా అబ్బిడ్డలు తయారు చేశాము. బలహీన వర్గాల ప్రజలకోసం అప్పుడు పార్లమెంటులోని కార్యక్రమాలు యికముందు కూడా కొనసాగిస్తాము. కొన్నిటిని టింకా ఎక్కువగా కూడా అమలు పెడతాము. పోయినసారి బడ్జెటు ప్రజేన పెట్టినప్పటినుండి యిప్పుటివరకు, మొత్తం మధ్య కాలంలో జరిగిన విషయాలను గురించి రెండు మాటలు చెప్తాను. ఎందుకంటే యిప్పుటి వరకు

ఆర్థిక పరిస్థితికి, దానికి సంబంధం వుంది. అలాగే యీ బడ్జెటుమీద కూడా దాని ప్రభావం వున్నది. తరువాత యీ బడ్జెటులోని ముఖ్యమైన అంశాలు మనవి చేస్తాను.

ఏదవ ఆర్థిక సంఘం సిఫార్సులు :

ఏదవ ఆర్థిక సంఘం వారు చేసిన సిఫార్సులను కేంద్ర ప్రభుత్వం ఆమోదించిన విషయం తమకు విదితమే. ఆ సంఘంవారికి మన ప్రభుత్వం చేసిన విజ్ఞప్తి, వారి సిఫార్సుల పంగ్రహ నివేదిక సభ్యులకు అందజేశాం. ఇప్పుడు తమ ముందు ఉంచిన బడ్జెటులో ఆర్థిక సంఘంవారు చేసిన సిఫార్సులవల్ల మనకు జరిగే సహాయం కూడా లెక్కలోకి తీసుకున్నాము.

కేంద్రంనుండి రాష్ట్రాలకు వచ్చే ఆర్థిక సహాయం మౌలికంగా పన్నుల పంపిణీ ద్వారా జరగాలనీ, రాజ్యాంగంలోని 275 వ మూత్రం క్రింద యిచ్చే గ్రాంట్లు ప్రధానం కాకూడదనీ, పన్నులలో వాటాలద్వారా వచ్చే సహాయంకాక ఇంకా అవసరమైతే కొన్ని రాష్ట్రాలకు గ్రాంట్లు ఇవ్వవచ్చుననీ మనం విజ్ఞప్తి చేశాం. మన విజ్ఞప్తికి అనుగుణంగానే సంఘంవారు కూడా ఆలోచించి సిఫారసు చేశారని చెప్పటానికి సంతోషిస్తున్నాము.

ఆర్థిక సంఘంవారి సిఫార్సులవల్ల ఆదాయపు పన్నులో రాష్ట్రాల వాటా 80 నుండి 85 శాతానికి పెరిగింది, ఎక్సైజు పన్నులో మొత్తంమీద రాష్ట్రాల వాటా రెట్టింపు అయింది. అంటే, 20 నుండి 40 శాతానికి పెరిగింది. మన రాష్ట్రానికి ఆదాయపు పన్ను వాటా 7.78 శాతం నుండి 8.028 శాతానికి పెరిగింది. కాని ఎక్సైజు పన్నులో వాటా 8.16 శాతం 7.698 శాతానికి తగ్గింది. సంఘంవారు యిప్పుడు అనుసరించిన వేరువేరు సూత్రాలవల్ల యీవిధంగా తగ్గింది. అయితే మొత్తంమీద వీరి సిఫార్సులవల్ల వచ్చే అయిదేండ్ల కాలంలో మనకు లభించేది 1522 కోట్ల రూపాయలు. 5 వ ఆర్థిక సంఘంవారు మన రాష్ట్రానికి సిఫార్సు చేసిన మొత్తం 776 కోట్ల రూపాయలే. కొన్ని ముఖ్యమైన అభివృద్ధితర శాఖలలో పరిపాలనా స్థాయి పెంచడానికి సంఘంవారు సిఫార్సు చేసిన 19 కోట్ల 60 లక్షల రూపాయల మొత్తంకూడా యిందులో కలిసి వుంది.

కేంద్రంనుండి తీసుకున్న ఋణాలు తిరిగి చెల్లించడంలో రాష్ట్రాలమీద ఏటేటా కొంత భారం పడుతుంది. ఆర్థిక సంఘంవారు దీనినికూడా పరిశీలించారు. ఋణాల చెల్లింపు వ్యవధిలో మార్పులు సూచించారు. అందువల్ల మన రాష్ట్రానికి వచ్చే అయిదేండ్ల కాలంలో 185 కోట్ల 83 లక్షల రూపాయలు వెనులుబాటు కలిగింది.

ప్రకృతి వై పరీత్యాలు కలిగినప్పుడు కేంద్రం అందించే సహాయం విషయంలో ఆరవ ఆర్థిక సంఘంవారు చేసిన సిఫారసులలో కొన్ని మార్పులు జరగాలని మనం సంఘంవారికి విజ్ఞప్తి చేశాం. సంఘంవారు చేసిన సిఫార్సులు మన విజ్ఞప్తికి అనుగుణంగా వున్నాయి. ఇప్పుడు వారి సిఫార్సుల ప్రకారం అనావృత్త నివారణకు మూడు రకాలుగా సహాయం అందుతుంది. ఒకటి బడ్జెటులో

కేటాయింపు చేసుకోవడం : మనం ఆ విధంగా 8 కోట్ల 58 లక్షల రూపాయలు ప్రతి సంవత్సరం కేటాయించుకోవాలి. రెండు, ఆయేటి ప్రణాళిక మొత్తంలో అదనంగా 5 శాతం వరకు ఖర్చు చేసుకోవడం. దీనిని అద్యాన్ను ప్రణాళికా సహాయంగా కేంద్రం మంజూరు చేస్తుంది. మూడు, యింకా యంతకంటే ఎక్కువగా సహాయం కావలసివస్తే, దానిని కేంద్రం సగం గ్రాంటుగా, సగం అప్పుగా యిస్తుంది. వరదలు, తుఫానులు మొదలయిన వాటివల్ల నష్టం కలిగినప్పుడు, ప్రణాళికేతర గ్రాంటు రూపంలో కేంద్రం సహాయం చేస్తుంది. అంటే బడ్జెటులో కేటాయించిన 8 కోట్ల 58 లక్షల రూపాయలమీద అధికంగా ఆయన ఖర్చులో 75 శాతం కేంద్రం భరిస్తుంది.

ఏదవ ఆర్థిక సంఘపు నిఫారసులవలన అభివృద్ధి చెందిన, వెనుకబడిన రాష్ట్రాలయొక్క రెవిన్యూ ఖాతాల మిగులులో వ్యత్యాసాలు ఏర్పడ్డాయి. దీనివల్ల కొన్ని సమస్యలు వచ్చాయి. జాతీయ అభివృద్ధి మండలియొక్క కమిటీ దృష్టికి మేము యీ విషయాన్ని తీసుకొని వచ్చాము. వారు దీనిని పరిశీలిస్తున్నారు. ఈ విషయంలో న్యాయమయిన నిర్ణయం జరుగుతుందని ఆశిస్తున్నాం.

1979-80 వార్షిక ప్రణాళిక

1978-88 మధ్య కాలానికి ఐదేండ్ల మధ్యంతర ప్రణాళిక తయారుచేసి ప్రణాళికా సంఘం వారికి పంపాము. ఈ విషయం తమందరికీ తెలుసు. ఈ ప్రణాళిక మొత్తం పెట్టుబడి రూ. 3,980 కోట్లు. 1974-79 సంవత్సరాల మధ్య ప్రణాళిక పెట్టుబడి మొత్తం రూ. 1,500 కోట్లే. యీ ప్రతిపాదనలో యిదవరకే కొంత పెట్టుబడి పెట్టి అమలు జరుగుచున్న, నిటిపారుదల, విద్యుచ్ఛక్తి రోడ్లు, పరిశ్రమలు మొదలయిన రంగాల్లోని పథకాలను పూర్తి చేయడానికి ప్రాధాన్యం యిచ్చాం. అలాగే ఉద్యోగ అవకాశాలు ఎక్కువ చేయడానికి, కనీస అవసరాల కార్యక్రమం అమలు పరచడానికి, బలహీన వర్గాల సంక్షేమానికి ముఖ్యంగా పెద్దాయలు కలాలు, వెనుకబడిన వర్గాల వారికోసం ఉద్దేశించిన కార్యక్రమాలకూ ప్రాధాన్యం వుంటుంది.

ఈ ప్రణాళికను గురించి ప్రణాళికా సంఘం అధికారల్తోనూ కేంద్రప్రభుత్వ అధికారల్తోనూ చర్చలు జరిపాము. రాష్ట్రాలకు కేంద్రం ఎంత మొత్తం సహాయం చేస్తుందో, ఏ పద్ధతుల ప్రకారం సహాయం అందిస్తుందో యింకా నిర్ణయం కాలేదు. జాతీయ అభివృద్ధి మండలి దీని విషయంలో తుది నిర్ణయం తీసుకోవాలి. అందు వల్లనే మన మధ్యంతర ప్రణాళిక గురించి ప్రణాళికా సంఘంవారు కూడా తుది చర్చలు ప్రారంభించలేదు. 1979-80 సంవత్సరానికి మాత్రం తాత్కాలికంగా కొన్ని నిర్ణయాలు చేశారు.

ఈ యేటి వార్షిక ప్రణాళికకు ప్రణాళికా సంఘం వారు రూ. 448 కోట్ల మొత్తాన్ని ఆమోదించారు. యిప్పుడు సవరించిన బడ్జెటులో ప్రణాళిక పెట్టుబడి రూ. 475 కోట్లు చూపించాము. ఏదవ ఆర్థిక సంఘంవారి నిఫార్సులు 1979-80 సంవత్సరం నుండి అక్షుల్లోకి వస్తాయి. అందువల్ల 5వ పంచవత్స ప్రణాళికలో

అమలు పరచిన కొన్ని పథకాలు. కార్యక్రమాల మీద ఖర్చు, వచ్చే సంవత్సరం ప్రణాళికేతర ఖర్చు క్రింద చూపిస్తున్నాము. ఈ విధంగా వచ్చే సంవత్సరంలో రాష్ట్ర ప్రణాళిక పథకాలకు సంబంధించినంతవరకు రూ. 29 కోట్ల మొత్తం ఖర్చు చూపించవలసి వస్తుంది. మన ముఖ్యమంత్రిగారు జనవరి 30వ తేదీన ప్రణాళికా సంఘం ఉపాధ్యక్షునితోనూ, సభ్యులతోనూ చర్చలు జరిపారు. 1979-80వ వార్షిక ప్రణాళిక పెట్టుబడి, పైన తెలిపిన ప్రణాళికేతర ఖర్చు యీ రెండూ కలిపిన మొత్తం అనుమతించిన యీ యేటి ప్రణాళిక మొత్తానికి తగ్గకూడదని అంగీకారం కుదిరింది. యీ మొత్తముతో ఉద్యోగాలు ఎక్కువగా కల్పించడానికి బలహీన వర్గాల అభ్యున్నతికి అవసరమయ్యే కార్యక్రమాలు అమలు పర్చటం సాధ్యపడదని ముఖ్యమంత్రిగారు వారికి చెప్పారు. ఇంకా రూ. 30-40 కోట్లయినా ప్రణాళిక పెట్టుబడి ఎక్కువ చేయాలని కోరారు. రాష్ట్రాలకు కేంద్ర సహాయం గురించి జాతీయ అభివృద్ధి మండలివారి నిర్ణయం జరిగితేనేగాని యీ విషయం తెలదు, ఈలోగా 1979-80 బడ్జెటు ఆంధ్రప్రదేశ్ లో రూ. 450 కోట్లు వార్షిక ప్రణాళికలోను, రూ. 29 కోట్లు ఐదవ పంచవత్సర ప్రణాళికలోని కొన్ని కార్యక్రమాల నిర్వహణకు ప్రణాళికేతర బడ్జెటులోను చేర్చబడింది. ఆ విధముగా ఈ యేటి వార్షిక ప్రణాళికతో పోల్చి చూస్తే వచ్చే ఏటి వార్షిక ప్రణాళిక మొత్తం రూ. 479 కోట్లు అవుతుంది.

ముఖ్యమైన రంగాలమీద బడ్జెటు కేటాయింపులను గురించి వివరంగా పరిశీలించే ముందు రాష్ట్రంలోని ఆర్థిక పరిస్థితి గురించి రెండు మాటలు చెప్తాను.

ఆర్థిక పరిస్థితి

1977-1978లో అంతకు ముందు సంవత్సరం కంటే మన ఆర్థిక పరిస్థితి మెరుగైంది. ఈ విషయం 1978 ఆగస్టులో బడ్జెటు ప్రవేశపెట్టినప్పుడు తమకు ఖచ్చితం చేశాను. కోస్తా ప్రాంతానికి తుఫానువల్ల అంత పెద్దదెబ్బ తగిలితే అవార ధాన్యాల ఉత్పత్తి 89 లక్షల 85 వేల టన్నులకు పెరిగింది. అంతే ముందు సంవత్సరంకంటే 20 శాతం ఎక్కువయింది. రాష్ట్ర ఆదాయం కూడా 8. 2 శాతం పెరిగింది. 1978 ఆగస్టులో కొన్ని ప్రాంతాల్లో బాగా వర్షాలు పడ్డాయి. వరదలు వచ్చాయి. అయితే వ్యవసాయ రంగంలో ఉత్పత్తి యిప్పుడు బాగానే వుంది. వరి, జొన్న వచ్చే ధాన్యాలు పండించిన విస్తీర్ణం అంతకు ముందుకు దుకంకంటే పెరిగింది. పరిశ్రమల్లో ఉత్పత్తి కూడా 1977 కంటే 11.5 శాతం ఎక్కువయిందే. కార్మిక పరిస్థితి కూడా మెరుగై వుంది. ముందు సంవత్సరంకంటే యీ డేమో వరి ధిన్ల వద్దం చాలా తక్కువ.

ఈ యేడు దోకు, చిల్లర ధరల్లో కొద్దిగా పెరుగుదల కనిపించింది. కానీ మొత్తమీద మాత్రం ధరలు నిలకడగానే వున్నవని చెప్పవచ్చు. వస్తువుల ధరల జూచిక కొరతము పెరిగింది. కానీ ఖరీదైన వస్తువుల ధాన్యం ధర తడిపోయింది. ప్రకటించిన ధరకంటే కూడా చూస్తే ధాన్యానికి ధర తగ్గింది. పంటల కాల్ పండించుదువల్ల యీ విధంగా జరిగింది. హెక్టార్ కాక్రొరేషన్ వాడు 2200 కోట్ల గోలు కేంద్రాలు ప్రారంభించేటట్లు మన ప్రభుత్వం చర్య తీసుకుంది. ఆ తర్వాత

ప్రమాణాలు సడలించమని కూడా మన ప్రభుత్వం కోరింది. మన ప్రభుత్వం చేసిన యీ కృషి వివరాలు గవర్నరు ప్రసంగంలో యిచ్చారు. అందు వల్ల వాటిని మరలా ప్రస్తావించటం లేదు. ఈ విషయంలో ప్రభుత్వం ఆప్రమత్త తో ఉందని, రైతులకు ఏవిధమైన యిబ్బంది జరగకుండా ఎప్పటికప్పుడు అవసరమైన చర్యలు తీసుకుంటుందని హామీ యిస్తున్నాను.

బడ్జెటులో ప్రణాళిక మొత్తం రూ. 450 కోట్లు కాక ఐదవ పంచవర్ష ప్రణాళికలోని కొన్ని పథకాల నిర్వహణకు రూ. 29 కోట్లు ప్రణాళికేతర బడ్జెటులో అదనంగా చేర్చాం. ఈ ఓష్యం యంతకుముందే మనవిచేశాను. ఆయా రంగాలకు యిచ్చే ప్రాధాన్యతలను సవరించడానికి కూడా ప్రయత్నించాం. కాని ఇప్పటికీ సేద్యపు నీటి పారుదల, విద్యుచ్ఛక్తి విషయాలకే పెద్ద మొత్తాల ఖర్చు కనిపిస్తుంది. ఎందుకంటే, లోగడనే ప్రారంభించి, పూర్తి కాని పథకాలు ఉండటం వలన. ప్రణాళికలో విద్యుచ్ఛక్తికి 178 కోట్ల రూపాయలు, పెద్ద, మధ్య రకం నీటి పారుదల ప్రాజెక్టులకు రూ. 136 కోట్లు, వ్యవసాయం, దానికి సంబంధించిన కార్యక్రమాలకు రూ. 99 కోట్ల 86 లక్షలు, రవాణాకు రూ. 26 కోట్ల 46 లక్షలు, పరిశ్రమలు, ఖనిజాలకు రూ. 18 కోట్ల 98 లక్షలు, సాంఘిక సేవా కార్యక్రమాలకు రూ. 61 కోట్లు కేటాయించడం జరిగింది.

ఈ యేడు మనం ఏమేమి సాధించామో, వచ్చే యేడు ఏమేమి చేయదలచుకున్నామో వివరంగా మనవిచేస్తాను.

ప్రత్యేక ఉద్యోగ కల్పన పథకం

ఉద్యోగ వసతులు ఎక్కువ చేయడానికి ప్రభుత్వం ఒక ప్రత్యేక కార్యక్రమం చేపట్టింది. ఈ విషయం తమందరికీ తెలిసిందే. ఇది బలహీనవర్గాల ప్రజల్లో చదువుకొని ఉద్యోగాలు లేనివారి కోసం ఉద్దేశించినది. వారికి రకరకాల వృత్తుల్లో నైపుణ్యం కలిగించడానికి, ఆవిధంగా ఉద్యోగాలు దొరికే అవకాశాలు ఎక్కువ కావడానికి యీ కార్యక్రమం సరికొత్తది. వారు వృత్తుల్లో నిపుణులు అవుతారు. ఈ విధంగా నైపుణ్యం కలిగించే పనుల్లో పెట్టుబడులు పెట్టడం, ఆ విధమైన ఆర్థిక కార్యక్రమాలు మొదలు పెట్టడం, ఎక్కువమంది నిరుద్యోగులకు పని లభించే విధంగా పథకాలు అమలుపరచడం దీని ఉద్దేశం. ప్రభుత్వంలోనూ, ప్రభుత్వ రంగంలోని సంస్థల్లోనూ ఉండే ఉద్యోగ అవకాశాలను పూర్తిగా ఉపయోగించుకుంటాము. ఆ విధంగా యీ నిరుద్యోగులకు పనిదొరికే అవకాశాలను పెంచడానికి కృషి జరుగుతుంది. దీనికింద యిప్పటివరకు 18 కార్యక్రమాలు మొదలుపెట్టాము. వీటిమీద మొత్తం పెట్టుబడి 12 కోట్ల 89 లక్షల రూపాయలు. ఈ పెట్టుబడిని చాలావరకు ఆర్థిక సంస్థల నుండి సేకరిస్తాము. ఈ కార్యక్రమాల వల్ల 15 వేలమంది నిరుద్యోగులకు ఉద్యోగ అవకాశాలు మొదలుగు అవుతాయి. దీనికి తోడు ప్రభుత్వరంగ సంస్థల సహకారంతో ఎక్కువమందికి ఉద్యోగాలు దొరికేటట్లు, కొద్ది కాలంలోనే ఫలితాలు వచ్చేటట్లు, ఏకైక వ్యక్తిమీద జరిగే ఖర్చు చిల్లినంత తక్కువగా ఉండేట్లు ఏ ఏ పథకాలు

అమలు పరచడానికి వీలుండో పరిశీలన జరుగుతుంది. ఈ కార్యక్రమాల అమలు కోసం వచ్చే సంవత్సరం 2 కోట్ల రూపాయలు కేటాయించాము.

ఇండ్ల స్థలాలు, బలహీన వర్గాల ప్రజలకు ఇండ్లు కట్టించడం

ఇంతవరకు బలహీనవర్గాల ప్రజల బాగు కోసం జరిగే కార్యక్రమాలన్నీ చేసికే చే విడివిడిగా జరుగుతున్నాయి సాంఘికంగా, ఆర్థికంగా వారిని బాగుపరచడానికి జరిగే యీ కృషిలో ఒక మాతన పద్ధతిని ప్రవేశ పెట్టాలని ప్రభుత్వం సంకల్పించింది. ఇండ్ల స్థలాలు యివ్వడం, పరిసరాలను బాగుచేయడం, ఇండ్లు కట్టుకోడానికి సహాయం అందించడం, యింకా ఇతర ఆర్థిక సహాయ కార్యక్రమాలు యివన్నీ ఒకే కార్యక్రమంలోని పిడివిడి అలోంకాలు. వీటన్నిటినీ ఒకే కార్యక్రమంగా అమలు పరచాలని ప్రభుత్వం ఉద్దేశించింది. ఇందువల్ల వివిధ కార్యక్రమాలలో పెట్టే పెట్టుబడికి ఎక్కువ ఫలితాలు సాధించవచ్చు. అమలుపరచే పద్ధతిని యీ విధంగా మార్చుకుంటే పేద ప్రజల జీవన పరిస్థితుల్లో మార్పు త్వరగా వస్తుంది. పల్లెల్లోనూ, పట్టణాల్లోనూ యింతవరకు 11 లక్షల యిండ్ల స్థలాలను పంపిణీ చేసాము. నిర్జీత వ్యవధిలో యీ వని పూర్తి కావాలి అని ఒక హద్దు పెట్టుకొని, అ లోగా ఈ కార్యక్రమం పూర్తి చేయాలని ప్రభుత్వం అనుకుంటున్నది. అందువల్ల ఇండ్ల స్థలాలు కేకరించడానికి, యిండ్లు కట్టుకోడానికి సహాయం చేయడానికి, 1979-80 బడ్జెటులో 11 కోట్ల రూపాయలు కేటాయించాము. 1978-79 బడ్జెటులో యీ కేటాయింపు రూ. 8 కోట్లే.

ఇండ్ల స్థలాలు పొందినవారు యిండ్లు కట్టుకోడానికి సహాయం చేయాలని కూడా ప్రభుత్వం చాలా పట్టదలగా వుంది. సాధారణ భీమా సంస్థ సహాయంతో గ్రామాల్లో యిండ్లకట్టించే కార్యక్రమం అన్ని జిల్లాలలోను చేపట్టబడింది. యీ కార్యక్రమం ముఖ్య ఉద్దేశ్యం ఎవరికి వాళ్ళ స్వయంగా యిల్లు కట్టుకోడానికి వీలు కలిగించడము గృహనిర్మాణ, పట్టణ ప్రాంతాల అభివృద్ధి కార్యోచేషను, సాధారణ భీమా సంస్థ, జీవిత భీమా సంస్థ వంటి వివిధ సంస్థల నుండి ఎక్కువగా ఆర్థిక సహాయం పొందడానికి కృషి జరుగుతున్నది. దీని ద్వారా గ్రామాల్లో 50 వేలు, పట్టణాల్లో 50 వేలు వక్కా యిండ్ల నిర్మాణం జరుగుతుంది. దీనికి తోడు యీ యేడు 25 వేల మందికి, వచ్చే ఆర్థిక సంవత్సరంలో లక్ష మందికి తక్కువ ఖర్చుతో నివసించడానికి వీలైన యిండ్ల నిర్మాణానికి సహాయంచేస్తాము, "పనికి ఆహారం" అనే పథకాన్ని యిండ్ల స్థలాలను చదును చేయడం. ఇండ్లు కట్టడం, రోడ్లు వేయడం పరిసరాలు శుభ్రీకరచడం వంటి పనులకు వుపయోగింపటం జరుగుతుంది ఇంతే కాకుండా, ఇండ్లు కట్టే కార్యక్రమం క్రింద ప్రయోజనం పొందిన వారికి జీవనానికి పనికి వచ్చే ఏదో ఒక కార్యక్రమం కూడా చూపించాలని ప్రభుత్వం ఆలోచిస్తున్నది ఇండ్లు కట్టించేటప్పుడు ఎవరికోసం కడుతున్నారో వాటిని పూర్తిగా కలుపుకునే ఆ కార్యక్రమాన్ని అమలు పరుస్తారు అందువల్ల పట్టణాల్లో వుండేవారు ఆ వ్యక్తులకు ఆమె కూలంగా వుండేటట్లు తమ ఇండ్లకట్టించుకోవచ్చు.

పరిసరాలను జాగు పరచడం

పట్టణాలలోని మురికి వాడల్లో మంచిసిటి సరఫరా, రోడ్లు, వీధి దీపాలు, మురుగు కాలువలు అవ్వడం మొదలైన కార్యక్రమాలను రాష్ట్రంలోని పుర పాలక సంఘాలన్నింటికీ వ్యాపింపజేశాం. ఈ విషయం పోయిన దఫా బడ్జెటు ప్రవేశ పెట్టినప్పుడే సభ వారికి మనవి చేశాను. ఈ కార్యక్రమాన్ని పెద్దపట్టణ జరిపించాలన్న ఉద్దేశ్యంతో పురపాలక సంఘాలు తమ బడ్జెటు మొత్తంలో 30 శాతం వరకు యీ పనులకు ఖర్చు చేయాలని ప్రభుత్వం ఆదేశించింది. అంటే యిప్పుడు యీ కార్యక్రమంలో స్థానిక సంస్థలు కూడా చురుకుగా పాల్గొంటాయి. వివిధ పురపాలక సంఘాలకు యీ పనుల కోసం ప్రభుత్వం 288 లక్షల రూపాయల సహాయం అందజేస్తుంది. ఈ విధంగా మురికి వాడల్లోని ప్రజల జీవితా జాగు పడుతుందని ఆశిస్తున్నాము.

పెడ్యూలు కులాలు, పెడ్యూలు జాతులు వెనుకబడిన
తరగతుల ప్రజల సంక్షేమం

బలహీన వర్గాల ప్రజలు, ముఖ్యంగా పెడ్యూలు కులాల వెనుకబడిన తరగతుల, పెడ్యూలు జాతుల ప్రజలజీవనాన్ని జాగుపరచడానికి ప్రభుత్వం చాలా పట్టుదలతో పనిచేస్తున్నది. ఇది తమకు తెలియని విషయం కాదు. ఈ వర్గాల ప్రజలకు ఒక వైపు చదువుకునే పనతులు ఏర్పాటు చేయడం, మరొక వైపు వారి ఆర్థిక జీవనం మెరుగు పరచడం అనే రెండు మార్గాలలో యీ కృషి జరుగుతున్నది. ఒకటి రెండు తరగతుల్లో చదువు కోడానికి ఎక్కువ మంది పిల్లలు వచ్చేట్లు చేయాలనే ఉద్దేశంతో పెడ్యూలు కులాల పిల్లలకోసం యీ యేడే మొట్టమొదటి పారి స్కూలర్ షిప్ లు ప్రవేశపెట్టాం. ఈ వర్గం పిల్లలకు చదువు పనకి ఎక్కువ చేసే కృషిలో మరొక విషయం వీరిని ఎక్కువగా హాస్టళ్ళలో చేర్చుకోవడం. 1976-77 సంవత్సరంలో హాస్టళ్ళలో పెడ్యూలు కులాలకు చెందిన పిల్లలు 47 వేల మంది ఉండేవారు. ఈ యేడువారి సంఖ్య 28, 486 కు పెరిగింది. పెడ్యూలు కులాల సహకార ఆర్థిక కార్పొరేషను వారి కార్యక్రమాలవల్ల యింతవరకు లాభా ఎవలై ఒక్క వేల మందికి మేల్బా జరిగింది. అమలు పతచిన పథకాలకు మొత్తం 26 కోట్ల 77 లక్షల రూపాయలు ఖర్చు అయింది. భారీ యెత్తున హాస్టళ్ళు కట్టించే కార్యక్రమాన్ని కూడా ప్రభుత్వం చేపట్టింది. బ్యాంకుల వద్ద నుండి అప్పటిను కోవడం ద్వారానూ, యీ కాఖకు బడ్జెట్ లో మంజూరైన నిధుల ద్వారానూ యీ పని జరుగుతుంది.

వెనుకబడిన వర్గాల జాతికాలో చేరిన వారు మన జనాభాలో చాలా ఎక్కువమందే వున్నారు. వీరి జాగుకోసం కృషి చేయడం కూడా ప్రభుత్వ ప్రాధమిక కర్తవ్యం. వీరి విషయంలో చదువుకునే పనతులు ఏర్పాటు చేయడం, ఆర్థికంగా జాగుపడే వృత్తులు కల్పించడం అనే రెండు విధాలుగా కృషి జరుగుతున్నది. ప్రభుత్వ హాస్టళ్ళలో వేరీ చదువుతున్న యీ వర్గాల వారి పిల్లల సంఖ్య 1976-77 లో 13,186 వుండగా అది ఈ సంవత్సరం 21,886 కు పెరిగింది. ఈ యేడు వీరికోసం కొత్తగా 22 ప్రభుత్వ

హాస్టళ్ళు ఏర్పాటు చేశాం. 5 ఆశ్రమ పాఠశాలలు కూడా తెరిచాం. ఆధునిక జీవితానికి దూరంగా వుండే జాలర్ల పిల్లలకు యివి ఉపయోగపడుతున్నాయి వెనుకబడిన వర్గాల సహకార ఆర్థిక కార్పొరేషన్ వల్ల ఇంతవరకు లక్షా 95 వే కుటుంబాలకు మేలు జరిగింది. ఈ పథకాలకు మొత్తం రూ. 24 కోట్ల 95 లక్షలు ఖర్చు అయింది. ఇంకా ఎక్కువ కుటుంబాలకు మేలు చేయడానికి వీలుగావచ్చే యేడు యీ కార్పొరేషన్ వారికి ప్రభుత్వం కోటి రూపాయలు ఇస్తుంది.

గిరిజన ప్రాంతాలలో, గిరిజనులు కాని వారి పేర భూములు మార్పిడి చేయడాన్ని నిషేధిస్తూ యీ యేడు రెగ్యులేషన్ జారీ చేయబడింది. ఇది మన సాధించిన మన విజయాల్లో ఒకటి. డబ్బు వడ్డీలకు యిచ్చే పాపులార్ల యేదో విధంగా మోసం చేసి గిరిజనుల భూములు కాజేయకుండా యిది ఉపయోగ పడుతుంది.

సన్నకారు రైతుల అభివృద్ధి సంస్థ-అనావృష్టి ప్రాంతాల అభివృద్ధి పథకం

గడచిన అయిదేండ్ల నుండి సన్నకారు రైతుల అభివృద్ధి సంస్థలు పని చేస్తున్నాయి. వీటివల్ల యింతవరకు చిన్న, సన్నకారు రైతులు దాదాపు 3 లక్షల మందికి మేలు చేకూరింది. ఈ సంస్థల ద్వారా రైతులకు 30 కోట్ల 80 లక్షల రూపాయల వరకు పరపతి సౌకర్యం లభించింది. చిన్న రైతులు, సన్నకారు రైతులు, ముఖ్యంగా బలహీన వర్గాలకు చెందిన వారిని ఆర్థికంగా కాగుపరచడంలో ఈ సంస్థలు విజయవంతంగా పనిచేశాయి. అనావృష్టి ప్రాంతాల అభివృద్ధి పథకం వచ్చే యేడు కూడా అమలు జరుగుతుంది. ఇది కేంద్ర ప్రభుత్వ రంగంలోని కార్యక్రమం. దీని ఖర్చు కేంద్ర రాష్ట్ర ప్రభుత్వాలు ఉమ్మడిగా భరిస్తాయి. అనావృష్టి వల్ల దెబ్బతినే ప్రజలను ఆదుకోవడానికి, ఆ ప్రాంతాల అనావృష్టి గురికాకుండా మార్పులు తీసుకొని రావడానికి యీ పథకం అమలు జరుగుతున్నది. ఈ కార్యక్రమానికి రాష్ట్ర ప్రభుత్వం, కేంద్రం యిచ్చినంత మొత్తం యివ్వాలి. వచ్చే సంవత్సరానికి మన వాటా 825 లక్షల రూపాయలు, అంత మొత్తం కేంద్రం కూడా యిస్తుంది. అంటే మొత్తం రూ. 125 లక్షలు ఖర్చు అయ్యే కార్యక్రమాలు అమలుపరచుకోవచ్చు. అనావృష్టి ప్రాంతాలలో పరిమితంగా వుండే నీటి వనతులను పూర్తిగా వినియోగించుకోవడం, చిన్న సన్నకారు రైతులకు లాభదాయకమైన ఉప వృత్తులను కల్పించడం అనే విషయాలకు ప్రాధాన్యం యిస్తూ యీ కార్యక్రమం అమలు జరుగుతుంది. ఇదే విధంగా సమన్విత గ్రామీణ అభివృద్ధి పథకం వచ్చే యేడు కూడా అమలు జరుగుతుంది. ఇప్పుడిది 174 జిల్లాలలో అమల్లో వుంది. ప్రతి జిల్లాకు 5 లక్షల రూపాయలు కేటాయించాం. ఎన్నిక చేసిన కొన్ని కుటుంబాల వారు తమ కాళ్లమీద కాళ్ల విలబడేట్లు ఆర్థికంగా వారిని కాగుపరచడానికి యీ కార్యక్రమాన్ని అమలు పరుస్తున్నాము. దీనికోసం వచ్చే ఏటికి రాష్ట్ర వాటా కేంద్ర 97 లక్షల రూపాయలు కేటాయించాము.

గ్రామాలకు మంచి నీటి సరఫరా

గ్రామాల్లో ప్రజలు త్రాగడానికి ఆరోగ్యకరమైన మంచి నీరు సరఫరా చేయాలని ప్రభుత్వం కృత నిశ్చయంతో వుంది. ఇది తమందరికీ తెలిసిన విషయమే. ఇందుకోసం ఏ ఏ గ్రామాలకు మంచి నీటి సరఫరా అవ్వరమనే విషయంలో పూర్తిగా సర్వే ఓరిపించాము. మంచి నీరు దొరకడం సమస్యగా ఉన్న గ్రామాలు, మంచి నీటి కొరతగల గ్రామాలు అని రెండు విధాలుగా వరిగడించాం. మంచి నీటి సమస్య గల గ్రామాలు అంటే 1.8 కి.మీ. దూరంలోపల మంచి నీటి వనతి ఏదీ లేని గ్రామాలు లేదా హానికరమైన రసాయనిక పదార్థాలతో కలుషితమైన నీరు కలిగి వున్న గ్రామాలు. ఇక్కడ సేద్యపు నీటి సరఫరాతో మంచి నీటి సరఫరా కార్యక్రమం జతపరచడం జరుగుతుంది. అంటే భారీ, మధ్యతరహా సేద్యపు నీటి ప్రాజెక్టుల క్రింద కాలువలు ఆ గ్రామాల్లో గుండా పోతుంటే వాటి ద్వారా మంచి నీటి సప్లయ జరుగుతుంది ఇటువంటివి 587 గ్రామాలు ఉన్నాయి. మంచి నీటి సమస్యగల ఇతర గ్రామాలకు మాత్రం చాలా దూరంనుంచి నీరు తేవలసి ఉంటుంది నీరు లభించేవోట గొట్టపు బావులు త్రవ్వగాని లేక సమీపంలో ఉన్న వాగులనుండి గానీ నీళ్ళు ఆ గ్రామాలకు రప్పించాలి. ఇకపోతే మంచి నీటి కొరత వుండే గ్రామాలు. ఇక్కడ గొట్టపు బావులు గానీ, మామూలు బావులుగానీ త్రవ్వించి నీటి ఎద్దడి లేకుండా చెయ్యాలి. మధ్యతరహా ప్రణాళిక కాలంలో ఎక్కువ గ్రామాలకు ఆరోగ్యకరమైన మంచి నీటి సరఫరా జరుగుతుందని ఆశిస్తున్నాము. ఈ సంవత్సరం గ్రామీణ నీటి సరఫరా పథకాల కోసం రూ. 725 లక్షలు కేటాయింపు అరిగింది. వచ్చే ఏటకి దీన్ని 1072 లక్షల రూపాయలకు పెంచాం. కొన్ని గ్రామాల్లో దొరికే నీటిలో ఫ్లోరైడ్ కలిసి వుంటుంది. ఇటువంటి 171 గ్రామాలకు, సెడ్రాండ్ ప్రభుత్వం యిచ్చే ఆర్థిక సహకారంతో త్రాగడానికి యోగ్యమైన మంచి నీరు అందించే కార్యక్రమం అమలుచెయ్యాలని పంకల్పించాం.

పనికి ప్రతిఫలంగా ఆహారం

ఉత్పత్తి రాయకమైన అస్తుల నిర్మాణానికి, గ్రామ ప్రజలకు ఉపాధి కల్పించడానికి కేంద్ర ప్రభుత్వం "పనికి ఆహారం" అనే కార్యక్రమం ప్రవేశ పెట్టింది దీనికి కావలసిన ఆహార ధాన్యాలు కేంద్రం ఉచితంగా యిస్తుంది. ఈ అవకాశాన్ని మన ప్రభుత్వం పూర్తిగా ఉపయోగించుకుంది. ఇంతవరకు కేంద్ర ప్రభుత్వం మనకు 98 వేల మెట్రిక్ టన్నుల ఆహార ధాన్యాలను ఇచ్చింది. ఈ పథకం క్రింద కొత్తగా రోడ్ల మరమ్మతులు, చిన్న తరహా సేద్యపు నీటి వనరులు బాగుచేసుకోవడం మొదలైన పనులను చేపట్టడం జరిగింది. ఇంతవరకు నాలుగు యిచ్చిన ధాన్యాన్ని ఉపయోగించుకొని 1,056 కిలో మీటర్ల బొడవున గ్రామాల్లో రోడ్లు వేయించటం జరిగింది. 8,170 కిలోమీటర్ల రోడ్లకు మరమ్మతులు అరిగాయి. ఇంతేకాక 170 పాఠశాల భవనాలు కట్టడానికి పూనుకున్నాం. 18కి చిన్నతరహా సేద్యపు నీటి వనరుల కార్యక్రమాలు అమలు పరచుకుంటున్నాం. ఇంతవరకు ఈ పథకం క్రింద చేపట్టిన పనులన్నిటిమీదో ఆరిగే ఖర్చు 14 కోట్ల 66 లక్షల రూపాయలని అంచనా. ఈ పనుల్లో ప్రతి కొంత భాగం

డబ్బు రూపంలో ముట్ట శెప్పాలి. అందుకని దీని క్రింద అమలు జరుగుతున్న కార్యక్రమాలను వివిధ శాఖల మామూలు ప్రణాళిక కార్యక్రమాలతో జత పరచి అమలు పరుస్తున్నాము. అయితే బడ్జెటులో కేటాయింపు లేని కార్యక్రమాలు కూడా కొన్ని వుంటాయి. వీటికోసం యీ సంవత్సరం ఒక్కొక్క జిల్లా పరిషత్తుకు అయిదు లక్షల వంతున యివ్వడానికి 105 లక్షల రూపాయలు కేటాయింపాం. వచ్చే ఏడాది యీ కార్యక్రమం విస్తృత పరిధి ఇంకా ఎక్కువ చోట్ల అమలు పరచాలనుకుంటున్నాం. అందుకని వచ్చే ఏడు బడ్జెటులో 5 కోట్ల రూపాయలు కేటాయింపాం. పనిచేసిన వారికి డబ్బు రూపంలో యివ్వవలసిన మొత్తానికి దీనిని ఉపయోగిస్తాము.

గ్రామీణ బస్సు సర్వీసులు

బస్సుగానీ, రైలుగానీ లేని గ్రామాలన్నిటికీ బస్సు సౌకర్యం కలిగించాలి. ప్రభుత్వం కృషి చేస్తున్నది. ఇప్పుడున్న రవాణా సౌకర్యాలను వివరంగా పరిశీలించిన తర్వాతనే ఈ కార్యక్రమం అమలు పరచడానికి పూనుకున్నాం. యీ ప్రాథమిక సౌకర్యానికి నోచుకోని గ్రామాలను రవాణా మార్గాలతో కలిపి అటువంటి వనతి ఏర్పాటు చేసే విషయంలో వివరంగా సర్వేలు కూడా జరిపించాం. ఈ కార్యక్రమం చేపట్టినందువల్ల 2,820 గ్రామాలకు అదనంగా బస్సుల టాక పోకలు జరుగుతున్నాయి. వచ్చే ఏడు యింకా 2 వేల గ్రామాలకు బస్సు సౌకర్యం కలుగుతుంది.

సేద్యపు నీటి పారుదల

మన జనాభాలో చాలా భాగం వ్యవసాయం మీద ఆధారపడి జీవిస్తున్నారు. రాష్ట్రంలో నీటి వనరులు సుష్కబద్ధంగా వున్నాయి. అందువల్ల సేద్యపు నీటి పారుదల కార్యక్రమాలను గురించి ప్రత్యేకంగా శ్రద్ధ తీసుకోవడం తప్పదు. ఈ వద్దు క్రింద మనం చేసే భర్త్యులతో ఎక్కువ భాగం పెద్ద ప్రాంతాల్లోనే జరుగుతుంది. ఇవి త్వరగా పూర్తి అయ్యేవి కావు గనుక ప్రతియేడు వాటికోసం పెద్ద మొత్తాలు కేటాయించుకోవలసి వస్తుంది. వచ్చే ఏడాదికి వాగార్జునసాగర్ ప్రాంతానికి 45 కోట్ల రూపాయలు కేటాయింపాం. దీనివల్ల అదనంగా 54 వేల హెక్టార్ల భూమికి నీటి పారుదల సౌకర్యం కలుగుతుంది. అలాగే క్రిరామా సాగర్ (పోచంపాడు) ప్రాంతానికి కోసం వచ్చే సంవత్సరానికి గూ. 24 కోట్ల 50 లక్షల రూపాయలు కేటాయింపాం. దీనివల్ల 18 వేల హెక్టార్ల భూమికి సేద్యపు నీటిపారుదల సౌకర్యం కలుగుతుంది.

ఇతర పెద్ద ప్రాంతాల్లో మధ్య తరహా ప్రాంతాల్లోమీద యీ యేడు మొత్తం గూ. 45 కోట్ల 45 లక్షల రూపాయలు కేటాయించాం. దీనివల్ల 1979 జూన్ తెలంగాణ నాటికి లక్ష 25 వేల హెక్టార్లకు నీటివనతి లభిస్తుంది. ఇందులో 4 కోట్ల 75 లక్షల రూపాయలు గిరిజన ప్రాంతాల్లోని మధ్యతరహా ప్రాంతాల్లోమీద ఎక్కువ చేస్తాము. వీటి కులన పరిధినుకు దలతల కలభుతుంది. వచ్చే సంవత్సరం బడ్జెటులో యీ వద్దు క్రింద 45 కోట్ల 45 లక్షల రూపాయలు కేటాయింపాము.

ఈ మొత్తాన్ని యిప్పుడు జరుగుతున్న ప్రాజెక్టులలో పని కొనసాగించడానికి, సింగూరు, ఏలేరు ప్రాజెక్టుల కొరకు ఉపయోగిస్తాము. సింగూరు వ్యతిరేక నిజాంసాగర్ ప్రాజెక్టు అయకట్టు స్థిరపడుతుంది. వైజా ప్రాదరాజాపురం, సికింద్రాబాదు జంటవగరాలకు కావలసిన మంచినీరు సరఫరా అవుతుంది అనే విధంగా ఏలేరు రిజర్వాయర్ వ్యతిరేకం వల్ల అక్కడి అయకట్టు స్థిరపడుతుంది. విజా ఉక్కు కర్మాగారానికి కావలసిన కనీస నీటి వనతి ఏర్పడుతుంది.

చిన్న తరహా నీటిపారుదల కార్యక్రమాలు

చిన్న తరహా నేద్యపు నీటిపారుదల వ్యయాల క్రింద యీ యేడు అదనంగా 32 వేల 5 వందల పాక్ష్యాలకు నీటి సౌకర్యం కలుగుతుంది. వచ్చే సంవత్సరం ఇంకా 6,350 పాక్ష్యాలకు అదనంగా నీటి వనతి కల్పించాలని ఉద్దేశం.

నేద్యపు నీటిపారుదల అభివృద్ధి కార్యోద్యమకు 2 కోట్ల రూపాయలు కేటాయింపు జరిగింది. దీనితోనూ, ఇంకా వాటివ్యయాలకుల ద్వారా సమకూర్చుకునే మొత్తాల ద్వారానూ యీ యేడు యీ కార్యోద్యమ కార్యక్రమాలవల్ల మొత్తం 78,225 పాక్ష్యాలకు నీటి సౌకర్యం కలుగుతుంది. భూమి పైభాగం లోనూ, లోవలి భాగం లోనూ వన్న నీటి వనరులను వినియోగించుకోవడానికి సంస్థల ద్వారా వచ్చే విరమి వనరులను బాగా ఉపయోగించుకోవడానికి యీ కార్యోద్యమను ప్రభుత్వం ప్రోత్సహిస్తుంది. వచ్చే సంవత్సరానికి కూడా ఈ కార్యోద్యమకు 2 కోట్ల రూపాయలు కేటాయింపాలి. 78,522 పాక్ష్యాలకు అవ్వడమే నీటి సౌకర్యం కలుగుతుంది.

విద్యుచ్ఛక్తి

గత కొలది సంవత్సరాలుగా మనం విద్యుచ్ఛక్తి విషయంలో చాలా ప్రగతిని సాధించాం. ఈ విషయం తమకు తెలిసిందే. దీనివలన ఈ యేటి చివరకు మన రాష్ట్రంలో విద్యుత్తు ఉత్పాదనశక్తి 1,878 మెగావాట్లకు పెరుగుతుంది. గత సంవత్సరం చివరలో ఇది 1,568 మెగావాట్లు. గడచిన ఐదేండ్ల కాలంలో విద్యుచ్ఛక్తి ఉత్పత్తి 2½ రెట్లు పెరిగింది. అప్పుడో ఇది 868 మెగావాట్లు మాత్రమే. ఈ రంగంలో పెద్ద ఎత్తున పెట్టుబడులు పెట్టవలసివస్తున్నా. త్వరితగతినీ పనులు జరుపు కున్నందువల్లనూ దీనిని మనం సాధించుకోగలిగాం. వచ్చే యేటికి యీ వద్దు క్రింద రూ. 178 కోట్లు కేటాయింపాలి. ఇందులో శ్రీకృష్ణం ప్రాజెక్టుకు కేటాయించిన రూ. 40 కోట్లు కూడా ఉన్నాయి. అయితే విద్యుచ్ఛక్తి మీద వచ్చే సంవత్సరానికి కేటాయించింది ఈ యేటి కంటే కొంచెం తక్కువే. అయినప్పటికీ ఫలితాలు ఇవ్వడానికి తయారుగా ఉన్న ఇప్పటి కార్యక్రమాల అభివృద్ధి కుంటుపడకుండా ప్రభుత్వం కృషి చేస్తుంది. నాగార్జున సాగర్ వద్ద వస్తు త్రోవరేణి వ్యతిరేకం లోని మొదటి యంత్రాన్ని యీ యేట అగస్టులో ప్రారంభిస్తారు. తరువాత 3, 5 నెలల వ్యవధిలో మిగిలిన యంత్రాలను అగస్టులో పనిచేయించడం జరుగుతుంది. విజయవాడ థర్మల్ ప్లాంట్ వ్యతిరేకం మీద ఇంకా

పరకు చాలా పెట్టుబడి పెట్టాం. వచ్చే సంవత్సరంలో 210 మెగావాట్ల శక్తిగల రెండు యంత్రాలు ఏనిచేయడం ప్రారంభిస్తాయి. దానితో అక్కడ ఉత్పత్తి మొదలవుతుంది. రామగుండం సూపర్ థర్మల్ ప్లాంట్ కు కూడా కేంద్ర ప్రభుత్వం అంగీకరించింది. ఇది కేంద్ర ప్రభుత్వం రంగంలోని ప్రాజెక్టు. 1982-83 సంవత్సరంలో దీని ఫలితాలు పొందుతాం.

వచ్చేడు 1,500 గ్రామాలకు విద్యుద్దీపాల సౌకర్యం కలుగుతుంది. 15 వేల పంపునెట్లకు విద్యుచ్ఛక్తి ఇస్తారు. ఇది విద్యుచ్ఛక్తి బోర్డు, గ్రామీణ విద్యుద్దీకరణ కార్పొరేషను వారి మామూలు కార్యక్రమాల క్రింద జరుగుతుంది. వచ్చేయేడు ఇంకా 80 వేల పంపునెట్లకు కూడా విద్యుచ్ఛక్తి ఇవ్వడానికి బోర్డు కృషిచేస్తున్నది. దీనికోసం సంస్థల ద్వారా పరపతి సౌకర్యం పొందడానికి ప్రయత్నాలు జరుగుతున్నాయి.

పశు పోషణ, పాడి పరిశ్రమ

పశుగణాభివృద్ధి రంగంలో అనుసరిస్తున్న పూర్వహం ఏమంటే, మెరుగైన నిర్వహణా పద్ధతులను అనుసరించడం ద్వారాను, కాస్త్రీయమైన సాధనాలను వాడటం ద్వారాను ప్రస్తుతమున్న పశువుల నాణ్యతను పెంచడం, ఇందుకుగాను ఈ స:వత్సరం, విశాఖపట్నంలో ఫ్రోజన్ సెమిన్ జ్యూంకు ప్రారంభించ బడింది. ఇది ఒక ముఖ్యమైన విషయమని చెప్పవచ్చును.

పాడి పరిశ్రమ అభివృద్ధి కార్పొరేషన్ వారు శాము తయారుచేసే రకాన్ని పెంచడానికి కృషి చేస్తున్నారు. ఈయేడు వనిపిల్లల పాలపాడి విడుదల చేశారు. శుభ్రం చేసిన మీగడ కూడా తయారు చేశారు. ప్రజల ఉపయోగానికి ఇవి బాగా పనికి వస్తున్నాయి. అంతేకాక సేకరించిన పాలన్నీ ఎలా ఉపయోగించుకోవాలనే నమన్య కూడా తీరుతుంది. ఈ కార్పొరేషన్ కార్యక్రమాలు కోనసాగించడానికి వచ్చే ఏడు 170 లక్షల రూపాయలు బడ్జెటులో కేటాయించాం. దీనితో ప్రొద్దుటూరు, చిత్తూరు కేంద్రాలలో పాల వస్తువుల ఫ్యాక్టరీలు ఏర్పాటు చేస్తారు. ఇంకా వివిధ దశల నిర్మాణంలో వున్న 28 చిన్న యూనిట్లు కూడా వచ్చే సంవత్సరానికి పూర్తి కావచ్చు. భారతి పాడి పరిశ్రమ కార్పొరేషన్ వారు దేశంలో 'ఆవరేషన్ ప్లాన్ II' అనే కార్యక్రమం అమలు జరుపుతున్నారు. మన రాష్ట్రంలో 10 జిల్లాలను దీని క్రిందికి చేర్చాము. ఈ కార్యక్రమంపై కలిగే ప్రయోజనాలను మనం పూర్తిగా ఉపయోగించు కుంటాం. ఈ కార్యక్రమం క్రింద 1½ లక్షల లీటర్ల శక్తిగల పాల ప్రాసెసింగ్ ఫ్యాక్టరీని 2½ లక్షల లీటర్ల శక్తిగల పాల వస్తువు ఫ్యాక్టరీని ఏర్పాటు చేసుకోవాలని అనుకుంటున్నాము.

పరిశ్రమలు

మన రాష్ట్రంలో పరిశ్రమల కేంద్రంలో క్రమంగా ఎంతో మార్పు వచ్చింది. లాభదాయకమైన పరిశ్రమలు ఎక్కువగా స్థాపించడానికి పెట్టుబడులను అక్కరించే డిమాండ్ మనం అనుసరిస్తున్న విధానం. ఇందుకుగాను వర్తమానం అనేక విధాల

ప్రోత్సాహం కల్పిస్తున్నది. ప్రాతిపదిక సౌకర్యాలు ఏర్పాటు చేస్తున్నది. పరిశ్రమల రంగంలో జాతీయ విధానం చిన్నతరహా పరిశ్రమలను ప్రోత్సహించడం, దీనిని మనం కూడా అంగీకరించాం. అయితే మన రాష్ట్రంలో పరిశ్రమల స్థాయి అంతగా అభివృద్ధి కాలేదు. మన రాష్ట్ర ఆర్థిక వ్యవస్థలో వ్యవసాయ, వ్యవసాయేతర రంగాలలో యిప్పుడున్న వ్యత్యాసాలు తొలగించుకోవలసి వుంది, అందువల్ల తప్పనిసరిగా మనం ఖాళీ, మృత్యుతహా పరిశ్రమలను ప్రోత్సహించవలసిందే. ఒక పద్ధతి, ప్రణాళిక ప్రకారం రాష్ట్రంలో పరిశ్రమలను అభివృద్ధి చేయడానికి ఒక సాధనంగా ఆండ్రప్రదేశ్ పరిశ్రమల అభివృద్ధి కార్పొరేషను కృషి చేస్తున్నది. ఇంతవరకు ఈ కార్పొరేషనువారు 180 పరిశ్రమలను ప్రోత్సహించటం లేదా సహాయం చేయటం జరిగింది. వీటిలో మొత్తం పెట్టుబడి రిటర్ కోట్లు రూపాయల వరకు వుంటుంది. అలా 75 నేల మందికి ఓటిలో ఉద్యోగ వసతి ఏర్పడుతుంది. ఈ మొత్తం పెట్టుబడిలో రూ. 30 కోట్లు రాష్ట్రంలోని వెనుకబడిన ప్రాంతాల్లో స్థాపించిన పరిశ్రమల్లో వుంటుంది.

ఆండ్రప్రదేశ్ స్కూటర్స్ లిమిటెడ్ కంపెనీవారు బలహీనవర్గాల వారిలో చదువుకున్న నిరుద్యోగుల కోసం 6 నెలల ఉద్యోగ శిక్షణ కార్యక్రమం ఏర్పాటు చేశారు స్కూటరు, దాని యంత్రాలకు సంబంధించిన పనులు యీ శిక్షణ కాలంలో నేర్పుతారు. ఈ శిక్షణ ఆ ఫ్యాక్టరీలోనే వారిని నియమించటానికి పువ్వుపూగవడుతుంది.

మన రాష్ట్రంలో 11 జిల్లాల్లో జిల్లాపరిశ్రమల కేంద్రాలు ఏర్పాటు చేశాము. ఉత్సాహంగల పరిశ్రమదారులు చిన్నతరహా పరిశ్రమలు స్థాపించుకోడానికి యీ కేంద్రాలు సలహాలు యిచ్చి సహాయం చేస్తాయి. మొదట్లో కావలసిన సౌకర్యాలను కూడా ఏర్పాటు చేస్తాయి. అసలు ఏ రకం పరిశ్రమలు స్థాపించాలి అనే దగ్గరనుండి, ఫలాని పరిశ్రమ అని తేలితే తరువాత దానిని స్థాపించడం, ఉత్పత్తి, ముడి వదర్దాల సేకరణ, పకవతి సౌకర్యాలు, పనులకు అవ్యుక్తం మొదలైన అన్ని విషయాల్లో యీ కేంద్రాలు జిల్లా స్థాయిలోనే సలహా సహకారాలు అందిస్తాయి.

విశాఖపట్టణంలో ఉక్కు ఫ్యాక్టరీ ఏర్పాటు చేసే విషయంలో మన ప్రభుత్వం గట్టిగా కృషి చేస్తున్నది కేంద్ర ప్రభుత్వంతో యీ విషయం తరచుగా ప్రస్తావిస్తూ సన్నిహితీగల పట్టు ప్రయత్నం చేస్తున్నది గౌరవనీయ సభ్యులకు యిది తెలిసిన విషయమే. సాధ్యమైనంత త్వరలో యీ ఫ్యాక్టరీ ఏర్పడాలని మన కోర్కె. సాంకేతిక సహాయం, యంతర సహాయం పొందడానికి కేంద్రం రష్యా వారితో చర్చలు జరుపుతున్నది. భూ సేకరణ, పునరావాసం కల్పించడం, ప్రాతిపదిక సౌకర్యాలు సమకూర్చడంవంటి రాష్ట్ర ప్రభుత్వం తీసుకోవలసిన చర్యలన్నీ తీసుకున్నాము.

విద్య

సమాజంలో మార్పు, ఆర్థిక ఉన్నతి, ఆధునిక జీవనం, జాతీయ సమైక్యత మొదలైన అదర్శాలన్నింటికీ విద్యా విధానమే పునాది. విద్య వ్యాపించాలంటే

అందరికీ ఉచితంగా నిర్బంధంగా చదువు నేర్పే వద్దతి అనుసరించడం అవసరం. పాఠశాలల్లో వీలైనంత మంది ఎక్కువగా పిల్లలను చేర్పించడానికి కృషి జరగాలి. ఈ సంవత్సరం 8-11 సంవత్సరాల మధ్య వయస్సు గల బాలురు 85 శాతం, బాలికలు 85 శాతం చదివేటట్లు చేసే ప్రయత్నం జరుగుతున్నది. అలాగే 11-18 సంవత్సరాల వయస్సుగల 41 శాతం బాలురు, 22 శాతం బాలికలకు విద్య గరపడానికి కార్యక్రమం రూపొందించబడింది. వచ్చే సంవత్సరం 8-11 సంవత్సరాల మధ్య వయస్సు గల బాలురు 88 శాతం, బాలికలు 89 శాతం 11-18 సంవత్సరాల మధ్యగల బాలురు 42 శాతం, బాలికలు 28 శాతం ఈ కార్యక్రమం క్రింద వచ్చేటట్లు కృషి జరుగుతుంది

మామూలు బడి వేళలలో పనిచేసే పాఠశాలలకు వచ్చి చదువుకునే అవకాశంలేని పిల్లలు కూడా వుంటారు. ముఖ్యంగా వీరు బలహీన వర్గాలకు చెందిన వారై వుంటారు. వీరికోసం ప్రత్యేకంగా ప్రతి జిల్లాలో రెండు బ్లాకులలో ప్రత్యేక పాఠశాలలు ఏర్పాటు చేస్తారు. వీటికి తోడు మామూలు పాఠశాలలు కూడా కొంతవై ప్రారంభిస్తారు. మూడుమూల ప్రాంతాల్లో రెండు వందల జనాభాకు మించిన గ్రామాల్లోనూ, హరిజన వాడల్లోనూ కూడా పాఠశాలలు ఏర్పాటు చేయడానికి కృషి జరుగుతుంది వచ్చే సంవత్సరం ఎక్కువమంది పిల్లల్ని పాఠశాలల్లో చేర్చుకునే కృషి జరుగుతుంది కాబట్టి దానికి అనుగుణంగా ఎక్కువ మంది ఉపాధ్యాయులను కూడా నియమిస్తారు బలహీన వర్గాల పిల్లలు ప్రాథమిక పాఠశాలల్లో ఎక్కువగా చేరడానికి కావలసిన ప్రోత్సాహకాలు యివ్వబడుతాయి.

ప్రాథమిక విద్యా విధానంలో గుణాత్మకమైన మార్పు తీసుకు రావాలని, దానిని సజీవంగా, శక్తివంతంగా వుండేట్లు చేయాలని ప్రభుత్వం భావించింది. పిల్లలు అన్ని విధాలా వికాసం పొందడానికి యిది పనికి వస్తుంది. దీనికోసం యీ యేడు ప్రభుత్వం అభ్యుదయ ప్రాథమిక విద్యా సంస్థను ఏర్పాటు చేసింది. 1978 జనవరి 1వ తేదీ నుండి 709 పాఠశాలలు యీ సంస్థకు బదిలీ చేస్తూ ప్రభుత్వం ఉత్తరువు జారీ చేసింది.

ఈ సంస్థ ఉద్దేశం ప్రాథమిక విద్య గుణాత్మకమైన కొత్త మార్పు సాధించాలని, పిల్లలకు చదువు బాగా రావడమే కాకుండా వారిలో నీతి, ధర్మం పెంపొందించేట్లు చేయాలని, ఇందుకోసం కావలసిన సాధన సామగ్రి, శిక్షణ పనులు, ఉపాధ్యాయుల నియామకం మొదలైన ఏర్పాట్లు చేసే ప్రత్యేక కార్యక్రమాలు ప్రారంభిస్తారు. ఈ సంస్థ, లక్ష్య సాధనకు అవసరమైన నిర్ణయాలు తీసుకొనుటకు దానికి స్వతంత్ర ప్రతిపత్తి కల్పించడం జరిగింది.

పట్టణాభివృద్ధి

ఇటీవలి కాలంలో పట్టణాలు బాగా పెరిగి పోతున్నాయి. ఈ పెరుగుదల ఒక వద్దతిలో జరగడానికి, ముందు ముందు యింకా వ్యాప్తిపెంచే పరిస్థితిని కూడా దృష్టిలో పెట్టుకుని ప్రణాళికలు తయారు చేసుకోవడానికి ఒక ప్రత్యేక సంస్థ.

ఉండడం అవసరం. ఈ దేశంలోనే ప్రాదరాజాదు వికాసపట్టణం, విజయవాడ లకు ప్రభుత్వం పట్టణాభివృద్ధి సంస్థలను ఏర్పాటు చేసింది. ఇప్పుడు యీ సంస్థలు ఆయా పట్టణాలకు మాస్టరు ప్లాన్లు, జోనల్ ప్లాన్లు తయారు చేస్తున్నాయి. సమీకృత పట్టణాభివృద్ధి కార్యక్రమాలను అమలు పరుస్తున్నాయి. ఈ కార్యక్రమాలు అమలు జరగడానికి ప్రభుత్వం సహాయం అందిస్తుంది. దీనిని సంవత్సరపు బడ్జెటులో చూపించాము.

వైద్య, ప్రజారోగ్య కార్యక్రమాలు

వచ్చే ఏడాదికి వైద్య కార్యక్రమాల కోసం బడ్జెటులో 91 లక్షల రూపాయలు కేటాయించాం. ఇందులో రూ. 85 లక్షలు ఆల్లోపతి వైద్య విధానానికి కేటాయించాం. ప్రజారోగ్య వ్యవస్థకు రూ. 135 లక్షల మొత్తం ఉంది. ఇందులో కనీస అవసరాల కార్యక్రమం అమలు పరచడానికి రూ. 150 లక్షలు వినియోగిస్తాము. జంట నగరాలలో ఒక పోస్టుగ్రాడ్యుయేట్ వైద్య సంస్థను, దీనితోపాటు అన్ని చికిత్సలు జరిగే ఒక ప్రత్యేక ఆసుపత్రిని ఏర్పాటు చేయాలని ప్రభుత్వం ఆలోచిస్తున్నది. దీనితో వైద్య పరిశోధనలు కూడా జరుగుతుంటాయి. ఉన్నతి స్థాయిలో ప్రత్యేకమైన వైద్య దుపాయాలు వుంటాయి. ఇందువల్ల మేలు రకం వైద్య చికిత్స చేయించుకోడానికి మన రాష్ట్రంలోనివారు యితర చోట్లకు వెళ్ళవలసిన పరిస్థితి తప్పిపోతుంది. ఈ సంస్థ నెలకొల్పే విషయంలో నలహాలు ఇవ్వడానికి ప్రభుత్వం ఒక సంఘాన్ని నియమించింది. ఈ సంస్థకొరకు వచ్చే సంవత్సరం బడ్జెటులో 25 లక్షల రూపాయలు కేటాయించాం. ఈ యేడు వేమన యోగ పరిశోధన సంస్థ అనే పేరుతో ఒక యోగవిద్యా కేంద్రం స్థాపించబడింది. ఈ సంవత్సరం దీనికి ప్రభుత్వం 10 లక్షల 62 వేల రూపాయల ఆర్థిక సహాయం అందించింది. యోగాభ్యాసం వల్ల కలిగే ప్రయోజనాలను గురించి యిక్కడ పరిశోధన జరుగుతుంది. పాఠశాలలు, కళాశాలలో వ్యాయామం నేర్పుతున్న ఉపాధ్యాయులు, ఉపాధ్యాయులకు యోగవిద్యలో నర్సిఫికేట్ కోర్సు, డిప్లొమా కోర్సులు యీ సంస్థ నిర్వహిస్తుంది. ఈ సంస్థకు వచ్చే సంవత్సరపు బడ్జెటులో 2 లక్షల రూపాయలు చేర్చాము.

మహిళా శిశు సంక్షేమం

మహిళా శిశు సంక్షేమ కార్యక్రమాలకోసం వచ్చే ఏడాది బడ్జెటులో 84 లక్షల రూపాయలు కేటాయించాము. 1979 అంతర్జాతీయ బాల సంవత్సరంగా జరుపుకుంటున్నారు. శిశు సంక్షేమ కార్యక్రమాలు చేపట్టడానికి యీ సంవత్సరం బడ్జెటులో రూ. 25 లక్షలు కేటాయించాం. వచ్చే సంవత్సరం రూ. 25 లక్షలు ఖర్చు పెట్టబడుతుంది.

భూసంస్కరణలు

భూమి గరిష్ట పరిమితి చట్టం ద్వారా వచ్చిన మిగులు భూమిని సాంకేతికమయనం తొందరగా భూమిలేని పేదవారికి, ముఖ్యంగా బలహీన వర్గాల వారికి పంచాలని ప్రభుత్వం కృతనిశ్చయంతో వుంది. ఇది

తమందరికీ తెలిసిన విషయమే. ఇంతవరకు 4,48,813 ప్రకటనలు భూకామందుల వర్గమంచి వచ్చాయి. వీటిలో 4,42,540 ప్రకటనల విషయంలో ట్రీబ్యూనల్స్ విచారించి తీర్మానం చేయడం జరిగింది. దీనివల్ల 12 లక్షల 84 వేల ఎకరాల మిగులు భూమి తేలింది. ఇందులో 8 లక్షల 85 వేల ఎకరాల భూమి అప్పీళ్ళ కోర్టులో ఉంది. పోతే యిప్పుడు మనం స్వాధీనం చేసుకోవడానికి వీలున్న భూమి 4 లక్షల 49 వేల ఎకరాలు. 8 లక్షల 21 వేల ఎకరాలు స్వాధీనం చేసుకున్నాం. ఇందులో 2 లక్షల 18 వేల ఎకరాలు భూమి లేని వారికి పంచడం కూడా జరిగింది. దీనివల్ల 2 లక్షల 16 వేల ముది పేదలకు భూమి లభించింది. అప్పీలు వ్యవహారాలు త్వరగా తేలడానికి అదనంగా మరి కొన్ని అప్పీలు ట్రీబ్యూనల్స్ కూడా ప్రభుత్వం ఏర్పాటు చేసింది. ఈ కార్యక్రమం అంతా సక్స్వరంగా జరిపించాలని ప్రభుత్వం ఆదుర్దాగా వుండి అభ్యుదయ కరమైన యీ చట్టం వల్ల పేద ప్రజలకు జరిగే మేలు వారికి త్వరగా దక్కేట్లు చేయాలని ప్రభుత్వం పట్టుదలగా పనిచేస్తున్నది.

తుఫాను, వరద బాధితులకు సహాయం

1977 తుఫాను మూలంగా నష్టపోయిన ఆస్తులు మొదలైన వాటిని బాగుచేసుకోడానికి యీ యేడు మనకు కేంద్ర ప్రభుత్వం 11 కోట్ల 46 లక్షల రూపాయలు యిచ్చింది. ప్రణాళిక కొరకు లభించే సహాయంలో నుండి అడ్వాన్సు యిచ్చే పద్ధతిలో యీ సహాయం జరిగింది. లోగడ 1978-79 బడ్జెటు సందర్భం లోనే ఈ విషయం తమకు మనవి చేశాను. కనీ విని ఎరుగని ఆ పవత్తు నుండి మనం కోలుకుంటున్న సమయంలో మళ్ళీ 1978 ఆగస్టులో భారీ వర్షాల వల్ల వివరీతమైన వరదలు వచ్చాయి. కేంద్ర ప్రభుత్వపు అధికారుల బృందం వారు వరద ప్రాంతాలను పరిశీలించారు. ప్రణాళికా మొత్తంలో నుండి ఇంకా రూ. 7 కోట్ల 66 లక్షలు అడ్వాన్సుగా రాష్ట్రానికి యివ్వమని వారు పిఫార్ము చేశారు. ఈ మొత్తాన్ని వివిధ శాఖలకు కేటాయించాము. డెబ్బ తిన్న రైతులను ఆదుకోడానికి, నష్టపడిన ఆస్తులను బాగుచేసుకోడానికి యీ మొత్తం ఉపయోగిస్తున్నాం. గత సంవత్సరంలో వచ్చిన తుఫాను, ఉప్పెన వల్ల ప్రజలకు, ఆస్తులకూ పెంతో నష్టం జరిగింది. నష్టపడిన వారికి వక్కా యిండ్లు కట్టించి యివ్వడానికి, కోస్తా ప్రజలు యిటువంటి ప్రకృతి విపత్తుల నచ్చినప్పుడు తలదాచుకోడానికి సామూహిక ఆశ్రయాలు నిర్మించడానికి ఉద్దేశించి ప్రభుత్వం ఒక కార్యక్రమం తయారు చేసింది. అనేక మంది వ్యక్తులు, సంస్థలు ముఖ్యమంత్రి సహాయనిధికి విరాళాలు అందజేశాయి. ఆ డెబ్బతో ప్రభుత్వం ఈ కార్యక్రమము అమలు పరుస్తుంది. కోస్తా ప్రాంతంలో ప్రజలకు యిండ్లు కట్టించడానికి గానీ, సామూహిక ఆశ్రయాలు నిర్మించడానికి గానీ, ఏదైనా సంస్థ పూనుకొని కొంత నిధి ప్రోగు చేసి ఖర్చు పెట్టదలిస్తే, ముఖ్యమంత్రి సహాయ నిధి నుండి కూడా సహాయం లభిస్తుంది. ఉప్పెన బాధితుల కోసం సీమెంటు కప్పలతో 14 వేల వక్కా యిండ్లు కట్టించే కృషి సాగుతున్నది. 6000 సామూహిక ఆశ్రయాలు కూడా కడతారు.

అభివృద్ధితర వ్యయం

ఇంతవరకు రాష్ట్రంలో జరుగుతున్న అభివృద్ధి పనులు, వాటికోసం మనం చేస్తున్న ఖర్చులను గురించి మనం చెబాము. షీటీకో సంబంధం లేని ఇతర ఖర్చులు కూడా కొన్ని ఉన్నాయి. వచ్చే సంవత్సరం బడ్జెటులో అటువంటి ఖర్చులకోసం ఏ ఏ అంశాలకు కేటాయింపు జరిగిందో చూద్దాం. అభివృద్ధితర వ్యయం చాలా తక్కువగా వుండాలనే విషయాన్ని నేను కూడా అంగీకరిస్తాను. కానీ కొన్ని ఖర్చులు మాత్రం తప్పించుకోలేము.

జ్ఞాకు గ్రాంటు

ప్రభుత్వం విశ్వ విద్యాలయాలకు జ్ఞాకు గ్రాంటు యిస్తుంది. విశ్వ విద్యాలయాల అవసరాలను బట్టి అయిదేండ్లకోసాని ప్రభుత్వం యీ మొత్తాలను మార్పు చేస్తుంటుంది. జ్ఞాకు గ్రాంటు వద్దతిని పరిశీలించడానికి ప్రభుత్వం ఒక సంఘాన్ని నియమించింది. ఈ సంఘం నివేదిక ప్రభుత్వానికి సమర్పించింది. వీరు చేసిన సిఫార్సులను ప్రభుత్వం ఆమోదించింది ఈ సిఫార్సులు ఆమోదించడం వల్ల 890 లక్షల రూపాయలు అదనంగా ఖర్చు అవుతుంది, ఈ మొత్తాన్ని వచ్చే ఏడాది బడ్జెటులో చేర్చాము.

పరిపాలన వ్యవహారాల్లో ప్రమాణాల స్థాయి పెంచడం

అభివృద్ధి పనులతో సంబంధం లేని కొన్ని ముఖ్యమైన శాఖలలో నిర్వహణ స్థాయిని పెంచడానికి 7వ ఆర్థిక సంఘము వారు రూ. 18 కోట్ల 80 లక్షల వహాయం సిఫార్సు చేశారు. ఈ మొత్తం 5 సంవత్సరాల కాలంలో ఖర్చు పెట్ట వచ్చు అన్నారు. దీని కొరకు వచ్చే సంవత్సరం బడ్జెటులో రూ. 3 కోట్ల 60 లక్షలు చేర్చాము. హోయ పరిపాలన శాఖకు రూ. 19 లక్షలు, జిల్లా పరిపాలనకు 80 లక్షలు ఖర్చు పెడతారు క్రింది తరగతి ఫోలిసు నిబ్బానికి యిండ్లు కట్టించడానికి రూ. 244 లక్షలు ఖర్చు అవుతుంది. జైళ్ళలో వైద్య సదుపాయాలతో, అవసరపు చార్జీలు పెంచడానికి రూ. 38 లక్షలు ఖర్చు జరుగుతుంది.

స్వాతంత్ర్య యోధులకు పంపన

స్వాతంత్ర్య యోధులు దేశానికి ఎనలేని సేవ చేశారు. దీనిని గృహిలో పెట్టుకుని ప్రభుత్వం హాకి పంపన పర్చాటు చేసింది. కేంద్ర ప్రభుత్వపు పంపన పథకం క్రిందికి రానివారికి యీ పథకం తర్హిస్తుంది. ఈ పథకంలో ముఖ్యమైన అంశం ఏమిటంటే పంపనదారుల సంవత్సర ఆదాయం ఎంత అనే విషయంతో అనుసరిం తేదు. ఆలాగే జైలో ఉంక కాలం పున్నాడనే విషయంతో కూడా అనుసరిం తేదు. ఈ పథకం కోసం వచ్చే ఏడు బడ్జెటులో రూ. 20 లక్షలు అనుచున్నాము.

ప్రైవేటు విద్యా సంస్థలకు సహాయక గ్రాంటు

మూడు సంవత్సరములలో, అర్హత గలిగిన అన్ని ప్రైవేటు పాఠశాలకు, కళాశాలలకు ప్రభుత్వం గ్రాంటు యివ్వటానికి నిశ్చయించిన విషయం గౌరవ సభ్యులకు తెలిసిందే. వచ్చే ఏడాది బడ్జెటులో దీనికోసం 5 కోట్లు రూపాయలు కేటాయించాం. అర్హత పొందిన సంస్థలకు యీ మొత్తంలో నుండి గ్రాంటు యిస్తారు.

పంచాయతీ రాజ్ ఎన్నికలు

వచ్చే ఆర్థిక సంవత్సరంలో పంచాయతీరాజ్ సంస్థలకు ఎన్నికలు జరుగుతాయి. దీనికోసం బడ్జెటులో 8 కోట్ల రూపాయలు కేటాయించాం.

జీతాల సవరణ సంఘం

1977 డిసెంబరులో ప్రభుత్వం పే కమిషనరును నియమించింది. పే కమిషనర్ తన నివేదికను 1978 డిసెంబరులోగా యివ్వాలని గడవు పెట్టింది. నివేదిక పూర్తి కావడానికి మరి కొంతకాలం వదుతుందని, మరొక మూడు నేలల పాటు గడవు పొడగించమని కమిషనర్ కోరారు. దీనికి ప్రభుత్వం సమ్మతించింది. ఈయేడు మార్చి నెలాఖరులోగా నివేదిక అందుతుందని ఆశిస్తున్నాం. నివేదిక అందిన వెంటనే ప్రభుత్వం దానిని శ్రద్ధగా పరిశీలిస్తుంది.

కమిటెడ్ ఖర్చులు

ఐదవ పంచవర్ష ప్రణాళికా కాలంలో అమలు జరిగిన కొన్ని పథకాలు, కార్యక్రమాలపై నిర్వహణ వ్యయం వచ్చే సంవత్సరం నుండి ప్రణాళికేతర వ్యయంగా పరిగణించవలసి వుంటుంది. ఇందు నిమిత్తం 1979-80 బడ్జెటులో రూ. 41 కోట్ల 22 లక్షల మొత్తాన్ని ప్రణాళికేతర ఖర్చుల క్రింద చెర్పాము. లోగడ అమలు జరిపిన పథకాలు, కార్యక్రమాలు నిర్వహించటానికి యిదే అవసరం. ఇందులో రూ. 29 కోట్లు రాష్ట్ర ప్రణాళికా పథకాలకు సంబంధించిన ఖర్చు. మిగిలిన మొత్తం కేంద్ర ప్రభుత్వ పథకాలూ, అరు సూత్రాల పథకం కింద జరిగే కార్యక్రమాలు కొనసాగించడానికి సంబంధించినవి.

అభివృద్ధి వసులమీద, అభివృద్ధేతర కార్యక్రమాల ద ముఖ్యమైన రంగాలలో ఎంతెంత మొత్తాలు ఖర్చు చేయదలచామో, క్లుప్తంగా తమకు తెలియజేశాను. ఇక మన ఆర్థిక పరిస్థితిని గురించి వివరిస్తాను. 1977-78, తెక్కలు, 1978-79 సవరించిన అంచనాలు, 1979-80 బడ్జెటు అంచనాల్ని పరిశీలిద్దాము.

1977-78 తెక్కలు

1977-78లో రూ. 19 కోట్ల 47 లక్షలు చెల్లిన ఖర్చులో, రూ. 15 కోట్ల 47 లక్షలు అంచనా వీశాం. కాని ఆ యేడు రూ. 69 కోట్ల 29 లక్షల మొత్తం తెలిసింది. ముఖ్యంగా అమృతం వస్తు, ఎక్స్ సైజు సుంకాలు బాగానే సమగ్ర

చేయటంవల్లనూ, కేంద్ర ప్రభుత్వం నుండి గ్రాంట్లు బాగా రావటంవల్లను ఆర్థిక పరిస్థితి యింత మెరుగైంది.

1978-79 సవరించిన అంచనాలు

ఈ సంవత్సరం బడ్జెటు అంచనాలో రూ. 28 కోట్ల 34 లక్షల మిగులు తేలుకు ది అనుకున్నాం కాని సవరించిన అంచనాల ప్రకారం రూ. 69 కోట్ల 20 లక్షలు రెవిన్యూ మిగులు కనిపించింది.

రిజిస్ట్రేషన్లు ఫీజు, ఎక్సైజు సుంకాలు ఎక్కువగా వసూలు చేయటంవల్లనూ, మోటారు వాహనములపై పన్ను, అమ్మకం పన్నులను పెంచటంవల్లనూ యీ పెరుగుదల జరిగింది. కేంద్ర ప్రభుత్వంపై పన్నుల వసూళ్లు కూడా బాగా జరిగి నందువల్ల ఆదాయం పన్ను. యూనియన్ ఎక్సైజు పన్నులలో రాష్ట్రానికి వచ్చే వాటా పెరిగింది. అయినా యీ యేడు రూ 41 కోట్ల 23 లక్షల లోటుతో ముగుస్తుంది అనుకుంటున్నాం. బడ్జెటు అంచనాలలో మనం అనుకున్న లోటు రూ 74 కోట్ల 41 లక్షలు. అంటే అనుకున్న దానికంటే లోటు తక్కువగావే వుంటుంది రెవిన్యూ భాతాలో మిగులు ఎక్కువయినందున లోటు తగ్గింది.

వచ్చే సంవత్సరం రెవిన్యూ భాతాలో మిగులు రూ. 107 కోట్లు 19 లక్షలు వుంటుందని అంచనా ఈ యేడు సవరించిన అంచనాలలో చూపిన మిగులు రూ. 19 కోట్ల 20 లక్షలు మాత్రమే, 1వ ఆర్థిక సంఘం సిఫార్సుల మూలంగా కేంద్ర పన్నులలో మనవాటాగా కేంద్రం నుంచి ఎక్కన నిధులు మనకు వస్తాయి కాబట్టి ఎక్కువ రెవిన్యూ మిగులు తేలింది.

భూమిశిస్తు వసూళ్లు ఎక్కువగా వుంటాయని ఆశిస్తున్నాం. అమ్మకం పన్ను, మోటారు వాహనములపై ఇది వరకే పన్నులు ఎక్కువ చేయటం వలన ఈ రెండటినీ కూడా ఎక్కువ మొత్తాలు వసూలు చేయగలిమని ఆశిస్తున్నాము. ప్రణాళికా సహాయం క్రింద కేంద్ర ప్రభుత్వం నుండి రూ.186 కోట్లు వస్తుందని అంచనా వేసుకున్నాం. సంవత్సరంలోని ఈ లావాదేవీలు అన్నిటి మూలంగా వచ్చే సంవత్సరం రూ 33 కోట్ల 88 లక్షల లోటు వస్తుంది. ఏడాది మొదట్లోనే రూ.41 కోట్ల 23 లక్షల లోటు వుంది. యీ రెండు కలిపి వచ్చే సంవత్సరం రూ.74 కోట్ల 88 లక్షల లోటుతో ముగుస్తుంది పన్నులు బాగా వసూలు చేసుకుంటూ, ముఖ్యంగా బకాయాలు చేసుకుంటూ, అభివృద్ధితర వ్యయం తగ్గించుకుంటూ యింకా అదనంగా ఇతర ఆదాయపు వనరులను కల్పించు కుంటూ యీ లోటును మనం భర్తీ చేసుకోవాలి.

ఈ సంవత్సరం బడ్జెటు ప్రవేశ పెట్టినప్పుడూ, వచ్చే సంవత్సరానికి బడ్జెటు అంచనాలు తయారు చేయటంలోనూ ప్రభుత్వం అనుసరించే విధానంలో కొత్త దృక్పథం ప్రవేశ పెట్టడానికి కృషి చేశాం. అంటే ఎక్కువగా ఉద్యోగ వసతులు కలిపించడం, బలహీన వర్గాల బాగుకోసం ఉద్దేశించి పథకాలను అమలు పరచడం అనే రెండులక్ష్యాలను సాధించడానికి అమలు జరుగుతున్న పథకాలను గురించి

నేను ఇంతకు ముందే మనవి చేశాను. కేవలం వివిధ రంగాల మీద పెట్టబడులు పెంచినందువల్ల ననే యీ లక్ష్యాలు నెరవేరవు. వీటికి సరియైన కార్యక్రమాలు తయారు చేసుకోవాలి. వాటిని సామర్థ్యంతో అమలుపరచుకోవాలి. అంతే గాని కేవలం ఎక్కువ మొత్తాలు కేటాయించడంవల్లనే మన లక్ష్యాన్ని సాధించలేము. ఒక విధంగా చూస్తే పెద్ద పెద్ద ప్రాజెక్టులు అమలు పరచడం కంటే ఎక్కువ మందికి ఉపయోగపడే యిటువంటి పథకాలు అమలు పరచడమే కష్టం. ఇటువంటి అమలుపరచడానికి అధికార్లు చిత్తశుద్ధితో పని చేయాలి ప్రతి దశలో చొరవతీసుకొని పనిచేస్తూ వుండాలి. ఇటువంటి పథకాలు, యింకా అభివృద్ధి పనులు సాఫీగా జరగడానికి వీలుగా ప్రభుత్వం పరిపాలనకు సంబంధించి అనేక చర్యలు తీసుకుంది. శాఖాధిపతులకు ఇటీవలనే అనేక అధికారాలను కూడా ప్రభుత్వం ఇచ్చింది.

వనరులను మనం ఎంత చక్కగా ఉపయోగించుకున్నా మొత్తం మీద అభివృద్ధి అనేది ఎప్పటికైనా ఉన్న వనరులమీద ఆధారపడి వుంటుంది. కేంద్ర ప్రభుత్వం నుండి అందే వహాయం గురించి తమకు మనవి చేసుకున్నాను. అయితే ఆ సహాయం ప్రణాళిక వనరులలో ఒక అంశం మాత్రమే. మిగిలినదంతా ముగ్గురి సమకూర్చుకోవలసిన వనరులే. మన రాష్ట్రంలో అభివృద్ధి జరగాలని ముఖ్యంగా జలహీనవర్గాల ప్రజలు బాగుపడాలని మనం కోరుకుంటున్నాం. ఈ కోర్కె నెరవేరాలంటే వనరులు అధిం చేసుకోడానికి గట్టిగా పట్టి జరగాలి. పోయిన దఫా బడ్జెటు ప్రవేశపెట్టినప్పుడు కూడా చెప్పాను ఇంతవరకు జరిగిన అభివృద్ధి వల్ల బాగుపడిన అదృష్టవంతులు ఉన్నారు. మన యీ లక్ష్యాలు అందుకోడానికి వారు యిప్పుడు కొంత త్యాగం చేయక తప్పదు. సమాజంలో సుస్థిరత ఏర్పడి ప్రజల బాగుపడాలంటే యిది చాలా అవసరం. ఈ కృషిలో సభలోని అన్ని వర్గాల సభ్యుల సహకారం ప్రభుత్వానికి వుంటుందని నాకు గట్టి సమ్మతం వుంది.

ఆధ్యక్ష మహాశయా, యింతటితో నా ప్రసంగం ముగిస్తున్నాను. ఈ బడ్జెటును ఆమోదించమని సభవారిని కోరుతున్నాను.

Mr. Speaker :— The House is adjourned to meet again at 8-30 a. m. on 19-2-1979

(The House then adjourned to meet again at 8-30 A. M on Monday the 19th February, 1979)